

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2005

Vyhlásené: 2. 7. 2005

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 1.2017

Obsah dokumentu je právne záväzný.

300

ZÁKON

z 20. mája 2005

TRESTNÝ ZÁKON

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
VŠEOBECNÁ ČASŤ

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon upravuje základy trestnej zodpovednosti, druhy trestov, druhy ochranných opatrení, ich ukladanie a skutkové podstaty trestných činov.

PRVÁ HLAVA
PÔSOBNOSŤ ZÁKONA A ZÁKLADY TRESTNEJ ZODPOVEDNOSTI

Prvý diel

Trestný zákon a jeho pôsobnosť

§ 2

Časová pôsobnosť

(1) Trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesení rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatela priaznivejší.

(2) Páchatelovi možno uložiť taký druh trestu, ktorý dovoľuje uložiť zákon účinný v čase, keď sa o trestnom čine rozhoduje, ak je to pre páchatela priaznivejšie.

(3) Ak tento zákon neustanovuje inak, ochranné opatrenie sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď sa o ochrannom opatrení rozhoduje.

§ 3

Územná pôsobnosť

(1) Podľa tohto zákona sa posudzuje trestnosť činu, ktorý bol spáchaný na území Slovenskej republiky.

(2) Trestný čin sa považuje za spáchaný na území Slovenskej republiky, aj keď sa páchatel

- a) dopustil konania aspoň sčasti na jej území, ak porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného týmto zákonom nastalo alebo malo nastať celkom alebo sčasti mimo jej územia, alebo
- b) dopustil konania mimo územia Slovenskej republiky, ak tu malo nastať porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného týmto zákonom alebo ak tu mal nastať aspoň sčasti taký následok.

(3) Podľa tohto zákona sa posudzuje aj trestnosť činu, ktorý bol spáchaný mimo územia Slovenskej republiky na palube lode plávajúcej pod štátnou vlajkou Slovenskej republiky alebo na palube lietadla zapísaného v registri lietadiel Slovenskej republiky.

Osobná pôsobnosť

§ 4

Podľa tohto zákona sa posudzuje aj trestnosť činu, ktorý mimo územia Slovenskej republiky spáchal občan Slovenskej republiky alebo cudzinec, ktorý má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

§ 5

Podľa tohto zákona sa posudzuje aj trestnosť obzvlášť závažného zločinu, ak bol čin spáchaný mimo územia Slovenskej republiky proti občanovi Slovenskej republiky a v mieste činu je čin trestný alebo ak miesto činu nepodlieha žiadnej trestnej právomoci.

§ 5a

Podľa tohto zákona sa posudzuje trestnosť nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovanie s nimi (§ 171 a 172), falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov (§ 270), uvádzania falšovaných, pozmenených a neoprávnene vyrobených peňazí a cenných papierov (§ 271), výroby a držby falšovateľského náčinia (§ 272), falšovania, pozmeňovania a nedovolennej výroby kolkových známok, poštových cenín, nálepiek a poštových pečiatok (§ 274), falšovania a pozmeňovania kontrolných technických opatrení na označenie tovaru (§ 275), založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny alebo jej člena (§ 297), nedovolennej výroby a držania jadrových materiálov, rádioaktívnych látok, vysoko rizikových chemických látok a vysoko rizikových biologických agensov a toxínov (§ 298 a 299), úkladov proti Slovenskej republike (§ 312), teroru (§ 313 a 314), záškodníctva (§ 315 a 316), sabotáže (§ 317), vyzvedačstva (§ 318), útoku na orgán verejnej moci (§ 321), útoku na verejného činiteľa (§ 323), falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky (§ 352), ohrozenia dôvernej skutočnosti a vyhradenej skutočnosti (§ 353), prevádzačstva (§ 355), ohrozenia mieru (§ 417), genocídia (§ 418), terorizmu a niektorých foriem účasti na terorizme (§ 419), neľudskosti (§ 425), používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja (§ 426), plienenia v priestore vojnových operácií (§ 427), zneužívania medzinárodne uznávaných označení a štátnych znakov (§ 428), vojnovnej krutosti (§ 431), perzekúcie obyvateľstva (§ 432), vojnového bezprávia (§ 433) aj vtedy, ak taký trestný čin spáchal mimo územia Slovenskej republiky cudzinec, ktorý nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

§ 6

(1) Podľa tohto zákona sa posudzuje trestnosť činu spáchaného mimo územia Slovenskej republiky cudzincom, ktorý nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, aj vtedy, ak

- a) čin je trestný aj podľa zákona účinného na území, kde bol spáchaný,
- b) páchatel bol zadržaný alebo zatknutý na území Slovenskej republiky a
- c) nebol vydaný na trestné stíhanie cudziemu štátu.

(2) Páchatelovi uvedenému v odseku 1 však nemožno uložiť trest prísnejší, než ustanovuje zákon štátu, na ktorého území bol trestný čin spáchaný.

§ 7

Pôsobnosť podľa medzinárodných zmlúv

(1) Trestnosť činu sa posudzuje podľa tohto zákona aj vtedy, ak to ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(2) Ustanovenia § 3 až 6 sa nepoužijú, ak to nepripúšťa medzinárodná zmluva, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ktorou je Slovenská republika viazaná.

§ 7a

Pôsobnosť na ukladanie ochranných opatrení

(1) Ochranné opatrenie podľa tohto zákona možno uložiť, ak sa podľa neho posudzuje trestnosť činu, v súvislosti so spáchaním ktorého má byť ochranné opatrenie uložené.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa použije aj vtedy, ak páchatel činu inak trestného nie je trestne zodpovedný alebo ak ide o osobu, ktorú nemožno stíhať alebo odsúdiť.

§ 7b

Výkon a zohľadnenie rozhodnutia iného štátu

(1) Rozhodnutie súdu iného štátu v trestnej veci možno na území Slovenskej republiky vykonať alebo môže mať iné právne účinky, len ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva alebo zákon.

(2) Právoplatné odsúdenie súdom iného členského štátu Európskej únie v trestnom konaní sa na účely trestného konania zohľadní rovnako, ako keby bolo vydané súdom Slovenskej republiky, ak bolo vydané pre čin trestný aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

Druhý diel

Základy trestnej zodpovednosti

PRVÝ ODDIEL

POJEM A DRUHY TRESTNÉHO ČINU

§ 8

Trestný čin

Trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 9

Druhy trestných činov

Trestný čin je prečin a zločin.

§ 10**Prečin**

(1) Prečin je

- a) trestný čin spáchaný z nedbanlivosti alebo
- b) úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť rokov.

(2) Nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela je jeho závažnosť nepatrná.

§ 11**Zločin**

(1) Zločin je úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou päť rokov.

(2) O zločin ide aj vtedy, ak v prísnejšej skutkovej podstate prečinu spáchaného úmyselne je ustanovená horná hranica trestnej sadzby prevyšujúca päť rokov.

(3) Zločin, za ktorý tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov, sa považuje za obzvlášť závažný.

§ 12**Miesto spáchania trestného činu**

Miesto spáchania trestného činu je každé miesto, na ktorom

- a) páchatel konal, alebo
- b) nastal alebo podľa predstavy páchatela mal nastať následok predpokladaný týmto zákonom.

§ 13**Príprava na zločin**

(1) Príprava na zločin je konanie, ktoré spočíva v úmyselnom organizovaní zločinu, zadovážovaní alebo prispôsobovaní prostriedkov alebo nástrojov na jeho spáchanie, v spolčení, zhluknutí, návode, objednávaní alebo pomoci na taký zločin alebo v inom úmyselnom vytváraní podmienok na jeho spáchanie, ak nedošlo k pokusu ani dokonaniu zločinu.

(2) Príprava na zločin je trestná podľa trestnej sadzby ustanovenej za zločin, ku ktorému smerovala.

(3) Trestnosť prípravy na zločin zaniká, ak páchatel dobrovoľne

- a) upustil od ďalšieho konania smerujúceho k spáchaniu zločinu a odstránil nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutej prípravy, alebo
- b) urobil o príprave na zločin oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutej prípravy, sa mohlo ešte odstrániť; vojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže.

(4) Ustanovením odseku 3 nie je dotknutá trestnosť páchatela za iný trestný čin, ktorý už týmto konaním spáchal.

§ 14**Pokus trestného činu**

(1) Pokus trestného činu je konanie, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu, ktorého sa páchatel dopustil v úmysle spáchať trestný čin, ak nedošlo k dokonaniu trestného činu.

(2) Pokus trestného činu je trestný podľa trestnej sadzby ustanovenej na dokonaný trestný čin.

(3) Trestnosť pokusu trestného činu zaniká, ak páchatel dobrovoľne

- a) upustil od ďalšieho konania potrebného na dokonanie trestného činu a odstránil nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutého pokusu, alebo
- b) urobil o pokuse trestného činu oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutého pokusu, sa mohlo ešte odstrániť; vojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže.

(4) Ustanovením odseku 3 nie je dotknutá trestnosť páchatela za iný trestný čin, ktorý už týmto konaním spáchal.

Zavinenie**§ 15**

Trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel

- a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo
- b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

§ 16

Trestný čin je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel

- a) vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, alebo
- b) nevedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

§ 17

Pre trestnosť činu spáchaného fyzickou osobou treba úmyselné zavinenie, ak tento zákon výslovne neustanovuje, že stačí zavinenie z nedbanlivosti.

§ 18

Na priťažujúcu okolnosť alebo na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, sa prihliadne, ak ide o

- a) ťažší následok, aj vtedy, keď ho páchatel zavinil z nedbanlivosti, ak tento zákon nevyžaduje aj v tomto prípade zavinenie úmyselné, alebo
- b) inú skutočnosť, aj vtedy, keď o nej páchatel nevedel, hoci o nej vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol, ak tento zákon nevyžaduje, aby o nej páchatel vedel.

DRUHÝ ODDIEL
PÁCHATEĽ, SPOLUPÁCHATEĽ A ÚČASTNÍK TRESTNÉHO ČINU

§ 19
Páchateľ

(1) Páchateľ trestného činu je ten, kto trestný čin spáchal sám.

(2) Páchateľom trestného činu môže byť fyzická osoba a právnická osoba za podmienok ustanovených osobitným predpisom.

§ 20
Spolupáchateľ

Ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchatel'ov (spolupáchatelia), zodpovedá každý z nich, ako keby trestný čin spáchal sám.

§ 21
Účastník

(1) Účastník na dokonanom trestnom čine alebo na jeho pokuse je ten, kto úmyselne

- a) zosnoval alebo riadil spáchanie trestného činu (organizátor),
- b) naviedol iného na spáchanie trestného činu (návodca),
- c) požiadal iného, aby spáchal trestný čin (objednávateľ), alebo
- d) poskytol inému pomoc na spáchanie trestného činu, najmä zadovážením prostriedkov, odstránením prekážok, radou, utvrdzovaním v predsavzatí, sľubom pomôcť po trestnom čine (pomocník).

(2) Na trestnú zodpovednosť účastníka sa použijú ustanovenia o trestnej zodpovednosti páchatel'a, ak tento zákon neustanovuje inak.

TRETÍ ODDIEL
OKOLNOSTI VYLUČUJÚCE TRESTNÚ ZODPOVEDNOSŤ

§ 22
Vek

(1) Kto v čase spáchania činu inak trestného nedovršil štrnásť rok svojho veku, nie je trestne zodpovedný.

(2) Pre trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201 nie je trestne zodpovedný, kto v čase spáchania činu nedovršil pätnásť rok svojho veku.

§ 23
Nepričetnosť

Kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

ŠTVRTÝ ODDIEL
OKOLNOSTI VYLUČUJÚCE PROTIPRÁVNOSŤ ČINU

§ 24

Krajná núdza

(1) Čin inak trestný, ktorým niekto odvracia nebezpečenstvo priamo hroziace záujmu chránenému týmto zákonom, nie je trestným činom.

(2) Nejde o krajnú núdzu, ak bolo možné nebezpečenstvo priamo hroziace záujmu chránenému týmto zákonom za daných okolností odvrátiť inak alebo ak spôsobený následok je zjavne závažnejší ako ten, ktorý hrozil. Rovnako nejde o krajnú núdzu, ak ten, komu nebezpečenstvo priamo hrozilo, bol podľa všeobecne záväzného právneho predpisu povinný ho znášať.

§ 25

Nutná obrana

(1) Čin inak trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený týmto zákonom, nie je trestným činom.

(2) Nejde o nutnú obranu, ak obrana bola celkom zjavne neprimeraná útoku, najmä k jeho spôsobu, miestu a času, okolnostiam vzťahujúcim sa k osobe útočníka alebo k osobe obrancu.

(3) Ten, kto odvracia útok spôsobom uvedeným v odseku 2, nebude trestne zodpovedný, ak konal v silnom rozrušení spôsobenom útokom, najmä v dôsledku zmätku, strachu alebo zľaknutia.

(4) Ak sa niekto vzhľadom na okolnosti prípadu mylne domnieva, že útok hrozí, nevylučuje to trestnú zodpovednosť za čin spáchaný z nedbanlivosti, ak omyl spočíva v nedbanlivosti.

§ 26

Oprávnené použitie zbrane

(1) Použitie zbrane v súlade so zákonom nie je trestným činom.

(2) Za použitie zbrane v súlade so zákonom sa považuje aj jej použitie proti inému vo svojom obydli na ochranu života, zdravia alebo majetku, ak osoba do obydli neoprávnene vnikne alebo v ňom neoprávnene zotrvá a nejde o nutnú obranu. To neplatí, ak bola pritom inému úmyselne spôsobená smrť.

§ 27

Dovolené riziko

(1) Čin inak trestný nie je trestným činom, ak niekto v súlade s dosiahnutým stavom poznania vykonáva spoločensky prospešnú činnosť v oblasti výroby a výskumu, ak spoločensky prospešný výsledok, ktorý sa od vykonávania činu očakáva, nemožno dosiahnuť bez rizika ohrozenia záujmu chráneného týmto zákonom.

(2) Nejde o dovolené riziko, ak výsledok, ku ktorému čin smeruje, celkom zjavne nezodpovedá miere rizika alebo vykonávanie činu odporuje všeobecne záväznému právnomu predpisu, verejnému záujmu, zásadám ľudskosti alebo sa prieči dobrým mravom.

§ 28**Výkon práva a povinnosti**

(1) Čin inak trestný nie je trestným činom, ak ide o výkon práva alebo povinnosti vyplývajúcich zo všeobecne záväzného právneho predpisu, z rozhodnutia súdu alebo iného orgánu verejnej moci, z plnenia pracovných či iných úloh alebo zo zmluvy, ktorá neodporuje všeobecne záväznému právnemu predpisu ani ho neobchádza; spôsob výkonu práv a povinností nesmie odporovať všeobecne záväznému právnemu predpisu.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak bol spáchaný trestný čin genocídia podľa § 418, trestný čin nedobrovoľného zmiznutia podľa § 420a alebo trestný čin neľudskosti podľa § 425 splnením nariadenia, príkazu, rozkazu alebo pokynu orgánu výkonnej moci alebo nadriadeného.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak bol spáchaný trestný čin vojnového bezprávia podľa § 433 splnením nariadenia, príkazu, rozkazu alebo pokynu orgánu výkonnej moci alebo nadriadeného, okrem prípadu, ak osoba, ktorá plnila také nariadenie, príkaz, rozkaz alebo pokyn,

- a) mala zákonnú povinnosť splniť také nariadenie, príkaz, rozkaz alebo pokyn,
- b) nevedela, že také nariadenie, príkaz, rozkaz alebo pokyn je nezákonné, a
- c) obsah takého nariadenia, príkazu, rozkazu alebo pokynu nenasvedčoval, že je nezákonné.

§ 29**Súhlas poškodeného**

(1) Čin inak trestný nie je trestným činom, ak bol vykonaný so súhlasom poškodeného a nesmeruje proti jeho životu alebo zdraviu.

(2) Nejde o súhlas poškodeného, ak súhlas nebol daný vopred, nebol vážny a dobrovoľný alebo ak v súvislosti s ním bol spáchaný iný trestný čin.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak podľa skutkovej podstaty trestného činu má byť čin trestný aj vtedy, keď bol daný súhlas poškodeného podľa odseku 1.

§ 30**Plnenie úlohy agenta**

(1) Čin inak trestný nie je trestným činom, ak ním agent ustanovený podľa osobitného predpisu pri odhaľovaní trestného činu a pri zisťovaní jeho páchatela ohrozí alebo poruší záujem chránený týmto zákonom len preto, že bol k tomu donútený zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou, v ktorej pôsobí, alebo ak spácha taký čin v dôvodnej obave o život alebo zdravie svoje alebo blízkej osoby.

(2) Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak agent spácha trestný čin úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, znásilnenia podľa § 199, sexuálneho násillia podľa § 200, sexuálneho zneužívania podľa § 201, všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 2 až 4, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a lode podľa § 291, zavlčenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 293, vlastizrady podľa § 311, úkladov proti Slovenskej republike podľa § 312, teroru podľa § 313, § 314, záškodníctva podľa § 315, § 316, sabotáže podľa § 317, vyzvedačstva podľa § 318, genocídia podľa § 418, terorizmu a niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419 alebo neľudskosti podľa § 425 alebo ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

(3) Čin inak trestný uvedený v § 332 až 334 a v § 336 ods. 2 spáchaný na účely odhalenia trestného činu alebo zistenia páchatela trestného činu podľa § 326, § 328 až 330, § 336 ods. 1, §

336a alebo § 336b spôsobom ustanoveným v Trestnom poriadku nie je trestným činom.

DRUHÁ HLAVA

SANKCIE

Prvý diel

Druhy sankcií

§ 31

Trest a ochranné opatrenie

(1) Sankcie podľa tohto zákona sú tresty a ochranné opatrenia, ktoré sú právnym následkom spáchaného trestného činu alebo činu inak trestného.

(2) Trest je ujma na osobnej slobode, majetkových alebo iných právach odsúdeného, ktorú môže uložiť páchatelovi len súd podľa tohto zákona za spáchaný trestný čin.

(3) Ochranné opatrenie je ujma na osobnej slobode alebo majetku odsúdeného alebo inej osoby, ktorú môže uložiť len súd podľa tohto zákona v záujme ochrany spoločnosti pred trestnými činmi alebo činmi inak trestnými.

§ 32

Druhy trestov

Za spáchané trestné činy môže súd uložiť páchatelovi, ktorý je fyzickou osobou, len

- a) trest odňatia slobody,
- b) trest domáceho väzenia,
- c) trest povinnej práce,
- d) peňažný trest,
- e) trest prepadnutia majetku
- f) trest prepadnutia vecí,
- g) trest zákazu činnosti,
- h) trest zákazu pobytu,
- i) trest zákazu účasti na verejných podujatiach,
- j) trest straty čestných titulov a vyznamenaní,
- k) trest straty vojenskej a inej hodnosti,
- l) trest vyhostenia.

§ 33

Druhy ochranných opatrení

Ochranné opatrenia sú:

- a) ochranné liečenie,
- b) ochranná výchova,
- c) ochranný dohľad,
- d) detencia,
- e) zhabanie vecí,

Druhý diel
Základné zásady ukladania sankcií

§ 34
Zásady ukladania trestov

(1) Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

(2) Páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody.

(3) Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

(4) Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

(5) Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne

- a) u spolupáchatelov aj na to, akou mierou konanie každého z nich prispelo k spáchaniu trestného činu,
- b) u organizátora, objednávateľa, návodcu a pomocníka aj na význam a povahu ich účasti na spáchanom trestnom čine,
- c) pri príprave na zločin a pri pokuse trestného činu aj na to, do akej miery sa konanie páchatela priblížilo k dokonaniu trestného činu, ako aj na okolnosti a na dôvody, pre ktoré k dokonaniu trestného činu nedošlo.

(6) Tresty uvedené v § 32 možno uložiť samostatne alebo možno uložiť viac týchto trestov popri sebe. Za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody.

(7) Popri sebe nemožno uložiť trest

- a) odňatia slobody a domáceho väzenia,
- b) odňatia slobody a povinnej práce,
- c) peňažný a prepadnutia majetku,
- d) prepadnutia veci a prepadnutia majetku,
- e) zákazu pobytu a vyhostenia.

(8) Ak súd uloží trest odňatia slobody na doživotie, môže zároveň rozhodnúť, že podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je prípustné, ak páchatel

- a) spáchal dva alebo viac obzvlášť závažných zločinov,
- b) naplnil súčasne dve alebo viac okolností podmieňujúcich použitie vyššej trestnej sadzby,
- c) spáchal trestný čin ako člen zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny, alebo
- d) bol už potrestaný za trestný čin uvedený v § 47 ods. 2.

§ 35**Zásady ukladania ochranných opatrení**

(1) Ochranné opatrenie možno uložiť páchatelovi trestného činu buď popri treste, alebo aj pri upustení od potrestania páchatela, ak ochranné opatrenie zabezpečí ochranu spoločnosti pred páchatelom účinnejšie ako trest.

(2) Ochranné opatrenie môže postihnúť osobu iba tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jej rodinu a blízke osoby.

(3) Ochranné opatrenie možno uložiť aj páchatelovi činu inak trestného alebo inej osobe, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie ochrany spoločnosti pred páchaním nových trestných činov.

(4) Popri ochrannej výchove nemožno uložiť ochranný dohľad.

(5) Pri ukladaní ochranných opatrení sa súd neriadi zásadou úmernosti k spáchanému činu, ale potrebou ochrany spoločnosti, pričom prihliada aj na potrebu liečenia, výchovy alebo dovŕšenia nápravy páchatela alebo inej osoby.

(6) Výkon ochranného opatrenia sa musí skončiť najneskôr dosiahnutím jeho účelu, prípadne uplynutím doby, na ktorú bolo uložené, alebo dovŕšením zákonom ustanoveného veku odsúdeného alebo inej osoby.

Poľahčujúce okolnosti a priťažujúce okolnosti**§ 36**

Poľahčujúcou okolnosťou je to, že páchatel

- a) spáchal trestný čin v ospravedliteľnom silnom citovom rozrušení,
- b) spáchal trestný čin v dôsledku nedostatku vedomostí alebo skúseností,
- c) spáchal trestný čin v spojitosti s negatívnymi dôsledkami svojej choroby,
- d) spáchal trestný čin vo veku blízkom veku mladistvých alebo ako osoba vo vyššom veku, ak táto skutočnosť mala vplyv na jeho rozumovú alebo vôľovú spôsobilosť,
- e) spáchal trestný čin pod tlakom odkázanosti alebo podriadenosti,
- f) spáchal trestný čin pod vplyvom hrozby alebo nátlaku,
- g) spáchal trestný čin v dôsledku núdze, ktorú si sám nespôsobil,
- h) spáchal trestný čin pod vplyvom tiesnivých osobných pomerov alebo rodinných pomerov, ktoré si sám nespôsobil,
- i) spáchal trestný čin, odvracajúc útok alebo iné nebezpečenstvo alebo konajúc za okolností, ktoré by za splnenia ďalších predpokladov inak vylučovali trestnosť činu, ale konal bez toho, že by boli celkom splnené podmienky nutnej obrany, krajnej núdze, výkonu práva a povinnosti alebo súhlasu poškodeného, oprávneného použitia zbrane, dovoleného rizika alebo plnenia úloh agenta,
- j) viedol pred spáchaním trestného činu riadny život,
- k) pričínil sa o odstránenie škodlivých následkov trestného činu alebo dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu,
- l) priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval,
- m) sám oznámil trestný čin príslušným orgánom,
- n) napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, alebo
- o) prispel k odhalienu alebo usvedčeniu organizovanej skupiny, zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny.

§ 37

Príťažujúcou okolnosťou je to, že páchatel'

- a) spáchal trestný čin z obzvlášť zavrhnutiahodnej pohnútky,
- b) spáchal trestný čin ako odplatu voči inému za to, že voči páchatel'ovi plnil povinnosť vyplývajúcu zo zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, najmä proti pedagogickému zamestnancovi alebo odbornému zamestnancovi,
- c) spáchal trestný čin preto, aby inému zmaril alebo sťažil uplatnenie jeho základných práv a slobôd, alebo preto, aby uľahčil alebo zakryl iný trestný čin,
- d) spáchal trestný čin za živelnej pohromy alebo inej mimoriadnej udalosti vážne ohrozujúcej život alebo zdravie ľudí, iné základné práva a slobody, ústavné zriadenie, majetok, verejný poriadok alebo mravnosť,
- e) zneužil svoje zamestnanie, povolanie, funkciu alebo postavenie na dosiahnutie neoprávnenej alebo neprimeranej výhody,
- f) spáchal trestný čin verejne,
- g) spáchal trestný čin na mieste požívajúcom podľa všeobecne záväzného právneho predpisu osobitnú ochranu, najmä v dome alebo byte iného,
- h) spáchal viac trestných činov,
- i) zneužil na spáchanie trestného činu osobu, ktorá nie je trestne zodpovedná,
- j) zvedol na spáchanie trestného činu mladistvého,
- k) spáchal trestný čin ako organizátor,
- l) spáchal trestný čin v spojení s cudzou mocou alebo cudzím činiteľom,
- m) bol už za trestný čin odsúdený; súd môže podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia na túto okolnosť neprihliadať,
- n) spáchal trestný čin ako člen skupiny osôb počas premiestňovania sa na miesto konania verejného podujatia alebo z miesta konania verejného podujatia, alebo
- o) spáchal trestný čin z dôvodu príslušnosti k športovému klubu.

§ 38

(1) Na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnuť ako na poľahčujúcu okolnosť, príťažujúcu okolnosť, okolnosť, ktorá podmieňuje uloženie trestu pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby, alebo okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.

(2) Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

(3) Ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

(4) Ak prevažuje pomer príťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

(5) Pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu; v takom prípade sa ustanovenie odseku 4 nepoužije.

(6) Pri opätovnom spáchaní obzvlášť závažného zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o dve tretiny; v takom prípade sa ustanovenia odsekov 4 a 5 nepoužijú.

(7) Ustanovenia odsekov 4 až 6 sa nepoužijú, ak sa súčasne ukladá zvýšený úhrnný trest alebo

súhrnný trest podľa § 41 ods. 2 alebo podľa § 42, ak by súčasné použitie týchto ustanovení bolo pre páchatela neprimerane prísne.

(8) Zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby podľa odsekov 3 až 6 sa vykoná iba v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby; základom na zníženie alebo zvýšenie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby sa nepoužije v prípadoch, keď v osobitnej časti zákona je ustanovený iba trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo doživotie.

§ 39

Mimoriadne zníženie trestu

(1) Ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

(2) Súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatela

- a) za prípravu na zločin alebo za pokus trestného činu a ak vzhľadom na povahu a závažnosť prípravy alebo pokusu má súd za to, že použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom by bolo pre páchatela neprimerane prísne a na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania,
- b) ktorý významnou mierou prispel k objasneniu trestného činu spáchaného v prospech zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny alebo napomáhal zabrániť spáchaniu trestného činu, ktorý v prospech zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny iný pripravoval alebo sa o jeho spáchanie pokúsil tým, že oznámil jeho činnosť orgánom činným v trestnom konaní a poskytol im informácie, ktoré by inak nezískali, a tak im pomohol zabrániť alebo zmierniť následky trestného činu, zistiť alebo usvedčiť páchatelov alebo zabezpečiť dôkazy o trestnom čine v prospech usvedčenia zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny,
- c) ktorý spáchal trestný čin v stave zmenšenej pričetnosti, a súd má za to, že vzhľadom na zdravotný stav páchatela by bolo možné za súčasného uloženia ochranného liečenia dosiahnuť ochranu spoločnosti aj trestom kratšieho trvania, pričom nie je viazaný obmedzeniami uvedenými v odseku 3 a zároveň uloží ochranné liečenie,
- d) v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu, alebo
- e) ktorý sa zvlášť významnou mierou podieľal na objasnení trestného činu korupcie podľa ôsmej hlavy tretieho dielu osobitnej časti tohto zákona, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297 alebo obzvlášť závažného zločinu spáchaného organizovanou skupinou, zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou, alebo na zistení alebo usvedčení jeho páchatela tým, že poskytol v trestnom konaní dôkazy o takom čine, ak vzhľadom na povahu a závažnosť ním spáchaného trestného činu má súd za to, že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania; znížiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby sa nesmie voči organizátorovi, návodcovi alebo objednávateľovi trestného činu, o ktorom poskytol dôkazy v trestnom konaní.

(3) Pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu však súd nesmie uložiť

- a) trest odňatia slobody kratší ako dvadsať rokov, ak je páchatel odsúdený za trestný čin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 3, genocídia podľa § 418 ods. 3, terorizmu a niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419 ods. 3 a 4, neľudskosti podľa § 425 ods. 2 alebo vojnového bezprávia

podľa § 433 ods. 2,

- b) trest odňatia slobody kratší ako osem rokov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň pätnásť rokov,
- c) trest odňatia slobody kratší ako päť rokov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň desať rokov,
- d) trest odňatia slobody kratší ako dva roky, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň päť rokov,
- e) trest odňatia slobody kratší ako šesť mesiacov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody menej ako päť rokov, a
- f) trest zákazu činnosti, trest zákazu pobytu a trest vyhostenia na dobu kratšiu ako šesť mesiacov.

(4) V konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a v prípade trestných činov uvedených v odseku 3 písm. a) trest odňatia slobody nie kratší ako dvadsať rokov.

§ 40

Upustenie od potrestania

(1) Od potrestania páchatela prečinu, ak ním nebola spôsobená smrť alebo ťažká ujma na zdraví, možno upustiť, ak

- a) páchatel priznal spáchanie prečinu, jeho spáchanie ľutuje a prejavuje účinnú snahu po náprave a ak vzhľadom na povahu spáchaného prečinu a na doterajší život páchatela možno dôvodne očakávať, že už samotné prejednanie veci pred súdom postačí na jeho nápravu,
- b) prečin spáchala osoba z donútenia v priamej súvislosti s tým, že bol na nej spáchaný trestný čin obchodovania s ľuďmi podľa § 179, trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201 až 202, alebo trestný čin výroby detskej pornografie podľa § 368,
- c) súd prijme záruku za nápravu páchatela a má za to, že vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, povahu spáchaného prečinu a osobu páchatela uloženie trestu nie je potrebné, alebo
- d) prečin spáchal v stave zmenšenej pričetnosti a súd má za to, že ochranné liečenie, ktoré mu zároveň ukladá, zabezpečí ochranu spoločnosti a nápravu páchatela účinnejšie ako trest; to neplatí, ak si stav zmenšenej pričetnosti spôsobil vplyvom návykovej látky.

(2) Ak sa upustilo od potrestania páchatela podľa odseku 1, hľadá sa na páchatela, ako keby nebol odsúdený.

§ 41

Úhrnný trest a spoločný trest

(1) Ak súd odsudzuje páchatela za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbíhajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

(2) Ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu

tretinu. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov a pri mladistvých trestnú sadzbu uvedenú v § 117 ods. 1 alebo 3. Popri treste odňatia slobody možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak by jeho uloženie bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov.

(3) Ak súd odsudzuje páchatela za ďalší čiastkový útok, ktorý tvorí súčasť pokračovacieho trestného činu, za ktorého iný čiastkový útok bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok, ktorý už nadobudol právoplatnosť, zruší v rozsudku skorší výrok o vine o pokračovacom trestnom čine a trestných činoch spáchaných s ním v jednočinnom súbehu, celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú v uvedenom výroku o vine svoj podklad. Súd pri viazanosti skutkovými zisteniami v zrušenom rozsudku znova rozhodne o vine za pokračovací trestný čin vrátane nového čiastkového útoku, prípadne za trestné činy spáchané s ním v jednočinnom súbehu, ako aj o spoločnom treste za pokračovací trestný čin, ktorý nesmie byť miernejší než trest uložený skorším rozsudkom. Súd prípadne rozhodne tiež o nadväzujúcich výrokoch, ktoré majú podklad vo výroku o vine. Ak je ukladaný trest za viac trestných činov, ustanovenia odsekov 1 a 2, § 42 a § 43 sa použijú primerane.

(4) Ustanovenie odseku 3 sa nepoužije, ak predchádzajúci rozsudok bol vydaný súdom iného členského štátu Európskej únie.

§ 42

Súhrnný trest

(1) Ak súd odsudzuje páchatela za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

(2) Spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchatelovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom. V rámci súhrnného trestu súd uloží trest straty čestných titulov a vyznamenaní, trest straty vojenskej a inej hodnosti, trest prepadnutia majetku, peňažný trest, trest prepadnutia vecí, trest zákazu činnosti alebo trest zákazu účasti na verejných podujatiach, ak bol taký trest uložený už skorším rozsudkom a ak tomu nebráni ustanovenie § 34 ods. 7.

(3) Ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchatela hľadí, ako keby nebol odsúdený alebo ak skorší rozsudok bol vydaný súdom iného členského štátu Európskej únie.

§ 43

Ďalší trest

Ak súd odsudzuje páchatela za trestný čin, ktorý spáchal predtým, než bol trest uložený skorším rozsudkom vykonaný, a ukladá mu trest rovnakého druhu, nesmie tento trest spolu s doteraz nevykonanou časťou trestu uloženého skorším rozsudkom prevyšovať najvyššiu výmeru dovolenú týmto zákonom pre tento druh trestu. Ak je jedným z týchto trestov trest odňatia slobody, rozumie sa takou najvyššou výmerou doba dvadsiatich piatich rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie.

§ 44

Upustenie od súhrnného trestu a ďalšieho trestu

Súd upustí od uloženia súhrnného trestu podľa § 42 alebo od uloženia ďalšieho trestu podľa § 43, ak pokladá trest uložený skorším rozsudkom na ochranu spoločnosti a nápravu páchatela za

dostatočný.

§ 45

Započítanie väzby a trestu

(1) Ak sa viedlo proti páchatelovi trestné stíhanie vo väzbe a dôjde v tomto konaní k jeho odsúdeniu, započíta sa mu doba strávená vo väzbe do uloženého trestu, prípadne do úhrnného trestu alebo súhrnného trestu, ak je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné. Rovnako sa postupuje, ak súd upustí od uloženia súhrnného trestu alebo ďalšieho trestu.

(2) Ak bol páchatel súdom alebo iným orgánom potrestaný a došlo k jeho odsúdeniu pre ten istý skutok, započíta sa mu vykonaný trest do uloženého trestu, ak je vzhľadom na druh uloženého trestu započítanie možné. Rovnako postupuje súd, ak páchatelovi uložil úhrnný trest alebo súhrnný trest.

(3) Ak nie je započítanie väzby alebo trestu podľa odsekov 1 a 2 možné, prihliadne súd na túto skutočnosť pri určovaní druhu trestu, prípadne výmery trestu.

(4) Podľa rovnakých zásad súd postupuje aj v prípade, ak bol páchatel vo väzbe v cudzine alebo ak bol potrestaný orgánom cudzieho štátu pre ten istý skutok.

Tretí diel

Ukladanie a výkon jednotlivých trestov

§ 46

Trest odňatia slobody

Trest odňatia slobody možno uložiť ako trest na určitú dobu, najviac na dvadsaťpäť rokov alebo ako trest odňatia slobody na doživotie.

§ 47

Trest odňatia slobody na doživotie

(1) Trest odňatia slobody na doživotie môže súd uložiť iba za trestný čin, za ktorý to tento zákon v osobitnej časti dovoľuje, a len za podmienok, že

- a) uloženie takého trestu vyžaduje účinná ochrana spoločnosti a
- b) nie je nádej, že by páchatela bolo možné napraviť trestom odňatia slobody na dobu do dvadsaťpäť rokov.

(2) Ak súd odsudzuje páchatela za dokonaný trestný čin úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, ublíženia na zdraví podľa § 155, nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 2, 3 alebo 4, obchodovania s ľuďmi podľa § 179, zverenia dieťaťa do moci iného podľa § 180 ods. 2 alebo 3 alebo podľa § 181, brania rukojemníka podľa § 185, zavlčenia do cudziny podľa § 187, lúpeže podľa § 188, vydierania podľa § 189 ods. 2, 3 alebo 4, hrubého nátlaku podľa § 190 alebo § 191 ods. 2, 3 alebo 4, znásilnenia podľa § 199, sexuálneho násillia podľa § 200, sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 2, 3 alebo 4, týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208, všeobecného ohrozenia podľa § 284, ohrozenia bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a lode podľa § 291, zavlčenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny podľa § 293, založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296, založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297, terorizmu podľa § 313 alebo § 314, násillného prekročenia štátnej hranice podľa § 354 ods. 2, 3 alebo 4, prevádzacstva podľa § 355 ods. 3, 4 alebo 5, výroby detskej pornografie podľa § 368, genocídia podľa § 418, terorizmu a niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419 alebo neľudskosti podľa § 425, ktorý už bol za takéto trestné činy, hoci aj v štádiu

pokusu, dvakrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody, uloží mu trest odňatia slobody na doživotie, ak sú splnené podmienky uvedené v odseku 1 písm. a) a b); inak mu uloží trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov, ak tomu nebránia okolnosti hodné osobitného zreteľa. Súd však nemôže takému páchatelovi uložiť trest odňatia slobody pod dvadsať rokov.

§ 48

Vonkajšia diferenciácia výkonu trestu odňatia slobody

(1) Trest odňatia slobody sa vykonáva diferencovane v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody (ďalej len „ústav na výkon trestu“) minimálneho, stredného alebo maximálneho stupňa stráženia.

(2) Súd zaradí páchatela na výkon trestu odňatia slobody spravidla do ústavu na výkon trestu

- a) s minimálnym stupňom stráženia, ak v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin,
- b) so stredným stupňom stráženia, ak v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin; na predchádzajúce odsúdenie sa však neprihliadne, ak sa na páchatela hľadí, ako keby nebol odsúdený.

(3) Do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia zaradí súd

- a) páchatela, ktorému uložil trest odňatia slobody na doživotie, alebo
- b) páchatela obzvlášť závažného zločinu.

(4) Súd môže zaradiť páchatela aj do ústavu na výkon trestu iného stupňa stráženia, než do ktorého má byť podľa odseku 2 zaradený, ak má so zreteľom na závažnosť trestného činu a mieru narušenia páchatela za to, že v ústave na výkon trestu iného stupňa stráženia bude jeho náprava lepšie zaručená. Takto môže do ústavu na výkon trestu minimálneho stupňa stráženia zaradiť páchatela aj vtedy, ak bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu za úmyselný prečin. Nemôže však do ústavu na výkon trestu s minimálnym alebo stredným stupňom stráženia zaradiť páchatela, ktorému bol uložený trest odňatia slobody na doživotie, alebo páchatela obzvlášť závažného zločinu, ktorému bol uložený trest odňatia slobody prevyšujúci pätnásť rokov.

(5) Pri zaradení páchatela do ústavu na výkon trestu minimálneho, stredného alebo maximálneho stupňa stráženia nie je súd viazaný ustanoveniami odsekov 2 a 3 ani vtedy, ak schvaľuje dohodu o uznaní viny a prijatí trestu alebo zníži trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 2 písm. b).

Podmienečný odklad výkonu trestu odňatia slobody

§ 49

(1) Súd môže podmienečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, ak

- a) vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatela výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, alebo
- b) prijme záruku za nápravu páchatela a ak vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, má za to, že výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak súd odsudzuje páchatela za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmienečného odsúdenia alebo v skúšobnej dobe podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

§ 50

(1) Pri povolení podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody určí súd skúšobnú dobu na jeden rok až päť rokov. Skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

(2) V rámci povolenia podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody môže súd páchatelovi uložiť aj primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život, ktorých kontrolu vykonáva probačný a mediačný úradník; spravidla mu uloží, aby podľa svojich schopností nahradil škodu spôsobenú trestným činom. Ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu, môže súd nariadiť kontrolu uložených primeraných obmedzení alebo povinností technickými prostriedkami, ak takáto kontrola nebola doposiaľ nariadená.

(3) Doba, po ktorú viedol odsúdený v skúšobnej dobe riadny život, sa započítava do skúšobnej doby novourčenej pri povolení odkladu výkonu trestu odňatia slobody alebo probácie uložených za ten istý skutok, alebo do skúšobnej doby alebo probácie určených pri uložení úhrnného trestu alebo súhrnného trestu.

(4) Ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a riadne vykonal iné uložené sankcie a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak nariadi nepodmienený trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby. Výnimočne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmienené odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

- a) ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad,
- b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v odseku 1,
- c) ustanoviť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život, alebo
- d) nariadiť kontrolu uložených primeraných obmedzení alebo povinností technickými prostriedkami, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu a ak takáto kontrola nebola doposiaľ nariadená.

(5) Ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinu, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil.

(6) Rovnako sa má za to, že sa odsúdený osvedčil, ak súd do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinu v prípade, ak sa proti odsúdenému vedie v skúšobnej dobe trestné stíhanie pre iný trestný čin.

(7) Ak sa vyslovilo, že sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil, hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený.

(8) Ak súd rozhodne, že sa trest odňatia slobody, ktorý bol podmienenčne odložený, vykoná, rozhodne zároveň aj o spôsobe výkonu trestu.

Podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom**§ 51**

(1) Súd môže za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 podmienenčne odložiť výkon trestu odňatia

slobody neprevyšujúceho tri roky, ak páchatelovi zároveň uloží probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Ustanovenie § 49 ods. 2 platí rovnako.

(2) Pri určení probačného dohľadu ustanoví súd skúšobnú dobu na jeden rok až päť rokov. Skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Zároveň súd uloží obmedzenia alebo povinnosti, ktoré sú súčasťou probačného dohľadu.

(3) Obmedzenia spočívajú najmä v zákaze

- a) účasti na určených verejných podujatiach,
- b) požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok,
- c) stretávania sa s osobami, ktoré majú na páchatela negatívny vplyv alebo ktoré boli jeho spolupáchateľmi alebo účastníkmi na trestnom čine,
- d) vstupu na vyhradené miesta alebo priestory, na ktorých trestný čin spáchal,
- e) účasti na hazardných hrách, hrania na hracích automatoch a uzatvárania stávk.
- f) kontaktu s určenou osobou v akejkoľvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami.

(4) Povinnosti spočívajú najmä v príkaze

- a) nepriblížiť sa k určenej osobe na vzdialenosť menšiu ako päť metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydľia určenej osoby alebo v určenom mieste, kde sa takáto osoba zdržuje alebo ktoré navštevuje.
- b) vystahovať sa z bytu alebo domu, v ktorom sa neoprávnene zdržuje alebo ktorý protiprávne obsadil,
- c) nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu,
- d) zaplatiť v skúšobnej dobe dlh alebo zameškané výživné,
- e) osobne alebo verejne sa ospravedlniť poškodenému,
- f) v skúšobnej dobe získať určitú pracovnú kvalifikáciu alebo zúčastniť sa na rekvalifikačnom kurze,
- g) podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu,
- h) podrobiť sa liečeniu závislosti od návykových látok, ak mu nebolo uložené ochranné liečenie,
- i) podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve,
- j) zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie,
- k) dostaviť sa v určenom čase na príslušný útvar Policajného zboru určený podľa miesta pobytu, v odôvodnených prípadoch aj opakovane.

(5) Páchatel, ktorému bol uložený probačný dohľad, je povinný strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom a podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená; nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

(6) Skúšobná doba podľa odseku 2 sa nevzťahuje na výkon ostatných trestov uložených popri probačnom dohľade.

(7) Doba, po ktorú odsúdený, ktorému bol uložený probačný dohľad, viedol v skúšobnej dobe riadny život, dodržiaval podmienky dohľadu a splnil uložené obmedzenia a povinnosti, sa započítava do skúšobnej doby, ktorá bola určená pri uložení nového probačného dohľadu uloženého za ten istý skutok, alebo do skúšobnej doby určenej pri uložení úhrnného trestu alebo

súhrnného trestu.

(8) Súd pri uložení obmedzenia podľa odseku 3 písm. f) a povinnosti podľa odseku 4 písm. a) informuje určenú osobu o možnosti požiadať o vydanie európskeho ochranného príkazu na účely zabezpečenia jej ochrany na území iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

§ 52

(1) Ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život, dodržiaval podmienky probačného dohľadu a splnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak nariadi nepodmienečný trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby. Výnimočne môže súd, vzhľadom na okolnosti prípadu, ponechať probačný dohľad v platnosti, hoci odsúdený svojím konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

- a) primerane predĺžiť probačný dohľad, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu probačného dohľadu ustanoveného v § 51 ods. 2,
- b) uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo povinnosti, alebo
- c) nariadiť kontrolu uložených primeraných obmedzení alebo povinností technickými prostriedkami, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu a ak takáto kontrola nebola doposiaľ nariadená.

(2) Ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 1 bez toho, že by na tom mal odsúdený vinu, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil.

(3) Rovnako sa má za to, že sa odsúdený osvedčil, ak súd do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 1 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinu v prípade, ak sa proti odsúdenému vedie v skúšobnej dobe trestné stíhanie pre iný trestný čin.

(4) Ak sa vyslovilo, že sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil, hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený.

(5) Ak súd premení podmienený trest odňatia slobody na nepodmienečný trest odňatia slobody, rozhodne zároveň o spôsobe výkonu trestu.

§ 53

Trest domáceho väzenia

(1) Trest domáceho väzenia až na dva roky môže súd uložiť páchatelovi prečinu, ak

- a) vzhľadom na povahu a závažnosť spáchaného prečinu, osobu a pomery páchatela postačuje uloženie tohto trestu,
- b) páchatel dal písomný sľub, že sa v určenom čase bude zdržiavať v obydlí na určenej adrese a pri výkone kontroly poskytne potrebnú súčinnosť,
- c) sú splnené podmienky výkonu kontroly technickými prostriedkami.

(2) Odsúdený po dobu výkonu trestu domáceho väzenia je povinný v čase, ktorý určí súd, zdržiavať sa vo svojom obydlí vrátane k nemu prináležiacich vonkajších priestorov, viesť riadny život a podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami.

(3) Súd môže uložiť páchatelovi počas výkonu trestu domáceho väzenia obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

(4) Po dobu výkonu trestu domáceho väzenia môže odsúdený opustiť svoje obydlie len po

predchádzajúcim súhlasom probačného a mediačného úradníka, a len z naliehavého dôvodu a na nevyhnutne potrebný čas. Tento čas sa započítava do výkonu trestu.

(5) Ak odsúdený neplní obmedzenia alebo povinnosti vyplývajúce z trestu domáceho väzenia, súd trest premení na nepodmienečný trest odňatia slobody tak, že nevykonaný deň trestu domáceho väzenia sa rovná jednému dňu nepodmienečného trestu odňatia slobody, a zároveň rozhodne o spôsobe výkonu tohto trestu.

Trest povinnej práce

§ 54

Trest povinnej práce môže súd uložiť so súhlasom páchatel'a vo výmere od 40 do 300 hodín, ak ho odsudzuje za prečin, za ktorý zákon umožňuje uložiť trest odňatia slobody, ktorého horná hranica sadzby trestu odňatia slobody nepresahuje päť rokov.

§ 55

(1) Trest povinnej práce je odsúdený povinný vykonať najneskôr do jedného roka od nariadenia výkonu tohto trestu. Súd môže páchatel'ovi na túto dobu uložiť aj primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život, spravidla mu uloží, aby podľa svojich síl a schopností nahradil škodu, ktorú trestným činom spôsobil. Do doby výkonu trestu povinnej práce sa nezapočítava doba, počas ktorej odsúdený

- a) nemohol vykonávať trest povinnej práce pre dočasnú práceneschopnosť alebo preto, že mu v tejto dobe práca nebola určená,
- b) vykonával povinnú vojenskú službu alebo inú službu namiesto povinnej vojenskej služby,
- c) zdržiaval sa v cudzine,
- d) bol vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody v inej veci.

(2) Trest povinnej práce súd neuloží, ak je páchatel' dlhodobo práceneschopný alebo invalidný.

(3) Trest povinnej práce je odsúdený povinný vykonávať osobne a vo svojom voľnom čase bez nároku na odmenu.

(4) Ak odsúdený v čase výkonu trestu povinnej práce nevedol riadny život alebo zavinene nevykonal práce v určenom rozsahu, alebo nesplnil uložené obmedzenia alebo povinnosti, súd premení trest povinnej práce alebo jeho zvyšok na trest odňatia slobody tak, že za každé dve hodiny nevykonanej práce nariadi jeden deň nepodmienečného trestu odňatia slobody a zároveň rozhodne o spôsobe výkonu tohto trestu.

(5) Súd môže upustiť od výkonu trestu povinnej práce, ak sa odsúdený v čase výkonu tohto trestu nie z vlastnej viny stal trvalo práceneschopným alebo invalidným alebo z iných závažných dôvodov.

Peňažný trest

§ 56

(1) Peňažný trest môže súd uložiť od 160 eur do 331 930 eur páchatel'ovi úmyselného trestného činu, ktorým získal alebo sa snažil získať majetkový prospech.

(2) Bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1 môže súd peňažný trest uložiť, ak ho ukladá za prečin a vzhľadom na povahu spáchaného prečinu a možnosť nápravy páchatel'a trest odňatia

slobody neukladá.

(3) Ak to odôvodňuje výška uloženého peňažného trestu a osobné a majetkové pomery páchatela, môže súd rozhodnúť, že peňažný trest zaplatí odsúdený v mesačných splátkach. Súčasne určí ich výšku a lehotu v dĺžke najviac jeden rok od nadobudnutia právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku, do ktorej musí byť peňažný trest zaplatený.

(4) Peňažný trest, ktorý odsúdený už vykonal, sa započítava do nového peňažného trestu, ktorý bol páchatelovi uložený pre ten istý skutok, alebo do tohto trestu, ak bol uložený ako súhrnný trest alebo úhrnný trest.

(5) Peňažný trest súd neuloží, ak by sa tým zmarila možnosť náhrady škody spôsobenej trestným činom.

§ 57

(1) Pri ukladaní peňažného trestu súd prihliadne na osobné a majetkové pomery páchatela. Peňažný trest neuloží, ak je zrejmé, že ho odsúdený nebude schopný zaplatiť.

(2) Zaplatená suma peňažného trestu pripadá štátu.

(3) Ak súd ukladá peňažný trest, ustanoví pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody až na päť rokov. Náhradný trest nesmie spolu s uloženým trestom odňatia slobody presahovať zákonom dovolenú hranicu trestnej sadzby.

(4) Ak by náhradný trest presiahol hranicu uvedenú v odseku 3 alebo ak je peňažný trest ukladaný popri treste odňatia slobody na doživotie, súd náhradný trest neuloží.

Trest prepadnutia majetku

§ 58

(1) Trest prepadnutia majetku môže súd uložiť vzhľadom na okolnosti spáchaného trestného činu a pomery páchatela, ak páchatela odsudzuje na trest odňatia slobody na doživotie alebo ak ho odsudzuje na nepodmienečný trest odňatia slobody za obzvlášť závažný zločin, ktorým páchatel získal alebo sa snažil získať majetkový prospech veľkého rozsahu alebo ktorým spôsobil škodu veľkého rozsahu.

(2) Trest prepadnutia majetku súd uloží bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1, ak odsudzuje páchatela za spáchanie trestného činu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 173 ods. 3, trestného činu obchodovania s ľuďmi podľa § 179, trestného činu zverenia dieťaťa do moci iného podľa § 180 ods. 2 alebo 3 alebo § 181, trestného činu vydierania podľa § 189 ods. 2 písm. c), trestného činu hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, 3, 4 alebo 5 alebo § 191 ods. 3 alebo 4, trestného činu nátlaku podľa § 192 ods. 3 alebo 4, trestného činu nepovolenej prevádzky lotérií a iných podobných hier podľa § 230 ods. 2, 3 alebo 4, trestného činu podielníctva podľa § 231 ods. 2, 3 alebo 4 alebo § 232 ods. 3 alebo 4, trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 alebo 2 alebo § 234, trestného činu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270, trestného činu uvádzania falšovaných, pozmenených a neoprávnene vyrobených peňazí a cenných papierov podľa § 271 ods. 1, trestného činu výroby a držby falšovateľského náčinia podľa § 272 ods. 3, trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 2, 3 alebo ods. 4, trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 2, 3 alebo ods. 4, trestného činu daňového podvodu podľa § 277a ods. 2 alebo ods. 3, trestného činu nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 2 alebo 3, trestného činu porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 2 alebo 3,

trestného činu teroru podľa § 313 alebo § 314, trestného činu prijímania úplatku podľa § 328 ods. 2, trestného činu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 6, trestného činu prevádzactva podľa § 355 alebo § 356, trestného činu kupliarstva podľa § 367 ods. 3, trestného činu výroby detskej pornografie podľa § 368, trestného činu rozširovania detskej pornografie podľa § 369, trestného činu ohrozovania mravnosti podľa § 372 ods. 2 alebo 3 alebo trestného činu terorizmu a niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419 a páchatel' nadobudol majetok aspoň v značnom rozsahu trestnou činnosťou alebo z príjmov pochádzajúcich z trestnej činnosti.

(3) Trest prepadnutia majetku súd uloží bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak odsudzuje páchatela' za spáchanie trestného činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 3 alebo 4 alebo § 173 ods. 4, trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 3 alebo 4, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297, trestného činu prijímania úplatku podľa § 328 ods. 3 alebo § 329 ods. 3 alebo trestného činu podplácania podľa § 334 ods. 2.

§ 59

(1) Trest prepadnutia majetku postihuje, v rozsahu, ktorý patrí odsúdenému pri výkone trestu prepadnutia majetku po ukončení konkurzného konania,

- a) výťažok zo speňaženia majetku,
- b) majetok vylúčený zo súpisu majetku podstát,
- c) majetok podliehajúci konkurzu, ak nedošlo k speňaženiu majetku.

(2) Vlastníkom prepadnutého majetku sa stáva štát, ak súd nerozhodne inak na základe vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(3) Právoplatným rozhodnutím súdu o prepadnutí majetku zaniká bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

§ 60

Trest prepadnutia veci

(1) Súd uloží trest prepadnutia veci,

- a) ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu,
- b) ktorá bola určená na spáchanie trestného činu,
- c) ktorú páchatel' získal trestným činom alebo ako odmenu zaň alebo
- d) ktorú páchatel' nadobudol za vec uvedenú v písmene c).

(2) Ak vec uvedená v odseku 1 je nedosiahnuteľná alebo neidentifikovateľná, alebo je zmiešaná s majetkom páchatela' alebo s majetkom inej osoby získaným v súlade so zákonom, môže súd uložiť prepadnutie veci takej hodnoty, ktorá zodpovedá hodnote tejto veci.

(3) Nedosiahnuteľnou vecou sa rozumie vec zničená, poškodená, stratená, odcudzená, urobená neupotrebitelnou, spotrebovaná, ukrytá, prevedená na inú osobu s cieľom vyňať ju z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní alebo inak odstránená alebo ušetrené náklady.

(4) Trest prepadnutia veci môže súd uložiť, len ak ide o vec patriacu páchatel'ovi.

(5) Vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát, ak súd nerozhodne inak na základe vyhlásenej

medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(6) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak

- a) poškodenému vznikol z činu nárok na náhradu škody, ktorého uspokojenie by bolo znemožnené prepadnutím veci,
- b) hodnota veci je v zjavnom nepomere k miere závažnosti prečinu, alebo
- c) súd upustil od potrestania páchatela.

§ 61

Trest zákazu činnosti

(1) Trest zákazu činnosti spočíva v tom, že sa odsúdenému po dobu výkonu tohto trestu zakazuje výkon určitého zamestnania, povolania alebo funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie alebo ktorej podmienky výkonu upravuje osobitný predpis.

(2) Trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

(3) Ak súd odsudzuje páchatela za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, ktorý už bol za taký trestný čin alebo za trestný čin usmrtenia podľa § 149 ods. 4 alebo 5, ktorých sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, odsúdený, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku 2.

(4) Súd môže uložiť trest zákazu činnosti na doživotie, ak odsudzuje páchatela za trestný čin obchodovania s ľuďmi podľa § 179, trestný čin znásilnenia podľa § 199, trestný čin sexuálneho násillia podľa § 200, trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201 až 202, trestný čin výroby detskej pornografie podľa § 368, trestný čin rozširovania detskej pornografie podľa § 369 a trestný čin prechovávanía detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení podľa § 370, ak bol taký trestný čin spáchaný na dieťati.

(5) Súd uloží trest zákazu činnosti na doživotie, ak odsudzuje páchatela za trestný čin

- a) ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, hoci už bol za taký trestný čin, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, dvakrát odsúdený, alebo
- b) usmrtenia podľa § 149 ods. 4 alebo 5, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku.

(6) Ak súd odsudzuje páchatela za trestný čin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 2, 3 alebo ods. 4, trestný čin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 2, 3 alebo ods. 4, trestný čin daňového podvodu podľa § 277a ods. 2 alebo ods. 3, trestný čin nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 2 alebo ods. 3 a trestný čin marenia výkonu správy daní podľa § 278a ods. 2 alebo ods. 3, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku 2.

(7) Na ukladanie trestu zákazu činnosti podľa odsekov 3 až 5 nemá vplyv zahladenie odsúdenia.

(8) Do doby výkonu trestu zákazu činnosti sa nezapočítava doba výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody; započítava sa však doba, počas ktorej bolo páchatelovi pred právoplatnosťou rozsudku podľa osobitných predpisov odňaté oprávnenie na činnosť, ktorá je predmetom zákazu, a doba, počas ktorej už nesmel na základe opatrenia štátneho orgánu túto činnosť vykonávať.

(9) Trest zákazu činnosti, ktorý odsúdený už vykonal, sa započítava do nového trestu zákazu činnosti, ktorý bol páchatelovi uložený pre ten istý skutok alebo do tohto trestu, ak bol uložený

ako súhrnný trest alebo úhrnný trest.

(10) Právoplatný rozsudok ukladajúci trest zákazu činnosti vykonávať funkciu člena štatutárneho orgánu, člena dozorného orgánu, vedúceho organizačnej zložky podniku, vedúceho podniku zahraničnej osoby, vedúceho organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby alebo prokuristu je po dobu výkonu trestu rozhodnutím o vylúčení podľa predpisov obchodného práva.

§ 62

Trest zákazu pobytu

(1) Trest zákazu pobytu spočíva v tom, že sa odsúdený nesmie po dobu výkonu tohto trestu zdržiavať na určenom mieste alebo v určenom obvode; na prechodný pobyt na takom mieste alebo v takom obvode v nevyhnutnej osobnej veci sa vyžaduje povolenie.

(2) Súd môže uložiť trest zákazu pobytu na jeden rok až päť rokov za úmyselný trestný čin, ak to vyžaduje so zreteľom na doterajší spôsob života páchatela a miesto spáchania činu ochrana verejného poriadku, rodiny, zdravia, mravnosti alebo majetku. Trest zákazu pobytu sa nemôže vzťahovať na miesto alebo obvod, v ktorom má páchatel' trvalý pobyt.

(3) Súd môže uložiť páchatel'ovi po dobu výkonu tohto trestu primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život, ak mu tento trest neukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody.

(4) Odsúdený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

(5) Do doby výkonu trestu zákazu pobytu sa nezapočítava doba výkonu trestu odňatia slobody.

(6) Trest zákazu pobytu sa nemôže uložiť popri treste povinnej práce, ak sa práce majú vykonať v mieste, na ktorom je odsúdenému pobyt zakázaný.

§ 62a

Trest zákazu účasti na verejných podujatiach

(1) Trest zákazu účasti na verejných podujatiach spočíva v tom, že sa odsúdenému počas doby výkonu tohto trestu zakazuje účasť na športových, kultúrnych alebo iných verejných podujatiach v rozsahu určenom v rozhodnutí súdu.

(2) Súd môže uložiť trest zákazu účasti na verejných podujatiach až na desať rokov, ak sa páchatel' dopustí úmyselného trestného činu v súvislosti s účasťou na verejnom podujatí alebo ak to vyžaduje so zreteľom na doterajší spôsob života páchatela a okolnosti spáchania činu, ochrana verejného poriadku, zdravia, mravnosti alebo majetku.

(3) Ako samostatný trest môže byť trest zákazu účasti na verejných podujatiach uložený, ak vzhľadom na povahu a závažnosť spáchaného prečinu, osobu a pomery páchatela, uloženie iného trestu nie je potrebné.

(4) Na dobu výkonu trestu zákazu účasti na verejných podujatiach alebo na jej časť súd môže odsúdenému uložiť obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, najmä aby sa dostavil v určenom čase na príslušný útvar Policajného zboru a spravidla mu súd tiež uloží, aby podľa svojich síl nahradil škodu spôsobenú trestným činom alebo jej časť, ktorú súd zároveň určí.

(5) Odsúdený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa

osobitného predpisu.

(6) Do doby výkonu trestu zákazu účasti na verejných podujatiach sa doba výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody nezapočítava; započítava sa však doba, počas ktorej bola v tej istej veci páchatelovi pred právoplatnosťou rozsudku zakázaná účasť na verejných podujatiach, ktoré sú predmetom zákazu.

§ 63

Trest straty čestných titulov a vyznamenaní

(1) Trest straty čestných titulov a vyznamenaní spočíva v tom, že odsúdený stráca vyznamenania a iné čestné tituly udelené podľa osobitných predpisov.

(2) Súd môže uložiť trest straty čestných titulov a vyznamenaní, ak odsudzuje páchatela za obzvlášť závažný zločin na trest odňatia slobody prevyšujúci päť rokov.

(3) Súd môže uložiť tento trest aj popri kratšom treste odňatia slobody alebo popri inom treste, ak to vzhľadom na povahu spáchaného obzvlášť závažného zločinu vyžaduje ochrana vážnosti čestného titulu a vyznamenania, ktoré boli páchatelovi pred odsúdením udelené.

§ 64

Trest straty vojenskej a inej hodnosti

(1) Trest straty vojenskej a inej hodnosti spočíva v tom, že sa odsúdenému znižuje hodnosť v ozbrojených silách na hodnosť vojaka, a ak ide o príslušníka v služobnom pomere, odníma sa mu hodnosť v tomto zbore.

(2) Trest straty vojenskej a inej hodnosti uloží súd páchatelovi, ktorý je nositeľom takejto hodnosti, ak ho odsudzuje za úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody najmenej na dva roky bez podmieneného odkladu jeho výkonu.

(3) Súd môže uložiť tento trest aj popri kratšom treste odňatia slobody alebo popri inom treste, ak odsudzuje páchatela, ktorý je príslušníkom ozbrojených síl alebo príslušníkom v služobnom pomere, a ak to vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu vyžaduje disciplína a poriadok v ozbrojených silách alebo v službe.

§ 65

Trest vyhostenia

(1) Ak to vyžaduje bezpečnosť osôb alebo majetku alebo iný verejný záujem, súd môže páchatelovi, ktorý nie je občanom Slovenskej republiky ani osobou, ktorej bol udelený azyl alebo bola poskytnutá doplnková ochrana, uložiť trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky.

(2) Trest vyhostenia nemožno uložiť páchatelovi,

- a) u ktorého sa nepodarilo zistiť jeho štátnu príslušnosť alebo štát, z ktorého na územie Slovenskej republiky pricestoval,
- b) ktorý je občanom členského štátu Európskej únie alebo občanom zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore alebo jeho rodinným príslušníkom bez ohľadu na štátnu príslušnosť a má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky; to neplatí, ak takáto osoba predstavuje hrozbu pre bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok,
- c) ktorý je občanom členského štátu Európskej únie alebo občanom zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore s nepretržitým pobytom na území Slovenskej republiky viac ako desať rokov; to neplatí, ak takáto osoba predstavuje hrozbu pre bezpečnosť štátu,

- d) ktorý je dieťaťom a je občanom členského štátu Európskej únie alebo občanom zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore, ak vyhostenie nie je v najlepšom záujme dieťaťa,
- e) ak má byť vyhostený do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho osobná sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí pre toho, koho odôvodnene možno považovať za nebezpečného pre bezpečnosť Slovenskej republiky, alebo pre toho, kto bol odsúdený za obzvlášť závažný zločin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku alebo
- f) ak má byť vyhostený do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neludské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcim trestnom konaní mu taký trest môže byť uložený.

(3) Rodinným príslušníkom podľa odseku 2 písm. b) sa rozumie:

- a) manžel,
- b) priamy príbuzný v zostupnej línii mladší ako 21 rokov a takýto príbuzný jeho manžela,
- c) priamy príbuzný v zostupnej a vzostupnej línii, ku ktorému má vyživovaciu povinnosť, a takýto príbuzný jeho manžela.

(4) Trest vyhostenia môže súd uložiť na jeden rok až pätnásť rokov.

Štvrtý diel

Premena zvyšku trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia, podmienené prepustenie a podmienené upustenie od výkonu zvyšku niektorých trestov

§ 65a

Premena zvyšku trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia

(1) Súd môže odsúdenému za prečin premeniť zvyšok trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia, ak sú splnené podmienky podľa § 53 ods. 1 a súčasne

- a) odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie,
- b) odsúdený vykonal jednu tretinu uloženého alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného trestu odňatia slobody,
- c) zvyšok nevykonaného trestu odňatia slobody nepresahuje dva roky,
- d) nejde o výkon trestu, ktorý bol nariadený po rozhodnutí o neosvedčení sa v skúšobnej dobe určenej pri podmienenom odklade výkonu trestu odňatia slobody, podmienenom odklade výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom, o výkon zvyšku trestu, ktorý bol nariadený po rozhodnutí o neosvedčení sa v skúšobnej dobe pri podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody,
- e) odsúdenému nebol premenený trest domáceho väzenia na trest odňatia slobody a
- f) odsúdený nebol pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody.

(2) Súd premení zvyšok trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia tak, že nevykonaný deň zvyšku trestu odňatia slobody sa rovná jednému dňu trestu domáceho väzenia.

Podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody

§ 66

(1) Súd môže odsúdeného podmienečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

- a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,
- b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

(2) Pri rozhodovaní o podmienečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

§ 67

(1) Osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

(2) Osoba odsúdená na doživotie môže byť podmienečne prepustená najskôr po dvadsiatich piatich rokoch výkonu tohto trestu.

(3) Osoba opätovne odsúdená na trest odňatia slobody na doživotie nemôže byť podmienečne prepustená.

§ 68

(1) Pri podmienečnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienečným prepustením odsúdeného. Zároveň môže nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Podmienečne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

(2) Ak podmienečne prepustený viedol v skúšobnej dobe riadny život a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu vykoná.

(3) Ak súd vyslovil, že sa podmienečne prepustený osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď bol podmienečne prepustený.

(4) Rovnako sa má za to, že trest bol vykonaný dňom, keď došlo k podmienečnému prepusteniu, ak súd bez viny odsúdeného do roka od uplynutia skúšobnej doby nerozhodol, že odsúdený zvyšok trestu vykoná. Súd môže tak rozhodnúť do dvoch rokov, ak sa proti obvinenému vedie trestné stíhanie pre úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmienečného odsúdenia.

(5) Opätovné podmienečné prepustenie z výkonu toho istého trestu nie je možné.

Podmienečné upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti**§ 69**

(1) Po výkone polovice trestu zákazu činnosti môže súd podmienečne upustiť od výkonu jeho zvyšku, ak odsúdený v čase výkonu trestu spôsobom svojho života preukázal, že ďalší výkon tohto trestu už nie je potrebný.

(2) Pri podmienečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti súd určí skúšobnú dobu až na päť rokov, nie však kratšiu ako zvyšok trestu; skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni právoplatnosti rozhodnutia o tomto upustení.

(3) Odsúdenému, u ktorého súd podmienečne upustil od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti, môže súd uložiť primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; spravidla mu tiež uloží, aby podľa svojich síl nahradil škodu spôsobenú trestným činom alebo jej časť, ktorú zároveň určí.

(4) Súd nemôže podmienečne upustiť od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti podľa odseku 1, ak ide o trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo, ktorý bol uložený odsúdenému,

- a) ktorému už bol takýto trest zákazu činnosti uložený v predchádzajúcich desiatich rokoch za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky alebo za iný trestný čin spáchaný pod vplyvom návykovej látky, alebo
- b) ktorý už bol v predchádzajúcich desiatich rokoch za obdobný čin spáchaný pod vplyvom návykovej látky, ako je uvedený v písmene a), postihnutý zákazom činnosti viesť motorové vozidlo.

(5) Súd nemôže podmienečne upustiť od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti podľa odseku 1, ak bol trest zákazu činnosti uložený podľa § 61 ods. 3 až 5.

§ 70

(1) Ak odsúdený, u ktorého sa podmienečne upustilo od zvyšku trestu zákazu činnosti, viedol v skúšobnej dobe riadny život a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu vykoná.

(2) Ak súd vyslovil, že sa odsúdený osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o upustení od vykonania zvyšku trestu zákazu činnosti nadobudlo právoplatnosť.

(3) Rovnako sa má za to, že trest zákazu činnosti bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o podmienečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti nadobudlo právoplatnosť, ak súd bez viny odsúdeného nenariadil do roka od uplynutia skúšobnej doby, že odsúdený zvyšok trestu vykoná.

Podmienečné upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu**§ 71**

(1) Po výkone polovice trestu zákazu pobytu môže súd podmienečne upustiť od výkonu jeho zvyšku, ak odsúdený v čase výkonu trestu spôsobom svojho života preukázal, že ďalší výkon tohto trestu už nie je potrebný.

(2) Pri podmienečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu súd určí skúšobnú dobu až na päť rokov, nie však kratšiu ako zvyšok trestu; skúšobná doba začína plynúť dňom

nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o tomto upustení.

(3) Odsúdenému, u ktorého súd podmiennečne upustil od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu, môže súd uložiť primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; spravidla mu tiež uloží, aby podľa svojich síl nahradil škodu spôsobenú trestným činom alebo jej časť, ktorú zároveň určí.

§ 72

(1) Ak odsúdený, u ktorého sa podmiennečne upustilo od zvyšku trestu zákazu pobytu, viedol v skúšobnej dobe riadny život a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu vykoná.

(2) Ak súd vyslovil, že sa podmiennečne prepustený osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o upustení od vykonania zvyšku trestu zákazu pobytu nadobudlo právoplatnosť.

(3) Rovnako sa má za to, že trest zákazu pobytu bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o podmiennečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu nadobudlo právoplatnosť, ak súd bez viny odsúdeného nenariadil do roka od uplynutia skúšobnej doby, že odsúdený zvyšok trestu vykoná.

§ 72a

Podmiennečné upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach

(1) Po výkone polovice trestu zákazu účasti na verejných podujatiach môže súd podmiennečne upustiť od výkonu jeho zvyšku, ak odsúdený v čase výkonu trestu spôsobom svojho života preukázal, že ďalší výkon tohto trestu už nie je potrebný.

(2) Pri podmiennečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach súd určí skúšobnú dobu až na päť rokov, nie však kratšiu ako zvyšok trestu; skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o tomto upustení.

(3) Odsúdenému, u ktorého súd podmiennečne upustil od výkonu zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach, môže súd uložiť primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

§ 72b

(1) Ak odsúdený, u ktorého sa podmiennečne upustilo od zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach, viedol v skúšobnej dobe riadny život a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že zvyšok trestu vykoná.

(2) Ak súd vyslovil, že sa podmiennečne prepustený osvedčil, má sa za to, že trest bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach nadobudlo právoplatnosť.

(3) Rovnako sa má za to, že trest zákazu účasti na verejných podujatiach bol vykonaný dňom, keď rozhodnutie o podmiennečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach nadobudlo právoplatnosť, ak súd bez viny odsúdeného nenariadil do roka od uplynutia skúšobnej doby, že odsúdený zvyšok trestu vykoná.

Piaty diel
Ochranné opatrenia

Ochranné liečenie

§ 73

(1) Súd uloží ochranné liečenie v prípadoch uvedených v § 39 ods. 2 písm. c) a § 40 ods. 1 písm. d) alebo ak páchatel činu inak trestného nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný a jeho pobyt na slobode je nebezpečný.

(2) Súd tak môže urobiť aj vtedy, ak páchatel spáchal trestný čin

- a) v stave zmenšenej príčetnosti a jeho pobyt na slobode je nebezpečný,
- b) v stave vyvolanom duševnou poruchou a jeho pobyt na slobode je nebezpečný,
- c) násilnej povahy voči blízkej osobe alebo zverenej osobe a vzhľadom na osobu páchatela možno dôvodne predpokladať, že bude v násilnom konaní pokračovať, alebo
- d) pod vplyvom návykovej látky alebo v súvislosti s jej užívaním.

(3) Ochranné liečenie neuloží, ak je vzhľadom na osobu páchatela zrejmé, že jeho účel nemožno dosiahnuť.

(4) Ochranné liečenie môže súd uložiť aj popri treste alebo pri upustení od potrestania.

§ 74

(1) Ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulatnom zariadení.

(2) Ochranné liečenie potrvá, kým to vyžaduje jeho účel. Trvanie ochranného liečenia uloženého páchatelovi, ktorý užíva návykovú látku a spáchal trestný čin pod jej vplyvom alebo v súvislosti s jej užívaním, môže byť však ukončené, ak sa počas jeho výkonu zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť. O prepustení z ochranného liečenia rozhoduje súd.

(3) Od výkonu ochranného liečenia súd upustí, ak zaniknú pred jeho začatím okolnosti, pre ktoré bolo uložené.

§ 75

Ochranná výchova

Podmienky ukladania a výkonu ochrannej výchovy sú upravené v osobitných ustanoveniach o stíhaní mladistvých.

Ochranný dohľad

§ 76

(1) Ochranný dohľad uloží súd páchatelovi, ktorého odsudzuje za obzvlášť závažný zločin na

nepodmienečný trest odňatia slobody.

(2) Ochranný dohľad môže súd uložiť aj páchatelovi úmyselného trestného činu, ktorý bol už v minulosti najmenej dvakrát vo výkone trestu odňatia slobody za takýto trestný čin a ktorému znovu ukladá nepodmienečný trest odňatia slobody, ak vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší spôsob života, na prostredie, v ktorom žije, a na povahu spáchanej trestnej činnosti, sa nedá očakávať, že po výkone trestu povedie riadny život.

(3) Súd môže na návrh prokurátora alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu uložiť odsúdenému pred skončením výkonu trestu odňatia slobody ochranný dohľad aj bez splnenia podmienok uvedených v odseku 2, ak vzhľadom na správanie počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody nemožno od neho očakávať, že po prepustení z výkonu trestu povedie riadny život.

(4) Ochranný dohľad nemožno uložiť mladistvému a odsúdenému, ktorému bol uložený trest odňatia slobody na doživotie.

§ 77

(1) Odsúdený, ktorému súd uložil ochranný dohľad, je po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povinný

- a) oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať,
- b) osobne sa hlásiť v určených lehotách a
- c) vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska uvedeného v rozhodnutí súdu.

(2) Odsúdenému, ktorému sa uložil ochranný dohľad, môže súd uložiť aj ďalšie obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4.

(3) Odsúdený, ktorému súd uložil ďalšie obmedzenia alebo povinnosti podľa odseku 2, je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

§ 78

(1) Ochranný dohľad sa ukladá na jeden rok až tri roky.

(2) Ak sa ochranný dohľad ukladá opätovne, a to skôr, než bol vykonaný ochranný dohľad predtým uložený, nesmie čas, na ktorý sa opätovne ukladá, spolu s doteraz nevykonaným zvyškom ochranného dohľadu predtým uloženého prevyšovať päť rokov.

§ 79

Ochranný dohľad zaniká

- a) uplynutím času, na ktorý bol uložený, alebo
- b) dňom, ktorým nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie, že sa podmienne prepustený osvedčil.

§ 80

Súd môže upustiť od výkonu zvyšku ochranného dohľadu, ak nepovažuje jeho ďalší výkon za potrebný.

Detencia

§ 81

(1) Ak je odsúdenému vo výkone trestu odňatia slobody zistená duševná porucha, ktorá je podľa

odborného lekárskeho posudku nevyliciteľná a jeho pobyt na slobode je aj s prihliadnutím na spáchanú trestnú činnosť pre spoločnosť nebezpečný, súd na návrh prokurátora alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu preruší výkon trestu odňatia slobody a nariadi jeho umiestnenie v detenčnom ústave.

(2) Súd môže pred skončením výkonu trestu odňatia slobody rozhodnúť o umiestnení do detenčného ústavu aj takého páchatela úmyselného trestného činu, ktorý sa odmieta podrobiť ochrannému liečeniu alebo u ktorého ochranné liečenie pre negatívny postoj pacienta neplní svoj účel a ktorého pobyt na slobode je pre spoločnosť nebezpečný; páchatel sa umiestni do detenčného ústavu po výkone trestu odňatia slobody.

(3) Ak to považuje súd za potrebné, môže pred skončením výkonu trestu odňatia slobody rozhodnúť o umiestnení do detenčného ústavu aj páchatela zločinu spáchaného zo sexuálneho motívu alebo páchatela, ktorý opätovne spácha obzvlášť závažný zločin; páchatel sa umiestni do detenčného ústavu po výkone trestu odňatia slobody.

(4) Súd môže na základe odborného lekárskeho posudku rozhodnúť o umiestnení páchatela do detenčného ústavu aj vtedy, ak páchatel, ktorého pobyt na slobode je nebezpečný, vykonáva ochranné liečenie v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti a svojim správaním ohrozuje život alebo zdravie iných osôb; súd rozhodne na návrh zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti.

§ 82

(1) Účelom umiestnenia páchatela v detenčnom ústave je osobitným liečebným režimom a dôslednou izoláciou od spoločnosti zabrániť páchatelovi v ďalšom páchaní trestných činov a činov inak trestných.

(2) Pobyt páchatela v detenčnom ústave trvá dovtedy, kým ochranu spoločnosti pred páchatelom nemožno zabezpečiť miernejšími prostriedkami.

(3) Najmenej jedenkrát ročne a vždy na návrh detenčného ústavu súd preskúma dôvodnosť držania páchatela v detenčnom ústave a na základe odborného lekárskeho posudku rozhodne o ďalšom trvaní detencie alebo o prepustení páchatela z detenčného ústavu, ak dôvody detencie pominuli, a rozhodne o ďalšom výkone trestu.

§ 83

Zhabanie veci

(1) Ak nebol uložený trest prepadnutia veci uvedenej v § 60 ods. 1, súd uloží zhabanie veci, ak

- a) patrí osobe, ktorú nemožno stíhať alebo odsúdiť,
- b) patrí páchatelovi, od ktorého potrestania súd upustil, alebo páchatelovi, voči ktorému bolo trestné stíhanie zastavené, alebo páchatelovi, voči ktorému bolo trestné stíhanie podmienenčne zastavené, alebo páchatelovi, voči ktorému bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu schválenia zmieru,
- c) nepatrí páchatelovi a bola získaná trestným činom alebo ako odmena za trestný čin,
- d) vec nadobudla iná osoba ako páchatel hoci aj len sčasti za vec, ktorá bola získaná trestným činom alebo ako odmena za trestný čin,
- e) ide o tovar bez kontrolných známkov alebo bez iných kontrolných technických opatrení vyžadovaných všeobecne záväzným právnym predpisom na jeho označenie na daňové účely,
- f) okolnosti prípadu odôvodňujú predpoklad, že vec by mohla byť zdrojom financovania terorizmu, alebo
- g) to vyžaduje bezpečnosť ľudí alebo majetku, prípadne iný obdobný verejný záujem.

(2) Vlastníkom zhabanej veci sa stáva štát, ak súd nerozhodne inak na základe vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak

- a) poškodenému vznikol z činu nárok na náhradu škody, ktorého uspokojenie by bolo znemožnené zhabaním veci, alebo
- b) hodnota veci je v zjavnom nepomere k miere závažnosti prečinu.

(4) Ak vec uvedená v odseku 1 je nedosiahnuteľná alebo neidentifikovateľná, alebo je zmiešaná s majetkom páchatela alebo s majetkom inej osoby získaným v súlade so zákonom, môže súd uložiť zhabanie veci takej hodnoty, ktorá zodpovedá hodnote tejto veci.

TRETIA HLAVA ZÁNIK TRESTNOSTI A TRESTU

§ 84

Zmena zákona

Trestnosť činu, ktorý mal v čase spáchania znaky niektorého trestného činu uvedeného v osobitnej časti tohto zákona, zaniká, ak neskorší zákon ustanoví, že tento čin nie je trestným činom.

Účinná lútosť

§ 85

Trestnosť trestných činov šírenia nebezpečnej ľudskej nákazlivej choroby podľa § 163, ohrozovania zdravia závadnými potravinami a inými predmetmi podľa § 168, brania rukojemníka podľa § 185, legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233, § 234, porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 238, porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 254, porušovania predpisov o nakladaní s kontrolovaným tovarom a technológiami podľa § 255, § 256, § 257, ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 258, skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 260, poškodzovania finančných záujmov Európskej únie podľa § 263, ohrozenia obchodného, bankového, poštového, telekomunikačného a daňového tajomstva podľa § 264, všeobecného ohrozenia podľa § 284, poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 286, ohrozenia a poškodenia životného prostredia podľa § 300, § 301, vlastizrady podľa § 311, úkladov proti Slovenskej republike podľa § 312, teroru podľa § 313, § 314, záškodníctva podľa § 315, § 316, sabotáže podľa § 317, vyzvedačstva podľa § 318, ohrozenia utajovanej skutočnosti podľa § 319, § 320, ohrozenia dôvernej skutočnosti a vyhradenej skutočnosti podľa § 353, vzbury väzňov podľa § 358, šírenia poplašnej správy podľa § 361, § 362, genocídia podľa § 418, terorizmu a niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419, neľudskosti podľa § 425 a používania zakázaného bojového prostriedku a nedovoleného vedenia boja podľa § 426 zaniká, ak páchatel dobrovoľne

- a) škodlivý následok trestného činu zamedzil alebo napravil, alebo
- b) urobil o trestnom čine oznámenie v čase, keď sa škodlivému následku trestného činu mohlo ešte zabrániť; oznámenie treba urobiť orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru, vojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže.

§ 86

(1) Trestnosť trestného činu zaniká aj vtedy, ak ide o trestný čin

- a) zanedbania povinnej výživy podľa § 207, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu,

- b) zanedbania povinnej výživy podľa § 207, ak úrad práce, sociálnych vecí a rodiny poskytol oprávnenému náhradné výživné podľa osobitého predpisu v plnej výške podľa rozhodnutia súdu o výživnom, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel' úradu práce, sociálnych vecí a rodiny uhradil náhradu za poskytnuté náhradné výživné, skôr než sa súd odobral na záverečnú poradu,
- c) nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 214, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel' svoju povinnosť dodatočne splnil najneskôr do 60 dní od dokonania trestného činu,
- d) zneužitia účasti na hospodárskej súťaži podľa § 250, ak páchatel' svojim konaním umožnil podnikateľovi alebo inej právnickej osobe splniť podmienky pre neuloženie alebo zníženie pokuty podľa zákona upravujúceho ochranu hospodárskej súťaže,
- e) skrátenia dane a poistného podľa § 276, neodvedenia dane a poistného podľa § 277 alebo nezaplatenia dane a poistného podľa § 278, ak splatná daň a jej príslušenstvo alebo poistné boli dodatočne zaplatené najneskôr v nasledujúci deň po dni, keď sa páchatel' po skončení jeho vyšetrovania mohol oboznámiť s jeho výsledkami,
- f) založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 alebo založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297, ak páchatel' urobil dobrovoľne oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru o zločineckej skupine alebo teroristickej skupine a jej činnosti v čase, keď nebezpečenstvo, ktoré hrozilo z jej ďalšej činnosti, sa mohlo ešte odstrániť; vojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže,
- g) podplácania podľa § 332 alebo § 333 a nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2, ak páchatel' úplatok poskytol alebo sľúbil len preto, že bol o to požiadaný, a urobil o tom dobrovoľne bez odkladu oznámenie orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru; vojak môže toto oznámenie urobiť aj svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby aj príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže.

(2) Trestnosť trestného činu podľa odseku 1 písm. e) nezaniká, ak ide o páchatela, ktorý bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch postihnutý, alebo ak trestné stíhanie páchatela za obdobný čin bolo v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch zastavené z dôvodu zániku trestnosti trestného činu podľa odseku 1.

Premlčanie trestného stíhania

§ 87

(1) Trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je

- a) tridsať rokov, ak ide o zločin, za ktorý tento zákon dovoľuje uložiť trest odňatia slobody na doživotie,
- b) dvadsať rokov, ak ide o zločin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov,
- c) desať rokov, ak ide o ostatné zločiny,
- d) päť rokov, ak ide o prečin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej tri roky,
- e) tri roky pri ostatných prečinoch.

(2) Do premlčacej doby sa nezapočítava

- a) doba, po ktorú nebolo možné páchatela postaviť pred súd pre zákonnú prekážku,

- b) doba, po ktorú sa páchatel zdržiaval v cudzine s úmyslom vyhnúť sa trestnému stíhaniu,
- c) skúšobná doba podmienenečného zastavenia trestného stíhania,
- d) doba, po ktorú bolo dočasne odložené vznesenie obvinenia, alebo
- e) doba, po ktorú bolo prerušené trestné stíhanie.

(3) Premlčanie trestného stíhania sa prerušuje

- a) vznesením obvinenia pre trestný čin, o ktorého premlčanie ide, ako aj po ňom nasledujúcimi úkonmi orgánu činného v trestnom konaní, sudcu pre prípravné konanie alebo súdu smerujúcimi k trestnému stíhaniu páchatela, alebo
- b) ak páchatel spáchal v premlčacej dobe úmyselný trestný čin.

(4) Prerúšením premlčania sa začína nová premlčacia doba.

(5) Trestné stíhanie sa premlčí najskôr tri roky potom, čo osoba, na ktorej bol spáchaný trestný čin obchodovania s ľuďmi podľa § 179, trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201 až 202, trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 a trestný čin výroby detskej pornografie podľa § 368, dovŕšila osemnásť rok svojho veku.

§ 88

Uplynutím premlčacej doby nezaniká trestnosť trestných činov uvedených v dvanástej hlave osobitnej časti tohto zákona okrem trestného činu založenia, podpory a propagácie hnutia smerujúceho k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 421, trestného činu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422, trestného činu výroby extrémistických materiálov podľa § 422a, trestného činu rozširovania extrémistických materiálov podľa § 422b, trestného činu prechovávanía extrémistických materiálov podľa § 422c, trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti podľa § 422d, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423 a trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424.

§ 89

Odpustenie alebo zmiernenie trestu

(1) Trest sa nevykoná, ak ho prezident Slovenskej republiky na základe svojho práva odpúšťať tresty odsúdenému odpustil. To sa však nevzťahuje na iné tresty, ak boli páchatelovi uložené popri sebe a ostali rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky nedotknuté.

(2) Ak prezident Slovenskej republiky na základe svojho práva zmiernovať tresty odsúdenému trest zmiernil, vykoná sa takto zmiernený trest. To sa však nevzťahuje na iné tresty, ak boli páchatelovi uložené popri sebe a ostali rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky nedotknuté.

Premlčanie výkonu trestu

§ 90

(1) Uložený trest nemožno vykonať po uplynutí premlčacej doby, ktorá je

- a) dvadsať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody na doživotie,
- b) pätnásť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci desať rokov,
- c) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody najmenej na päť rokov,
- d) päť rokov pri odsúdení na iný trest.

(2) Premlčacia doba sa začína právoplatnosťou rozsudku a pri podmienечnom odsúdení, podmienечnom odsúdení s dohľadom, podmienечnom prepustení alebo podmienечnom prepustení s dohľadom právoplatnosťou rozhodnutia o tom, že sa trest vykoná.

(3) Do premlčacej doby sa nezapočítava doba, po ktorú nebolo možné trest vykonať preto, že sa odsúdený zdržiaval v cudzine s úmyslom vyhnúť sa trestu, alebo bol na ňom vykonávaný trest odňatia slobody.

(4) Premlčanie výkonu trestu sa prerušuje, ak

- a) súd urobil opatrenie smerujúce k výkonu trestu, o ktorého premlčanie ide, alebo
- b) odsúdený spáchal v premlčacej dobe úmyselný trestný čin.

(5) Prerúšením premlčania sa začína nová premlčacia doba.

§ 91

Výkon trestu uloženého pre trestné činy uvedené v dvanástej hlave osobitnej časti tohto zákona sa nepremlčuje okrem trestného činu založenia, podpory a propagácie hnutia smerujúceho k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 421, trestného činu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422, trestného činu výroby extrémistických materiálov podľa § 422a, trestného činu rozširovania extrémistických materiálov podľa § 422b, trestného činu prechovávanía extrémistických materiálov podľa § 422c, trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti podľa § 422d, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423 a trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424.

Zahľadenie odsúdenia

§ 92

(1) Súd môže zahladiť odsúdenie, ak odsúdený viedol po výkone alebo odpustení trestu, alebo po premlčaní jeho výkonu riadny život nepretržite po dobu najmenej

- a) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci päť rokov,
- b) päť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok,
- c) tri roky, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody neprevyšujúci jeden rok.

(2) Ak ide o odsúdenie na tresty uvedené v § 32 písm. b) až l), k zahladeniu dochádza ich vykonaním.

(3) Ak odsúdený preukázal po výkone alebo odpustení trestu alebo premlčaní jeho výkonu svojím vzorným správaním, že sa napravil, môže súd zahladiť odsúdenie na žiadosť odsúdeného i pred uplynutím doby uvedenej v odseku 1.

(4) Doba uvedená v odseku 1 sa v prípade, že sa u podmienечne prepusteného a podmienечne prepusteného s dohľadom má za to, že trest bol vykonaný dňom, keď odsúdený bol podmienечne prepustený, spravuje dĺžkou skutočného výkonu trestu. Ak bol trest zmiernený rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky, spravuje sa dĺžkou trestu takto zmierneného.

(5) Odsúdenie sa zahladzuje, ak to nariadi prezident Slovenskej republiky na základe svojho práva zahládzať odsúdenie formou milosti alebo amnestie.

§ 93

(1) Ak bolo odsúdenie zahladené, hľadí sa na páchatela, ako keby nebol odsúdený.

(2) Ak sa páchatelovi uložilo viac trestov popri sebe, nemožno odsúdenie zahladiť, kým neuplynie doba na zahladienie trestu odňatia slobody podľa § 92 ods. 1, ak bol uložený.

**ŠTVRTÁ HLAVA
OSOBITNÉ USTANOVENIA O STÍHANÍ MLADISTVÝCH****Prvý diel
Trestná zodpovednosť****§ 94
Všeobecné ustanovenie**

(1) Osoba, ktorá v čase spáchania trestného činu dovърšila štrnásť rok a neprekročila osemnásť rok svojho veku, sa považuje za mladistvú.

(2) Ak táto hlava neobsahuje osobitné ustanovenia, použijú sa na mladistvého ostatné ustanovenia tohto zákona.

**§ 95
Trestná zodpovednosť**

(1) Mladistvý mladší ako pätnásť rokov, ktorý v čase spáchania činu nedosiahol takú úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti, aby mohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný.

(2) Prečin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, nie je trestným činom, ak ho spáchal mladistvý a ak je jeho závažnosť malá.

**Druhý diel
Zánik trestnosti****§ 96
Premlčanie trestného stíhania**

(1) Trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je

- a) desať rokov, ak ide o trestný čin, za ktorý tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody na doživotie,
- b) päť rokov, ak je horná hranica sadzby trestu odňatia slobody najmenej desať rokov,
- c) tri roky pri ostatných trestných činoch.

(2) Uplynutím premlčacej doby nezaniká trestnosť tých trestných činov, kde to ustanovuje tento zákon.

**Tretí diel
Ukladanie sankcií a výchovných opatrení mladistvému****§ 97
Účel sankcií a výchovných opatrení**

(1) Účelom trestu u mladistvého je predovšetkým vychovať ho na riadneho občana, pričom trest

má zároveň pôsobiť na predchádzanie protiprávnych činov a primerane chrániť aj spoločnosť; uložený trest má súčasne viesť k obnoveniu narušených sociálnych vzťahov a k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia.

(2) Účelom ochranného opatrenia a výchovného opatrenia u mladistvého je kladne ovplyvniť duševný, mravný a sociálny vývoj mladistvého so zreteľom na dosiahnutý stupeň jeho rozumového a mravného vývoja, na jeho osobné vlastnosti, rodinnú výchovu a prostredie, z ktorého pochádza, a tým mladistvého zároveň chrániť pred škodlivými vplyvmi a spoločnosť pred páchaním trestnej činnosti.

(3) Pri ukladaní trestu, ochranného opatrenia alebo výchovného opatrenia treba prihliadať na osobnosť mladistvého, jeho vek, rozumovú a mravnú vyspelosť, zdravotný stav, na jeho osobné, rodinné a sociálne pomery, pričom musia byť primerané povahe a závažnosti spáchaného činu a majú viesť k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia tak, aby predchádzali protiprávnym činom.

Upustenie od potrestania

§ 98

Súd môže upustiť od potrestania mladistvého, ktorý spáchal prečin, jeho spáchanie ľutuje a prejavuje účinnú snahu po náprave, ak

- a) vzhľadom na povahu spáchaného činu a na doterajší život mladistvého možno dôvodne očakávať, že už prejednanie veci pred súdom postačí na jeho nápravu, alebo
- b) súd prijme záruku za nápravu mladistvého a má za to, že vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, povahu spáchaného činu a osobu mladistvého sa uloženie trestu nejaví nevyhnutné.

§ 99

Súd môže upustiť od potrestania mladistvého za prečin aj vtedy, ak

- a) mladistvý spáchal čin v stave, ktorý bol vyvolaný duševnou poruchou, a súd má za to, že ochranné liečenie, ktoré zároveň ukladá, zaistí nápravu mladistvého lepšie ako trest, alebo
- b) sa voči mladistvému vykonáva ochranné opatrenie alebo výchovné opatrenia a na dosiahnutie účelu zákona nie je potrebné uloženie trestu.

§ 100

Ak súd upustil od potrestania, hľadá sa na mladistvého, ako keby nebol odsúdený.

§ 101

Podmienečné upustenie od potrestania

(1) Za podmienok uvedených v § 98 môže súd podmienečne upustiť od potrestania mladistvého, ak považuje za potrebné počas určenej doby sledovať správanie mladistvého.

(2) Pri podmienečnom upustení od potrestania súd určí skúšobnú dobu až na jeden rok. Zároveň môže mladistvému uložiť primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život; spravidla mu uloží, aby podľa svojich síl nahradil škodu, ktorú spôsobil.

(3) Súd môže vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu mladistvého ponechať podmienečné upustenie od potrestania v platnosti napriek tomu, že mladistvý dal príčinu na uloženie trestu, a

- a) ustanoví nad mladistvým probačný dohľad, ak už nebol uložený,
- b) primerane predĺži skúšobnú dobu, nie však viac ako o jeden rok, alebo

c) ustanoviť výchovné opatrenia smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

(4) Ak mladistvý, u ktorého bolo podmienene upustené od potrestania, viedol v skúšobnej dobe riadny život a vyhovel uloženým podmienkam, vysloví súd, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, o uložení trestu.

(5) Ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by na tom mal mladistvý vinu, má sa za to, že sa osvedčil.

(6) Ak sa vyslovilo, že sa mladistvý, u ktorého bolo podmienene upustené od potrestania trestu, osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil, hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený.

Štvrtý diel **Ochranná výchova**

§ 102 **Dôvody uloženia ochrannej výchovy**

(1) Ak súd odsudzuje mladistvého, môže mu uložiť ochrannú výchovu, ak

- a) o výchovu mladistvého nie je náležite postarané a tento nedostatok nemožno odstrániť v rodine, v ktorej žije,
- b) doterajšia výchova mladistvého bola zanedbaná, alebo
- c) prostredie, v ktorom mladistvý žije, neposkytuje záruku jeho riadnej výchovy.

(2) Ochrannú výchovu nemožno uložiť, ak ide o vojaka.

§ 103 **Výkon ochrannej výchovy**

(1) Ochranná výchova sa vykonáva v osobitných výchovných zariadeniach (ďalej len „ochranná ústavná výchova“) alebo sa môže vykonať aj v profesionálnej náhradnej rodine (ďalej „ochranná rodinná výchova“); ak to však vyžaduje zdravotný stav mladistvého, vykonáva sa prednostne v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti.

(2) Ochranná výchova potrvá, kým to vyžaduje jej účel, najdlhšie však do dovŕšenia osemnásteho roku veku mladistvého; ak to vyžaduje záujem mladistvého, môže ju súd predĺžiť do dovŕšenia jeho devätnásteho roku.

(3) Ak nemožno ochrannú výchovu vykonať ihneď, nariadi súd na dobu do jej začiatku dohľad probačného a mediačného úradníka.

(4) Od výkonu ochrannej výchovy súd upustí, ak zaniknú pred jej začatím okolnosti, pre ktoré bola uložená.

(5) Ak prevýchova mladistvého pokročila do tej miery, že možno očakávať, že aj bez obmedzení, ktorým je podrobený vo výchovnom zariadení alebo v určenej rodine, bude sa riadne správať, avšak dosiaľ nepominuli všetky okolnosti, pre ktoré bola ochranná výchova uložená, môže súd podmienene upustiť od ochrannej výchovy alebo mladistvého podmienene umiestniť mimo výchovného zariadenia alebo náhradnej rodiny. Pritom môže mladistvému uložiť dohľad probačného a mediačného úradníka alebo iné výchovné opatrenie.

(6) Ak mladistvý nesplní očakávanie, že bez obmedzení, ktorým je podrobený v rámci určenej ochrannej výchovy, bude sa riadne správať, súd podmienene upustenie od ochrannej výchovy alebo podmienene umiestnenie mimo výchovného zariadenia alebo určenej rodiny zruší

a rozhodne, že sa vo výkone ochrannej výchovy pokračuje.

Zmena spôsobu výkonu ochrannej výchovy

§ 104

(1) Ochranná ústavná výchova môže byť kedykoľvek zmenená na ochrannú rodinnú výchovu a naopak.

(2) Ak je to potrebné vzhľadom na účel ochrannej výchovy, môže byť zmenená aj fyzická osoba, ktorej bol mladistvý zverený do ochrannej rodinnej výchovy.

§ 105

Ak spáchala osoba, ktorá dovŕšila dvanásť rok svojho veku a je mladšia ako štrnásť rokov, niektorý čin, za ktorý tento zákon dovoľuje uložiť trest odňatia slobody na doživotie, súd jej uloží v civilnom procese ochrannú výchovu aj na návrh prokurátora; súd tak môže urobiť aj vtedy, keď je to potrebné na zabezpečenie riadnej výchovy osoby mladšej ako štrnásť rokov, ktorá spáchala čin, ktorý by inak bol trestným činom alebo osoby mladšej ako pätnásť rokov, ktorá spáchala trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201.

Piaty diel Výchovné opatrenia

§ 106

Druhy výchovných opatrení a ich ukladanie

(1) Pri podmienenom upustení od potrestania alebo v prípravnom konaní môžu byť na dosiahnutie účelu zákona uložené mladistvému výchovné opatrenia.

(2) Výchovné opatrenia sú:

- a) výchovné povinnosti a obmedzenia,
- b) napomenutie s výstrahou.

(3) Výchovné opatrenia môže ukladať súd a v prípravnom konaní so súhlasom osoby, proti ktorej sa konanie vedie, aj prokurátor. Mladistvý môže kedykoľvek v priebehu trestného stíhania až do skončenia prípravného konania svoj súhlas odvolať písomným vyhlásením adresovaným prokurátorovi; výkon výchovného opatrenia sa tým končí.

(4) V prípade, ak sa preukáže, že úplné alebo včasné plnenie výchovného opatrenia je pre mladistvého nemožné alebo ho z iných vážnych dôvodov nemôže splniť alebo zavinene neplní, súd a v prípravnom konaní prokurátor uložené výchovné opatrenie zruší alebo zmení.

§ 107

Výchovné povinnosti a obmedzenia

(1) Súd a v prípravnom konaní prokurátor môže mladistvému uložiť výchovné povinnosti a obmedzenia, najmä aby

- a) sa podrobil probačnému dohľadu vykonávanému probačným a mediačným úradníkom,
- b) býval s rodičom alebo s iným dospelým, ktorý je zodpovedný za jeho výchovu,
- c) sa usiloval o vyrovnanie s poškodeným,
- d) nahradil podľa svojich síl škodu spôsobenú trestným činom alebo inak prispel k odstráneniu

následku trestného činu,

- e) vykonal bezplatne vo voľnom čase spoločensky prospešnú činnosť,
- f) sa podrobil liečeniu škodlivej závislosti,
- g) sa podrobil vo svojom voľnom čase programu sociálneho výcviku, psychologickému poradenstvu, psychoterapeutickému, vzdelávaciemu, doškolovaciemu, rekvalifikačnému alebo inému vhodnému programu na rozvíjanie jeho sociálnych zručností a osobnosti mladistvého, ktorý nie je probačným programom.

(2) Vykonalie spoločensky prospešnej činnosti určitého druhu môže byť mladistvému uložené len tak, aby nenarušilo jeho prípravu na budúce povolanie, predovšetkým plnenie povinností súvisiacich so vzdelávacím programom školy, alebo výkon povolania alebo zamestnania, pričom môže ísť najviac o štyri hodiny denne, osemnásť hodín týždenne, celkovo šesťdesiat hodín.

§ 108

Napomenutie s výstrahou

Napomenutím s výstrahou súd a v prípravnom konaní prokurátor dôrazne vytkne mladistvému v prítomnosti jeho zákonného zástupcu protiprávnosť jeho činu a upozorní ho na sankcie, ktoré mu hrozia podľa tohto zákona, ak by v budúcnosti spáchal trestnú činnosť.

Šiesty diel

Tresty

§ 109

Druhy trestov

Mladistvému môže súd uložiť len

- a) trest povinnej práce,
- b) peňažný trest,
- c) trest prepadnutia veci,
- d) trest zákazu činnosti,
- e) trest zákazu účasti na verejných podujatiach,
- f) trest vyhostenia,
- g) trest domáceho väzenia,
- h) trest odňatia slobody.

§ 110

Ukladanie trestu

(1) Pri výmere trestu prihliadne súd ako na poľahčujúcu okolnosť aj na to, ako mladistvý splnil uložené výchovné povinnosti a obmedzenia uvedené v § 107.

(2) Ak súd ukladá úhrnný trest alebo súhrnný trest páchatelovi, ktorý spáchal trestné činy jednak predtým, než prekročil osemnásť rok svojho veku, jednak po tom, čo tento rok dovíšil, postupuje podľa § 41 a § 42, pričom sa hranice trestných sadzieb pri trestných činoch spáchaných predtým, než prekročil osemnásť rok, posudzujú podľa § 117.

§ 111

Trest povinnej práce

Pri uložení trestu povinnej práce nesmie horná hranica tohto trestu prevyšovať polovicu hornej

hranice trestnej sadzby ustanovenej zákonom. Trest povinnej práce nesmie vzhľadom na svoju povahu alebo okolnosti, za ktorých sa vykonáva, ohrozovať zdravie, bezpečnosť alebo mravný vývoj mladistvých.

§ 112

Trest zákazu činnosti

(1) Zákaz činnosti môže súd uložiť mladistvému len vtedy, ak to nie je na prekážku príprave na jeho povolanie, pričom horná hranica tohto trestu nesmie prekročiť päť rokov.

(2) Ak súd odsudzuje mladistvého za podmienok § 61 ods. 3, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku 1.

(3) Ak súd odsudzuje mladistvého za podmienok § 61 ods. 4, uloží mu trest zákazu činnosti na sedem rokov až pätnásť rokov.

(4) Ak súd odsudzuje mladistvého za podmienok § 61 ods. 5, uloží mu trest zákazu činnosti na sedem rokov až pätnásť rokov.

§ 112a

Trest zákazu účasti na verejných podujatiach

Trest zákazu účasti na verejných podujatiach môže súd uložiť mladistvému iba za podmienok ustanovených týmto zákonom, a to vo výmere do piatich rokov.

§ 113

Trest vyhostenia

Vyhostenie môže súd uložiť mladistvému iba za podmienok ustanovených týmto zákonom, a to vo výmere od jedného roka do piatich rokov. Prihliadne pritom aj na rodinné a osobné pomery mladistvého, majúce na zreteli, aby mladistvý týmto trestom nebol vydaný do nebezpečenstva spustnutia.

§ 114

Peňažný trest

(1) Peňažný trest vo výmere od 30 eur do 16 590 eur môže uložiť súd pri splnení podmienok ustanovených týmto zákonom, ak je mladistvý zárobkovo činný alebo jeho majetkové pomery umožňujú.

(2) Ak súd ukladá mladistvému peňažný trest, určí pre prípad, že by jeho výkon mohol byť v ustanovenej lehote úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody až na jeden rok. Náhradný trest odňatia slobody nesmie však ani spolu s uloženým trestom odňatia slobody presahovať hornú hranicu trestnej sadzby zníženej podľa § 117 ods. 1.

(3) Po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol mladistvému uložený peňažný trest, môže súd rozhodnúť po vyjadrení mladistvého, že jeho zaplatenie alebo nevykonaný zvyšok sa nahradí tým, že mladistvý odsúdený vykoná všeobecne prospešnú činnosť v rámci probačného programu.

§ 115

Podmienečný odklad výkonu peňažného trestu

(1) Súd môže podmienečne odložiť výkon peňažného trestu, ak

a) vzhľadom na osobu mladistvého, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie,

v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má za to, že účel trestu sa dosiahne aj bez jeho výkonu, alebo

b) prijme záruku za nápravu mladistvého a ak vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, má za to, že účel trestu sa dosiahne aj bez jeho výkonu.

(2) Povolenie podmieneného odkladu peňažného trestu sa netýka výkonu ostatných trestov uložených popri peňažnom treste, ak súd nerozhodol inak.

§ 116 **Skúšobná doba**

(1) Pri podmienenom odložení výkonu peňažného trestu súd určí skúšobnú dobu až na tri roky. Zároveň môže mladistvému uložiť primerané obmedzenia a povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život a povinnosť podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená; skúšobná doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

(2) Doba, počas ktorej podmienne odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a vyhovel uloženým podmienkam, sa započítava do skúšobnej doby novo určenej pri podmienenom odsúdení pre ten istý skutok alebo do skúšobnej doby určenej pri uložení úhrnného trestu alebo súhrnného trestu.

(3) Na rozhodovanie o osvedčení v skúšobnej dobe sa použijú ustanovenia o podmienenom odsúdení.

§ 116a **Trest domáceho väzenia**

(1) Trest domáceho väzenia môže súd uložiť mladistvému pri splnení podmienok ustanovených týmto zákonom a so súhlasom jeho zákonného zástupcu až na jeden rok.

(2) Súd môže uložiť mladistvému počas výkonu trestu domáceho väzenia výchovné opatrenia uvedené v § 107 ods. 1, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

§ 117 **Trest odňatia slobody**

(1) Trestné sadzby odňatia slobody ustanovené v tomto zákone sa u mladistvých znižujú na polovicu; horná hranica zníženej trestnej sadzby nesmie prevyšovať sedem rokov a dolná hranica zníženej trestnej sadzby dva roky.

(2) Nepodmienený trest odňatia slobody môže súd mladistvému uložiť len za podmienky, že by vzhľadom na okolnosti prípadu, osobu mladistvého alebo vzhľadom na predtým uložené opatrenia uloženie iného trestu zjavne nevedlo k dosiahnutiu účelu trestu podľa tohto zákona.

(3) V prípade, ak mladistvý spáchal obzvlášť závažný zločin a miera závažnosti takého obzvlášť závažného zločinu pre spoločnosť je vzhľadom na zavrhnutiahodný spôsob vykonania činu alebo vzhľadom na zavrhnutiahodnú pohnútku alebo vzhľadom na ťažký a ťažko napravitelný následok mimoriadne vysoká, môže súd uložiť trest odňatia slobody nad sedem rokov až do pätnásť rokov, ak má za to, že trest uvedený v odseku 1 na dosiahnutie účelu nepostačuje.

(4) Trest odňatia slobody sa u osôb, ktoré neprekročili osemnásť rok svojho veku, vykonáva v ústavoch na výkon trestu pre mladistvých.

(5) Súd môže rozhodnúť, že v ústave na výkon trestu pre mladistvých sa vykoná trest aj u mladistvého, ktorý už prekročil osemnásť rok svojho veku; pritom prihliadne najmä na dĺžku trestu a na stupeň a povahu narušenia mladistvého.

§ 118

Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody

(1) Ak súd zistí splnenie podmienok § 39 ods. 1 alebo 2 na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, nie je u mladistvého viazaný obmedzeniami podľa § 39 ods. 3.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak ide o trestný čin, za ktorý je možné podľa tohto zákona uložiť trest odňatia slobody na doživotie.

§ 119

Podmienečný odklad výkonu trestu a podmienečný odklad výkonu trestu s probačným dohľadom

(1) Ak súd mladistvému výkon trestu odňatia slobody podmienečne odloží na skúšobnú dobu alebo mu trest odňatia slobody podmienečne odloží na skúšobnú dobu s probačným dohľadom, zároveň určí skúšobnú dobu na jeden rok až tri roky. Mladistvý je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

(2) Súd môže vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu mladistvého ponechať podmienečný odklad výkonu trestu alebo podmienečný odklad výkonu trestu s probačným dohľadom v platnosti napriek tomu, že mladistvý dal príčinu na nariadenie výkonu trestu odňatia slobody, a

- a) určí nad mladistvým probačný dohľad, ak už nebol uložený,
- b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby v trvaní piatich rokov,
- c) uložiť ďalšie výchovné opatrenie uvedené v § 106 ods. 2, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život, alebo
- d) nariadiť kontrolu uložených výchovných obmedzení alebo povinností technickými prostriedkami, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu a ak takáto kontrola nebola doposiaľ nariadená.

§ 120

Premlčanie výkonu trestu

(1) Uložený trest nemožno vykonať po uplynutí premlčacej doby, ktorá je

- a) desať rokov, ak bol uložený trest odňatia slobody podľa § 117 ods. 3, alebo
- b) tri roky pri ostatných trestných činoch.

(2) Výkon trestu uloženého za trestné činy uvedené v dvanástej hlave osobitnej časti tohto zákona sa ani u mladistvého nepremlčuje okrem trestného činu založenia, podpory a propagácie hnutia smerujúceho k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 421, trestného činu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422, trestného činu výroby extrémistických materiálov podľa § 422a, trestného činu rozširovania extrémistických materiálov podľa § 422b, trestného činu prechovávanía extrémistických materiálov podľa § 422c, trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti podľa § 422d, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423

a trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424.

§ 121

Zahľadenie odsúdenia

(1) Na mladistvého, ktorému bol uložený alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmiernený alebo odpustený trest odňatia slobody v dĺžke neprevyšujúcej jeden rok, sa hľadí, ako keby nebol odsúdený, dňom výkonu tohto trestu alebo dňom, keď bolo právoplatne od takého trestu alebo jeho zvyšku upustené.

(2) O tom, či sa odsúdenie mladistvého na trest odňatia slobody, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1, zahladzuje, rozhodne súd, prihliadajúc na správanie mladistvého vo výkone trestu odňatia slobody, po výkone tohto trestu. Ak bol trest podľa rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky zmiernený, súd takto postupuje po tom, keď bol mladistvý po výkone zmierneného trestu prepustený na slobodu.

(3) Ak súd vyslovil, že sa mladistvý podmiennečne odsúdený na trest odňatia slobody, podmiennečne odsúdený na trest odňatia slobody s probačným dohľadom alebo podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody osvedčil, hľadí sa na neho, akoby nebol odsúdený.

(4) Na mladistvého, ktorému bol uložený peňažný trest, sa hľadí, ako keby nebol odsúdený, len čo bol trest vykonaný alebo sa od výkonu trestu alebo jeho zvyšku právoplatne upustilo.

(5) Na mladistvého, ktorému bol uložený trest prepadnutia veci, sa hľadí, ako keby nebol odsúdený, len čo bol trest vykonaný.

(6) Na mladistvého, ktorému bol uložený trest povinnej práce alebo trest zákazu činnosti, sa hľadí, ako keby nebol odsúdený, len čo bol trest vykonaný alebo sa od jeho výkonu alebo od jeho zvyšku právoplatne upustilo.

(7) Na mladistvého, ktorému bol uložený trest vyhostenia, sa hľadí, ako keby nebol odsúdený, len čo uplynie doba, na ktorú bol uložený, ak trest riadne vykonal.

(8) Na mladistvého, ktorému bol uložený trest zákazu účasti na verejných podujatiach, sa hľadí, ako keby nebol odsúdený, len čo bol trest vykonaný.

PIATA HLAVA

VÝKLAD POJMOV

Prvý diel

Všeobecné pojmy

§ 122

Trestný čin a spôsoby jeho spáchania

(1) Konaním sa rozumie aj opomenutie takého konania, na ktoré bol páchatel' podľa okolností a svojich pomerov povinný.

(2) Trestný čin je spáchaný verejne, ak je spáchaný

a) obsahom tlačoviny alebo rozširovaním spisu, filmom, rozhlasom, televíziou, použitím počítačovej siete alebo iným obdobne účinným spôsobom, alebo

b) pred viac ako dvoma súčasne prítomnými osobami.

(3) Trestný čin je spáchaný so zbraňou, ak páchatel' alebo s jeho vedomím niektorý zo spolupáchatel'ov použije zbraň na útok, na prekonanie alebo zamedzenie odporu alebo ju má na

taký účel pri sebe; zbraňou sa rozumie, ak z jednotlivého ustanovenia nevyplýva niečo iné, každá vec, ktorou možno urobiť útok proti telu dôraznejším. Trestný čin je spáchaný so zbraňou aj vtedy, ak páchatel použije napodobeninu zbrane alebo ju má pri sebe s úmyslom, aby bola považovaná za pravú.

(4) Trestný čin je spáchaný vlámaním, ak páchatel vnikol do uzavretého priestoru nedovoleným prekonaním uzamknutia alebo prekonaním inej zabezpečovacej prekážky použitím sily alebo ľstou.

(5) Trestný čin je spáchaný v obydli, ak je spáchaný v dome alebo byte iného alebo v iných priestoroch slúžiacich na bývanie vrátane priestorov a pozemkov k nim patriacich, ak sú ako súčasť obydli uzavreté.

(6) Trestný čin je spáchaný ľstou, ak bol spáchaný s využitím omylu, ktorý páchatel vyvolal, alebo s použitím úskoku.

(7) Trestný čin je spáchaný násilím, ak páchatel použije na jeho spáchanie fyzické násilie proti telesnej integrite inej osoby alebo ak je spáchaný na osobe, ktorú páchatel uviedol do stavu bezbrannosti ľstou, alebo ak páchatel použil násilie proti veci iného.

(8) Trestný čin je spáchaný s použitím nátlaku vtedy, ak páchatel použije na jeho spáchanie psychické násilie proti inému.

(9) Trestný čin je spáchaný opakovane, ak páchatel postupne spáchal viac rovnakých trestných činov opakovanými samostatnými činmi, medzi ktorými nie je žiadna objektívna alebo subjektívna súvislosť, pričom trestnosť každého z nich sa posudzuje samostatne.

(10) Za pokračovací trestný čin sa považuje, ak páchatel pokračoval v páchaní toho istého trestného činu. Trestnosť všetkých čiastkových útokov sa posudzuje ako jeden trestný čin, ak všetky čiastkové útoky toho istého páchatela spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotiaci zámer páchatela spáchať uvedený trestný čin; to neplatí vo vzťahu k čiastkovým útokom spáchaným mimo územia Slovenskej republiky.

(11) Za hromadný trestný čin sa považuje jeho spáchanie viacerými činmi, ktoré samostatne ešte nie sú trestným činom. Trestnosť všetkých takých činov sa posudzuje spoločne.

(12) Za trváci trestný čin sa považuje vyvolanie a udržiavanie alebo len udržiavanie protiprávneho stavu.

(13) Ak obvinený pokračuje v konaní, pre ktoré je stíhaný, aj po oznámení vznesenia obvinenia, posudzuje sa také konanie od tohto procesného úkonu ako nový skutok; to neplatí, ak ide o trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207. V takom prípade ide o pokračovanie konania až do doby, kým je vyhlásený rozsudok súdu prvého stupňa alebo pokiaľ sa súd druhého stupňa neodobral na záverečnú poradu.

(14) Trestný čin je spáchaný v súvislosti s účasťou na verejnom podujatí, ak sa ho dopustí účastník verejného podujatia v čase a mieste konania verejného podujatia alebo v jeho okolí alebo na inom mieste počas premiestňovania sa na miesto konania verejného podujatia alebo z miesta konania verejného podujatia, vrátane dopravných prostriedkov alebo prevádzok služieb. Za verejné podujatie sa považuje verejné zhromaždenie, kultúrne, športové a iné podujatie prístupné verejnosti.

§ 123

Ujma na zdraví

(1) Ujmou na zdraví sa na účely tohto zákona rozumie akékoľvek poškodenie zdravia iného.

(2) Ublížením na zdraví sa na účely tohto zákona rozumie také poškodenie zdravia iného, ktoré si objektívne vyžiadalo lekárske vyšetrenie, ošetrovanie alebo liečenie, počas ktorého bol nie iba na krátky čas sťažený obvyklý spôsob života poškodeného.

(3) Ťažkou ujmom na zdraví sa na účely tohto zákona rozumie len vážna porucha zdravia alebo vážne ochorenie, ktorou je

- a) zmrzačenie,
- b) strata alebo podstatné zníženie pracovnej spôsobilosti,
- c) ochromenie údu,
- d) strata alebo podstatné oslabenie funkcie zmyslového ústrojenstva,
- e) poškodenie dôležitého orgánu,
- f) zohyzdenie,
- g) vyvolanie potratu alebo usmrtenie plodu,
- h) mučivé útrapy, alebo
- i) porucha zdravia trvajúca dlhší čas.

(4) Poruchou zdravia trvajúcou dlhší čas sa na účely tohto zákona rozumie porucha, ktorá si objektívne vyžiadala liečenie, prípadne aj pracovnú neschopnosť, v trvaní najmenej štyridsaťdva kalendárnych dní, počas ktorých závažne ovplyvňovala obvyklý spôsob života poškodeného.

Škoda

§ 124

(1) Škodou sa na účely tohto zákona rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo jeho iná ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom, bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach. Škodou sa na účely tohto zákona rozumie aj získanie prospechu v príčinnej súvislosti s trestným činom.

(2) Škodou sa rozumie v zmysle odseku 1 aj ujma na zisku, na ktorý by poškodený inak vzhľadom na okolnosti a svoje pomery mal nárok alebo ktorý by mohol odôvodnene dosiahnuť.

(3) Pri trestných činoch proti životnému prostrediu sa škodou rozumie súhrn ekologickej ujmy a majetkovej škody, pričom majetková škoda v sebe zahrnuje aj náklady na uvedenie životného prostredia do predošlého stavu. Pri trestnom čine neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 rozsahom činu sa rozumie cena, za ktorú sa odpad v čase a v mieste zistenia činu obvykle zbiera, prepravuje, vyváža, dováža, zhodnocuje, zneškodňuje alebo ukladá, a cena za odstránenie odpadu z miesta, ktoré na jeho uloženie nie je určené.

§ 125

(1) Škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266 eur. Škodou väčšou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej sumy. Značnou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej stonásobok takej sumy. Škodou veľkého rozsahu sa rozumie suma dosahujúca najmenej päťstónásobok takej sumy. Tieto hľadiská sa použijú rovnako na určenie výšky prospechu, hodnoty veci a rozsahu činu.

(2) Ak tento zákon v osobitnej časti vyžaduje v základnej skutkovej podstate spôsobenie škody ako majetkový následok trestného činu a neuvádza jej výšku, má sa za to, že musí byť spôsobená aspoň škoda malá.

§ 126

(1) Pri určení výšky škody sa vychádza z ceny, za ktorú sa vec, ktorá bola predmetom útoku, v čase a v mieste činu obvykle predáva. Ak výšku škody nemožno takto zistiť, vychádza sa z účelne vynaložených nákladov na obstaranie rovnakej alebo obdobnej veci alebo na uvedenie veci do predošlého stavu.

(2) Ak ide o ujmu na životnom prostredí, ujmu spôsobenú na chránených druhoch živočíchov a rastlín, exemplároch alebo drevinách alebo škodu na pamiatkovo chránených veciach alebo veciach majúcich historickú, umeleckú alebo vedeckú hodnotu, pri určení ujmy alebo výšky škody sa vychádza aj z hodnoty veci určenej zákonom alebo iným všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným na základe zákona.

(3) Ak nemožno určiť výšku škody alebo ujmy ani jedným zo spôsobov podľa odsekov 1 a 2 alebo ak sú vážne pochybnosti o správnosti výšky škody alebo takto určenej ujmy, určí sa jej výška na podklade odborného vyjadrenia alebo potvrdenia právnickej osoby, ktorej pôsobnosť alebo predmet činnosti poskytuje záruku objektívnosti určenia škody alebo ujmy; inak sa výška škody určí na podklade znaleckého posudku.

Osoba

§ 127

(1) Dieťaťom sa rozumie osoba mladšia ako osemnásť rokov, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Osobou blízkou veku mladistvých sa rozumie osoba, ktorá dovŕšila osemnásť rok svojho veku a neprekročila dvadsaťjeden rok svojho veku.

(3) Osobou vyššieho veku sa na účely tohto zákona rozumie osoba staršia ako šesťdesiat rokov.

(4) Blízkou osobou sa na účely tohto zákona rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pocítovala ako ujmu vlastnú.

(5) Blízkou osobou sa na účely trestných činov vydierania podľa § 189, znásilnenia podľa § 199 ods. 2, sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 2, sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 2, týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208, nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 2 alebo nebezpečného prenasledovania podľa § 360a rozumie aj bývalý manžel, druh, bývalý druh, rodič spoločného dieťaťa a osoba, ktorá je vo vzťahu k nim blízkou osobou podľa odseku 4, ako aj osoba, ktorá s páchatelom žije alebo žila v spoločnej domácnosti.

(6) Chorou osobou sa na účely tohto zákona rozumie osoba, ktorá v čase činu trpí fyzickou chorobou alebo duševnou chorobou, aj keď prechodnou, bez ohľadu na to, či je dočasne práceneschopná, ako aj osoba so zmenenou pracovnou schopnosťou, invalidná osoba alebo osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, pričom intenzita takej choroby alebo postihnutia zodpovedá ťažkej ujme na zdraví.

(7) Bezbrannou osobou sa na účely tohto zákona rozumie osoba, ktorá vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, okolnosti činu alebo okolnosti na strane páchatela nemala nádej účinne sa ubrániť pred jeho útokom.

(8) Osobou zverenou do starostlivosti alebo dozoru sa na účely tohto zákona rozumie osoba, ktorá je vzhľadom na svoj vek alebo zdravotný stav alebo z iného dôvodu na základe rozhodnutia

súdu alebo iného štátneho orgánu, na základe zmluvy zverená inému, aby vo svojej domácnosti alebo v zariadení určenom na tento účel alebo inde na ňu dozeral, staral sa o ňu, zaopatroval ju alebo ju vychovával.

(9) Odkázanou osobou sa na účely tohto zákona rozumie osoba, ktorá svojou výživou, výchovou, hmotným alebo iným zaopatrením alebo starostlivosťou je odkázaná na páchatela.

(10) Závislou osobou sa rozumie osoba závislá od návykových látok alebo od návykových škodlivých činností.

(11) Podriadenou osobou je osoba, ktorá v dôsledku postavenia je osobne, pracovne, služobne alebo inak svojím postavením, pracovným zaradením, funkciou alebo hodnosťou podriadená páchatelovi a v dôsledku toho je povinná prijímať a plniť jeho pokyny, príkazy alebo rozkazy.

(12) Viacerými osobami sa na účely tohto zákona rozumejú najmenej tri osoby.

§ 128

(1) Verejným činiteľom sa na účely tohto zákona rozumie prezident Slovenskej republiky, poslanec Národnej rady Slovenskej republiky, poslanec Európskeho parlamentu, člen vlády, sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky, sudca, prokurátor alebo iná osoba zastávajúca funkciu v orgáne verejnej moci, príslušník ozbrojených síl, osoba v služobnom pomere, starosta, predseda vyššieho územného celku, poslanec orgánu územnej samosprávy, štátny zamestnanec alebo zamestnanec orgánu štátnej správy, územnej samosprávy alebo iného štátneho orgánu, osoba, ktorá vykonáva pôsobnosť v rámci právnickej osoby, ktorej zákon zveruje právomoc rozhodovať v oblasti verejnej správy, notár, súdny exekútor, člen lesnej stráže, vodnej stráže, rybárskej stráže, poľovníckej stráže, stráže prírody alebo osoba, ktorá má oprávnenie člena stráže prírody, ak sa podieľa na plnení úloh spoločnosti a štátu a používa pritom právomoc, ktorá mu bola v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh zverená. Pre trestnú zodpovednosť a ochranu verejného činiteľa sa podľa jednotlivých ustanovení tohto zákona vyžaduje, aby trestný čin bol spáchaný v súvislosti s jeho právomocou a zodpovednosťou. Verejným činiteľom je aj sudca alebo úradník medzinárodného súdneho orgánu uznaného Slovenskou republikou alebo funkcionár alebo iný zodpovedný pracovník orgánu činného v trestnom konaní iného štátu, orgánu Európskej únie alebo orgánu vytvoreného spoločne členskými štátmi Európskej únie, ak na území Slovenskej republiky vykonáva úkony trestného konania takého štátu alebo orgánu; pre jeho ochranu sa podľa ustanovení tohto zákona vyžaduje, aby úkony trestného konania vykonával v súlade s medzinárodnou zmluvou alebo so súhlasom orgánov Slovenskej republiky.

(2) Zahraničným verejným činiteľom sa na účely tohto zákona rozumie osoba

- a) zastávajúca funkciu v zákonodarnom orgáne, výkonnom orgáne, súdnom orgáne alebo rozhodcovskom orgáne, alebo v inom orgáne verejnej správy cudzieho štátu, vrátane hlavy štátu,
- b) zastávajúca funkciu, zamestnaná alebo pracujúca v medzinárodnej organizácii alebo nadnárodnej organizácii vytvorenej štátmi alebo inými subjektmi medzinárodného práva verejného v jej orgáne alebo inštitúcii, alebo splnomocnená konať v ich mene,
- c) zastávajúca funkciu, zamestnaná alebo pracujúca v medzinárodnom súdnom orgáne, alebo splnomocnená konať v jeho mene, alebo
- d) zastávajúca funkciu v právnickej osobe, v ktorej má rozhodujúci vplyv cudzí štát, ak je s výkonom takej funkcie spojená právomoc pri obstarávaní verejných záležitostí a trestný čin bol spáchaný v súvislosti s touto právomocou alebo prostredníctvom využitia jej postavenia.

(3) Na účely tohto zákona sa vojakom rozumie

- a) osoba, ktorá vykonáva vojenskú službu,
- b) príslušník ozbrojených síl vysielajúceho štátu pre trestné činy spáchané na území Slovenskej republiky v rozsahu uvedenom v medzinárodnej zmluve,
- c) príslušník Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Národného bezpečnostného úradu, Slovenskej informačnej služby a colník,
- d) vojnový zajatec.

(4) Kde sa v tomto zákone hovorí o vojenskej službe alebo o vojenskej povinnosti, rozumie sa tým služba alebo povinnosť osôb uvedených v odseku 3 písm. c) len v čase vojny alebo vojnového stavu.

(5) Postihnutým za obdobný čin sa na účely tohto zákona rozumie ten, komu bola za obdobný čin uložená sankcia alebo iné opatrenie za priestupok alebo iný obdobný delikt.

(6) Odsúdeným sa na účely tohto zákona rozumie páchatel, ktorý bol právoplatným rozsudkom uznaný za vinného. To neplatí, ak je odsúdenie zahladené.

(7) Potrestaným sa rozumie ten odsúdený, ktorý celkom alebo sčasti vykonal súdom uložený trest. To neplatí, ak je odsúdenie zahladené.

(8) Ak na spáchanie trestného činu tento zákon vyžaduje osobitnú vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie páchatela, môže byť páchatelom alebo spolupáchatelom trestného činu len osoba, ktorá má požadovanú vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie. Účastníkom na trestnom čine môže byť aj osoba, ktorá nemá požadovanú vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie. Ak zákon ustanovuje, že páchatel musí byť nositeľom osobitnej vlastnosti, spôsobilosti alebo postavenia, stačí, ak túto vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie spĺňa právnická osoba, v ktorej mene páchatel koná.

(9) Páchatelom alebo spolupáchatelom vojenského trestného činu podľa jedenástej hlavy osobitnej časti tohto zákona môže byť len vojak.

§ 129

Skupina osôb a organizácia

(1) Skupinou osôb sa na účely tohto zákona rozumejú najmenej tri osoby.

(2) Organizovanou skupinou sa na účely tohto zákona rozumie spoločenie najmenej troch osôb na účel spáchania trestného činu, s určitou deľbou určených úloh medzi jednotlivými členmi skupiny, ktorej činnosť sa v dôsledku toho vyznačuje plánovitosťou a koordinovanosťou, čo zvyšuje pravdepodobnosť úspešného spáchania trestného činu.

(3) Extrémistickou skupinou sa na účely tohto zákona rozumie spoločenie najmenej troch osôb na účely spáchania trestného činu extrémizmu.

(4) Zločineckou skupinou sa na účely tohto zákona rozumie štruktúrovaná skupina najmenej troch osôb, ktorá existuje počas určitého časového obdobia a koná koordinovane s cieľom spáchať jeden alebo viacej zločinov, trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 alebo niektorý z trestných činov korupcie podľa ôsmej hlavy tretieho dielu osobitnej časti na účely priameho alebo nepriameho získania finančnej alebo inej výhody.

(5) Teroristickou skupinou sa na účely tohto zákona rozumie štruktúrovaná skupina najmenej troch osôb, ktorá existuje počas určitého časového obdobia na účely spáchania trestného činu teroru alebo trestného činu terorizmu.

(6) Činnosťou pre zločineckú skupinu alebo teroristickú skupinu sa rozumie úmyselná účasť

v takej skupine alebo iné úmyselné konanie na účel

- a) zachovania existencie takej skupiny, alebo
- b) spáchania trestných činov uvedených v odseku 4 alebo 5 takou skupinou.

(7) Podporou zločineckej skupiny alebo teroristickej skupiny sa rozumie úmyselné konanie spočívajúce v poskytnutí finančných alebo iných prostriedkov, služieb, súčinnosti alebo vo vytváraní iných podmienok na účel

- a) založenia alebo zachovania existencie takej skupiny, alebo
- b) spáchania trestných činov uvedených v odseku 4 alebo 5 takou skupinou.

Vec

§ 130

(1) Vecou sa na účely tohto zákona rozumejú

- a) hnutelná vec alebo nehnuteľná vec, byt alebo nebytový priestor, zvieratá, ak z jednotlivých ustanovení tohto zákona nevyplýva niečo iné,
- b) ovládateľná prírodná sila alebo energia,
- c) cenný papier bez ohľadu na jeho podobu,
- d) peňažné prostriedky na účte,
- e) príjem z trestnej činnosti, ako aj zisky, úroky a iné úžitky z týchto príjmov,
- f) listina, ktorá je podkladom uplatnenia si právneho nároku, alebo
- g) majetkové právo alebo iná peniazmi oceniteľná hodnota.

(2) Za vec sa považuje aj nehmotná informácia, dáta výpočtovej techniky alebo obrazový záznam na technickom nosiči.

(3) Zverenou vecou sa na účely tohto zákona rozumie vec vo vlastníctve inej osoby, ktorú má páchatel na základe zmluvy v oprávnenom užívaní alebo z dôvodov plnenia určitých úloh podľa dispozície jej vlastníka v držbe so záväzkom použiť ju len na dohodnutý účel alebo za dohodnutých podmienok ju vlastníkovi vrátiť.

(4) Prisvojením veci sa na účely tohto zákona rozumie odňatie veci z dispozície vlastníka alebo inej osoby, ktorá ju má oprávnené, bez súhlasu, s úmyslom s ňou nakladať ako s vlastnou vecou.

(5) Návykovou látkou sa na účely tohto zákona rozumie alkohol, omamné látky, psychotropné látky a ostatné látky spôsobilé nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávací schopnosti, alebo sociálne správanie.

(6) Prostriedkom hromadnej prepravy sa na účely tohto zákona rozumie vec spôsobilá na prepravu najmenej deviatich osôb.

(7) Extrémistickým materiálom sa na účely tohto zákona rozumie písomné, grafické, obrazové, zvukové alebo obrazovo-zvukové vyhotovenie

- a) textov a vyhlásení, zástav, odznakov, hesiel alebo symbolov, skupín a hnutí, ktoré smerujú alebo v minulosti smerovali k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd,
- b) programov alebo ideológií skupín a hnutí, ktoré smerujú alebo v minulosti smerovali k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd,
- c) obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce nenávisť, násilie alebo neodôvodnene odlišné

zaobchádzanie voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie, ak je zámienkou pre predchádzajúce dôvody, alebo

d) ospravedlňujúce, schvaľujúce, popierajúce alebo hrubo zľahčujúce genocídium, zločiny proti mieru, zločiny proti ľudskosti alebo vojnové zločiny, ak bol páchatel' alebo účastník tohto činu odsúdený právoplatným rozsudkom medzinárodného súdu zriadeného na základe medzinárodného práva verejného, ktorého právomoc uznala Slovenská republika, alebo právoplatným rozsudkom súdu Slovenskej republiky.

(8) Za extrémistický materiál sa nepovažuje materiál podľa odseku 7, ak sa preukázateľne vyrába, rozširuje, uvádza do obehu, robí verejne prístupným alebo prechováva za účelom realizácie vzdelávacích, zberateľských alebo výskumných aktivít.

§ 131

(1) Vecou všeobecného záujmu sa na účely tohto zákona rozumie záujem presahujúci rámec individuálnych práv a záujmov jednotlivca, ktorý je dôležitý z hľadiska záujmov spoločnosti.

(2) Za nakladanie s odpadmi sa na účely tohto zákona považuje zber, preprava, vývoz, dovoz, zhodnocovanie, zneškodňovanie a ukladanie odpadov.

(3) Úplatkom sa na účely tohto zákona rozumie vec alebo iné plnenie majetkovej či nemajetkovej povahy, na ktoré nie je právny nárok.

(4) Verejnou listinou sa na účely tohto zákona rozumie písomnosť vydaná na základe zákona štátnym orgánom alebo iným orgánom verejnej moci v rámci jeho pôsobnosti, ktorá zakladá, mení alebo ruší práva alebo povinnosti alebo osvedčuje ich vznik, zmenu alebo zánik, alebo osvedčuje totožnosť osoby alebo veci, ich stav, vlastnosti alebo spôsobilosť alebo právom chránené záujmy.

§ 132

Prostitúcia, pornografia a detské pornografické predstavenie

(1) Prostitúciou sa na účely tohto zákona rozumie uspokojovanie sexuálnych potrieb iného súložou, iným spôsobom pohlavného styku alebo iným obdobným sexuálnym stykom s dospelou osobou za odmenu.

(2) Detskou prostitúciou sa na účely tohto zákona rozumie uspokojovanie sexuálnych potrieb iného súložou, iným spôsobom pohlavného styku alebo iným obdobným sexuálnym stykom s dieťaťom za odmenu alebo jej príslub, bez ohľadu na to, či táto odmena alebo jej príslub boli poskytnuté dieťaťu alebo tretej osobe.

(3) Pornografiou sa na účely tohto zákona rozumie zobrazenie súlože, iného spôsobu pohlavného styku alebo iného obdobného sexuálneho styku alebo zobrazenie obnažených pohlavných orgánov smerujúce k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby.

(4) Detskou pornografiou sa na účely tohto zákona rozumie zobrazenie skutočnej alebo predstieranej súlože, iného spôsobu pohlavného styku alebo iného obdobného sexuálneho styku s dieťaťom alebo osobou vyzerajúcou ako dieťa alebo zobrazenie obnažených častí tela dieťaťa alebo osoby vyzerajúcej ako dieťa smerujúce k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby.

(5) Detským pornografickým predstavením sa na účely tohto zákona rozumie živé predstavenie určené publiku, a to aj s využitím informačno-technických prostriedkov, v ktorom je dieťa zapojené do skutočného alebo predstieraného sexuálneho konania alebo v ktorom sú obnažované časti tela dieťaťa smerujúce k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby.

§ 133**Cudzia moc a cudzí činiteľ**

(1) Cudzou mocou sa na účely tohto zákona rozumejú cudzie štáty a ich vojenské alebo iné zoskupenia predstavované ich organizáciami a orgánmi, akými sú najmä osoby vykonávajúce spravodajskú činnosť, vojenský funkcionári, diplomati a iní štátni úradníci.

(2) Cudzím činiteľom sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá síce nie je orgánom alebo zástupcom cudzieho štátu, ale vzhľadom na svoje politické, hospodárske alebo spoločenské postavenie má významný vplyv vo svojom štáte alebo v medzinárodných vzťahoch.

§ 134**Ústavné zriadenie a krízová situácia**

(1) Ústavným zriadením sa na účely tohto zákona rozumie demokratický systém základných práv a slobôd garantovaný náležitým usporiadaním a fungovaním orgánov štátnej moci, územnej samosprávy a politických strán a hnutí upravený Ústavou Slovenskej republiky.

(2) Krízovou situáciou sa na účely tohto zákona rozumie

- a) núdzový stav,
- b) výnimočný stav,
- c) vojnový stav, alebo
- d) vojna.

§ 135**Prechovávanie drog pre vlastnú potrebu**

(1) Prechovávaním omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora pre vlastnú potrebu sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor v množstve, ktoré zodpovedá najviac trojnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie, a to pre osobnú spotrebu.

(2) Prechovávaním omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora pre vlastnú potrebu vo väčšom rozsahu sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor v množstve, ktoré zodpovedá najviac desaťnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie, a to pre osobnú spotrebu.

§ 136**Počítanie času**

Kde tento zákon spája s uplynutím určitej lehoty počítanej na dni nejaký účinok, nezapočítava sa do nej deň, keď nastala právna skutočnosť určujúca jej začiatok.

§ 137**Svojvoľné vzdialenie**

(1) Svojvoľne sa vzdáva ten, kto

- a) sa vzdiali bez dovolenia od svojho útvaru alebo z miesta služobného pridelenia,
- b) sa neprihlási vo svojom útvare alebo v mieste služobného pridelenia, hoci tam bol odoslaný alebo hoci uplynul čas jeho odôvodnenej neprítomnosti, najmä pri ustanovení, preložení,

služobnej ceste alebo dovolenke,

- c) bol odlúčený za bojových akcií od svojho útvaru a nepripojil sa po zániku príčiny odlúčenia k svojmu alebo inému vojenskému útvaru, alebo
- d) sa neprihlásil v niektorom vojenskom útvaru po návrate alebo po oslobodení z nepriateľského zajatia.

(2) Sústavne sa svojvoľne vzdáva ten, kto sa svojvoľne vzdal na dobu hoci kratšiu ako štyridsaťosem hodín najmenej trikrát, ak medzi prvým a tretím svojvoľným vzdialením neuplynula doba viac ako tri mesiace.

(3) Svojvoľné vzdialenie podľa odseku 1 sa vzťahuje len na osobu, ktorá vykonáva povinnú vojenskú službu.

Druhý diel

Osobitné kvalifikačné pojmy

§ 138

Závažnejší spôsob konania

Závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu

- a) so zbraňou okrem trestných činov úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, zabitia podľa § 147 a § 148, usmrtenia podľa § 149, ublíženia na zdraví podľa § 155, § 156 a § 157,
- b) po dlhší čas,
- c) surovým alebo trýznivým spôsobom,
- d) násilím, hrozbou bezprostredného násillia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy,
- e) vlámaním,
- f) lstou,
- g) využitím tiesne, neskúsenosti, odkázanosti alebo podriadenosti,
- h) porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatelovho zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uloženej mu podľa zákona,
- i) organizovanou skupinou, alebo
- j) na viacerých osobách.

§ 139

Chránená osoba

(1) Chránenou osobou sa rozumie

- a) dieťa,
- b) tehotná žena,
- c) blízka osoba,
- d) odkázaná osoba,
- e) osoba vyššieho veku,
- f) chorá osoba,
- g) osoba požívajúca ochranu podľa medzinárodného práva,
- h) verejný činiteľ alebo osoba, ktorá plní svoje povinnosti uložené na základe zákona,
- i) svedok, znalec, tlmočník alebo prekladateľ, alebo
- j) zdravotnícky pracovník pri výkone zdravotníckeho povolania smerujúceho k záchrane života

alebo ochrane zdravia.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby.

§ 140 **Osobitný motív**

Osobitným motívom sa rozumie spáchanie trestného činu

- a) na objednávku,
- b) z pomsty,
- c) v úmysle zakryť alebo uľahčiť iný trestný čin,
- d) v úmysle spáchať trestný čin terorizmu a niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419,
- e) z nenávisťi voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, sexuálnu orientáciu, politické presvedčenie alebo náboženské vyznanie, alebo
- f) so sexuálnym motívom.

§ 140a **Trestné činy extrémizmu**

Trestné činy extrémizmu sú trestný čin založenia, podpory a propagácie hnutia smerujúceho k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 421, prejavy sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422, výroby extrémistických materiálov podľa § 422a, rozširovania extrémistických materiálov podľa § 422b, prechovávanía extrémistických materiálov podľa § 422c, popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti podľa § 422d, hanobenia národa, rasy a presvedčenia podľa § 423, podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisťi podľa § 424, apartheidu a diskriminácie skupiny osôb podľa § 424a a trestný čin spáchaný z osobitného motívu podľa § 140 písm. e).

§ 140b **Trestné činy terorizmu**

Trestné činy terorizmu sú trestný čin založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297, trestný čin terorizmu a niektorých foriem účasti na terorizme podľa § 419, zločin spáchaný členom teroristickej skupiny a zločin spáchaný z osobitného motívu podľa § 140 písm. d).

§ 141 **Nebezpečné zoskupenie**

Nebezpečným zoskupením sa rozumie

- a) zločinecká skupina, alebo
- b) teroristická skupina.

§ 142 **Ťažká ujma na zdraví alebo smrť**

(1) Ťažkou ujmovou na zdraví sa rozumie spôsobenie ujmy na zdraví uvedenej v § 123 ods. 3.

(2) Smrťou sa rozumie biologická smrť mozgu (cerebrálna smrť).

§ 143
Smrť viacerých osôb

Smrťou viacerých osôb sa rozumie spôsobenie smrti najmenej troch osôb.

DRUHÁ ČASŤ
OSOBITNÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA
TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVIU

Prvý diel
Trestné činy proti životu

§ 144
Úkladná vražda

(1) Kto iného úmyselne usmrtí s vopred uváženou pohnútkou, potrestá sa odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov.

(2) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a už bol odsúdený za trestný čin vraždy,
- b) na dvoch osobách,
- c) závažnejším spôsobom konania,
- d) na chránenej osobe,
- e) z osobitného motívu, alebo
- f) v úmysle získať majetkový prospech.

(3) Trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a už bol za taký čin odsúdený,
- b) v nebezpečnom zoskupení, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 145
Vražda

(1) Kto iného úmyselne usmrtí, potrestá sa odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov.

(2) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na dvoch osobách,
- b) závažnejším spôsobom konania,
- c) na chránenej osobe,
- d) z osobitného motívu, alebo
- e) v úmysle získať majetkový prospech.

(3) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel'

potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a už bol za taký čin alebo za trestný čin úkladnej vraždy odsúdený,
- b) v nebezpečnom zoskupení, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 146

Vražda novonarodeného dieťaťa matkou

Matka, ktorá v rozrušení spôsobenom pôrodom úmyselne usmrtí svoje novonarodené dieťa pri pôrode alebo hneď po ňom, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až osem rokov.

Zabitie

§ 147

(1) Kto v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví inému z nedbanlivosti spôsobí smrť, potrestá sa odňatím slobody na sedem rokov až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na deväť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na chránenej osobe, alebo
- b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na dvanásť rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 148

(1) Kto v úmysle ublížiť na zdraví inému z nedbanlivosti spôsobí smrť, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na chránenej osobe, alebo
- b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 149

Usmrtenie

(1) Kto inému z nedbanlivosti spôsobí smrť, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) na chránenej osobe.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na dvoch alebo viacerých osobách preto, že hrubo porušil predpisy o bezpečnosti práce alebo dopravy alebo hygienické predpisy.

(4) Rovnako ako v odseku 3 sa páchatel' potrestá, ak v súvislosti so svojím zamestnaním, povolaním, postavením alebo funkciou alebo ako vodič dopravného prostriedku spôsobí v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, inému z nedbanlivosti smrť.

(5) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak činom uvedeným v odseku 4 spôsobí z nedbanlivosti smrť dvoch alebo viacerých osôb.

Nedovolené prerušenie tehotenstva

§ 150

(1) Kto bez súhlasu tehotnej ženy umelo preruší jej tehotenstvo, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) na chránenej osobe.

(3) Trestom odňatia slobody na osem rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí tehotnej žene ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 151

(1) Kto so súhlasom tehotnej ženy umelo preruší jej tehotenstvo postupom alebo za podmienok, ktoré odporujú všeobecne záväzným právnym predpisom o umelom prerušení tehotenstva, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) na nepľnoletej žene bez súhlasu jej zákonného zástupcu alebo toho, komu bola zverená do starostlivosti alebo pod dozor,
- c) a získa tým väčší prospech, alebo
- d) závažnejším spôsobom konania.

§ 152

(1) Kto tehotnú ženu navedie na to, aby

- a) svoje tehotenstvo sama umelo prerušila, alebo

b) iného požiadala alebo inému dovolila, aby jej bolo tehotenstvo umelo prerušené postupom alebo za podmienok, ktoré odporujú všeobecne záväzným právnym predpisom o umelom prerušení tehotenstva,
potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto tehotnej žene pomáha pri prerušení jej tehotenstva ňou samou alebo pri tom, aby iného požiadala alebo inému dovolila umelo prerušiť jej tehotenstvo.

(3) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

a) závažnejším spôsobom konania, alebo

b) na chránenej osobe.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 153

Tehotná žena, ktorá svoje tehotenstvo sama umelo preruší alebo iného o to požiadala, alebo mu to dovoľí, nie je za taký čin trestne zodpovedná, a to ani podľa ustanovení o návodcovi a pomocníkovi.

§ 154

Účasť na samovražde

(1) Kto iného pohne k samovražde alebo inému k samovražde pomáha, ak došlo aspoň k pokusu o samovraždu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak čin uvedený v odseku 1

a) spácha závažnejším spôsobom konania,

b) na chránenej osobe, alebo

c) z osobitného motívu.

Druhý diel

Trestné činy proti zdraviu

Ublíženie na zdraví

§ 155

(1) Kto inému úmyselne spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) závažnejším spôsobom konania,

b) na chránenej osobe, alebo

c) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo

b) za krízovej situácie.

§ 156

(1) Kto inému úmyselne ublíži na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na chránenej osobe, alebo
- b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) za krízovej situácie, alebo
- c) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví.

§ 157

(1) Kto inému z nedbanlivosti spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) na chránenej osobe.

§ 158

Kto inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví tým, že poruší dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uloženu mu podľa zákona, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

Neoprávnené odoberanie orgánov, tkanív a buniek a nezákonná sterilizácia

§ 159

(1) Kto neoprávnenne odoberie zo živej osoby orgán, tkanivo alebo bunku alebo kto pre seba alebo iného taký orgán, tkanivo alebo bunku neoprávnenne zadováži, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto neoprávnenne sterilizuje fyzickú osobu.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 160

(1) Kto neoprávnene sebe alebo inému zadováži z mŕtvej osoby orgán, tkanivo alebo bunku, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen nebezpečného zoskupenia.

Tretí diel

Trestné činy ohrozujúce život alebo zdravie

§ 161

Neoprávnený experiment na človeku a klonovanie ľudskej bytosti

(1) Kto pod zámenkou získania nových medicínskych poznatkov, metód alebo na potvrdenie hypotéz, alebo na klinické skúšanie liečiv vykonáva bez povolenia overovanie nových medicínskych poznatkov

- a) napriek tomu, že je ním bezprostredne ohrozený život alebo zdravie človeka, ak nejde o nevyhnutné výkony spôsobilé zachrániť jeho bezprostredne ohrozený život, alebo
- b) bez zdravotnej indikácie a bez súhlasu osoby, ktorej sa týka, alebo ho vykonáva na osobách, na ktorých je overovanie bez zdravotnej indikácie zakázané, alebo ho vykonáva na ľudskom plode alebo zárodku, alebo ho vykonáva v rozpore s inými zákonnými podmienkami overovania bez zdravotnej indikácie,
potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak vykoná akýkoľvek zásah s cieľom vytvoriť ľudskú bytosť v ktoromkoľvek štádiu jej vývoja geneticky identickú s inou ľudskou bytosťou, či živou, alebo mŕtvou.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe, alebo
- c) ak získa činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 pre seba alebo pre iného väčší prospech.

(4) Odňatím slobody na osem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 162

Poškodenie zdravia

(1) Kto vykonáva napriek tomu, že nemá predpísanú odbornú spôsobilosť zdravotníckeho pracovníka alebo iného odborného pracovníka v zdravotníctve, úkony zdravotnej starostlivosti

a neodborným vyšetrovacím alebo liečebným úkonom alebo nesprávnou indikáciou liekov, liečiv alebo iných zdravotníckych pomôcok, čo aj z nedbanlivosti,

- a) bezprostredne ohrozí život iného,
- b) inému ublíži na zdraví, alebo
- c) uskutoční bez súhlasu iného vyšetrovací alebo liečebný úkon alebo nesprávnu indikáciu liekov, liečiv alebo iných zdravotníckych pomôcok a takým úkonom ohrozí jeho zdravie, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) na chránenej osobe.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

Šírenie nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby

§ 163

(1) Kto úmyselne spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 164

(1) Kto z nedbanlivosti spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej ľudskej choroby, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

Ohrozovanie vírusom ľudskej imunodeficiencie

§ 165

(1) Kto iného úmyselne vydá do nebezpečenstva nákazy vírusom ľudskej imunodeficiencie, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo

b) na chránenej osobe.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 166

(1) Kto iného z nedbanlivosti vydá do nebezpečenstva nákazy vírusom ľudskej imunodeficiencie, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) závažnejším spôsobom konania, alebo

b) na chránenej osobe.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 167

Ohrozovanie pohlavnou chorobou

(1) Kto iného vydá, čo aj z nedbanlivosti, do nebezpečenstva pohlavnej nákazy, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na chránenej osobe.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

Ohrozovanie zdravia závadnými potravinami a inými predmetmi

§ 168

(1) Kto má na predaj, vyrobí alebo sebe alebo inému úmyselne zadováži závadné potraviny alebo iné predmety, ktorých požitie alebo použitie na obvyklý účel je nebezpečné pre ľudské zdravie, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo

b) za krízovej situácie.

§ 169

(1) Kto má na predaj alebo na taký účel vyrobí, alebo sebe alebo inému z nedbanlivosti zadováži potraviny alebo iné predmety, ktorých požitie alebo použitie na obvyklý účel je nebezpečné pre ľudské zdravie, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 170

Ohrozovanie zdravia nepovolenými liekmi, liečivami a zdravotníckymi pomôckami

(1) Kto, čo aj z nedbanlivosti, spôsobí alebo zvýši nebezpečenstvo ohrozenia zdravia ľudí tým, že

- a) neoprávnene zaobchádza s liekmi, liečivami alebo so zdravotníckymi pomôckami, alebo
- b) vykonáva klinické skúšanie liekov, liečiv alebo zdravotníckych pomôcok v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- b) závažnejším spôsobom konania,
- c) na chránenej osobe, alebo
- d) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchateľ potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 170a

Neoprávnené zaobchádzanie s liekmi, liečivami a zdravotníckymi pomôckami

(1) Kto neoprávnene vo väčšom rozsahu

- a) vyrobí,
- b) dovezie, vyvezie, prevezie alebo dá prepraviť, alebo
- c) kúpi, predá, vymení, prechováva alebo zadováži lieky alebo liečivá, ktoré nie sú povolené podľa osobitného predpisu, alebo zdravotnícke pomôcky, ktoré boli uvedené na trh v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, alebo kto takú činnosť sprostredkuje, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch odsúdený alebo bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý,
- b) závažnejším spôsobom konania,
- c) na chránenej osobe,
- d) verejne, alebo
- e) v značnom rozsahu.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo

b) vo veľkom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 170b

Falšovanie liekov a zdravotníckej pomôcky

(1) Kto sebe alebo inému zadováži falšované lieky alebo falšovanú zdravotnícku pomôcku alebo kto také lieky alebo zdravotnícku pomôcku prechováva, dovezie, vyvezie, prevezie, ponúka alebo predá, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa potrestá ten, kto falšuje alebo iným spôsobom pozmení totožnosť

- a) lieku vrátane jeho označenia alebo uvedie nepravdivý údaj o výrobcovi, držiteľovi rozhodnutia o registrácii lieku alebo o krajine výroby v úmysle dať ich ako pravé,
- b) zdravotníckej pomôcky vrátane jej označenia alebo uvedie nepravdivý údaj o výrobcovi, o posudzovaní zhody, o značke zhody, o notifikácii zdravotníckej pomôcky alebo o krajine výroby v úmysle dať ju ako pravú.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) hoci bol v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch za taký čin odsúdený alebo bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý,
- b) závažnejším spôsobom konania,
- c) na chránenej osobe,
- d) verejne, alebo
- e) vo väčšom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) v značnom rozsahu.

(5) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) vo veľkom rozsahu.

Nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi

§ 171

(1) Kto neoprávnene prechováva pre vlastnú potrebu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody až na päť rokov sa páchatel' potrestá, ak neoprávnene prechováva pre vlastnú potrebu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekursor vo väčšom rozsahu.

§ 172

(1) Kto neoprávnene

- a) vyrobí,
- b) dovezie, vyvezie, prevezie alebo dá prepraviť,
- c) kúpi, predá, vymení, zadováži, alebo
- d) prechováva po akúkoľvek dobu,
omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekursor alebo kto takú činnosť sprostredkuje,
potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a už bol za taký čin odsúdený,
- b) pre osobu, ktorá sa lieči z drogovej závislosti,
- c) závažnejším spôsobom konania,
- d) na chránenej osobe, alebo
- e) vo väčšom rozsahu.

(3) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) voči osobe mladšej ako pätnásť rokov alebo prostredníctvom takej osoby, alebo
- c) v značnom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) vo veľkom rozsahu.

§ 173

(1) Kto vyrobí, sebe alebo inému zadováži alebo prechováva predmet určený na nedovolenú výrobu omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekursora, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak získa činom uvedeným v odseku 1 pre seba alebo iného väčší prospech.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak získa činom uvedeným v odseku 1 pre seba alebo iného značný prospech.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak získa činom uvedeným v odseku 1 pre seba alebo iného prospech veľkého rozsahu.

§ 174

Šírenie toxikománie

(1) Kto zvádza iného na zneužívanie inej návykovej látky než alkoholu alebo ho v tom podporuje alebo kto zneužívanie takej látky inak podnecuje alebo šíri, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) voči chránenej osobe, alebo
- b) verejne.

§ 175

Podávanie alkoholických nápojov mládeži

Kto sústavne podáva alebo vo väčšom množstve podá osobe mladšej ako osemnásť rokov alkoholické nápoje, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

§ 176

Neoprávnené zaobchádzanie s látkami s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom

(1) Kto vo väčšom rozsahu neoprávnenne vyrobí, dovezie, vyvezie, prevezie, ponúka, predá, inému poskytne alebo podá látku s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom podľa osobitného predpisu na iný ako liečebný účel alebo kto takú činnosť sprostredkuje, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) hoci bol v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch za taký čin odsúdený alebo bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý,
- b) v súvislosti s organizovanou športovou činnosťou,
- c) závažnejším spôsobom konania,
- d) na chránenej osobe,
- e) verejne, alebo
- f) v značnom rozsahu.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) vo veľkom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

Neposkytnutie pomoci

§ 177

(1) Kto osobe, ktorá je v nebezpečenstve smrti alebo javí príznaky ťažkej ujmy na zdraví, neposkytne potrebnú pomoc, hoci tak môže urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto osobe, ktorá je v nebezpečenstve smrti alebo javí príznaky ťažkej ujmy na zdraví, neposkytne potrebnú pomoc, hoci je podľa povahy svojho zamestnania povinný takú pomoc poskytnúť, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 178

Vodič, ktorý po dopravnej nehode, na ktorej mal účasť, neposkytne osobe, ktorá pri nehode utrpela ujmu na zdraví, potrebnú pomoc, hoci tak môže urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

DRUHÁ HLAVA

TRESTNÉ ČINY PROTI SLOBODE A ĽUDSKEJ DÔSTOJNOSTI

Prvý diel

Trestné činy proti slobode

§ 179

Obchodovanie s ľuďmi

(1) Kto s použitím podvodného konania, lsti, obmedzovania osobnej slobody, únosu, násilia, hrozby násilia, hrozby inej ťažkej ujmy alebo iných foriem donucovania, prijatia alebo poskytnutia peňažného plnenia či iných výhod na dosiahnutie súhlasu osoby, na ktorú je iná osoba odkázaná, alebo zneužitia svojho postavenia alebo zneužitia bezbrannosti alebo inak zraniteľného postavenia zláka, prepraví, prechováva, odovzdá alebo prevezme iného, hoci aj s jeho súhlasom, na účel jeho prostitúcie alebo inej formy sexuálneho vykorisťovania vrátane pornografie, nútenej práce či nútenej služby vrátane žobrania, otroctva alebo praktík podobných otroctvu, nevoľníctva, núteného sobáša, zneužívania na páchanie trestnej činnosti, odoberania orgánov, tkanív či bunky alebo iných foriem vykorisťovania, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto zláka, prepraví, prechováva, odovzdá alebo prevezme dieťa, hoci aj s jeho súhlasom, na účel detskej prostitúcie alebo inej formy sexuálneho vykorisťovania vrátane detskej pornografie, nútenej práce či nútenej služby vrátane žobrania, otroctva alebo praktík podobných otroctvu, nevoľníctva, núteného sobáša, zneužívania na páchanie trestnej činnosti, nezákonnej adopcie, odoberania orgánov, tkanív či bunky alebo iných foriem vykorisťovania.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a získa ním pre seba alebo pre iného väčší prospech,
- b) a vydá takýmto činom iného do nebezpečenstva ťažkej ujmy na zdraví alebo smrti,
- c) ako verejný činiteľ,
- d) na chránenej osobe,
- e) z osobitného motívu, alebo

f) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a získa ním pre seba alebo pre iného značný prospech,
- b) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

(5) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a získa ním pre seba alebo pre iného prospech veľkého rozsahu, alebo
- b) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb.

Zverenie dieťaťa do moci iného

§ 180

(1) Kto v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom zverí do moci iného dieťa na účel adopcie alebo kto v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom získa do svojej moci dieťa na účel adopcie, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním pre seba alebo pre iného väčší prospech, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 181

(1) Kto za odmenu zverí dieťa do moci iného na účel jeho využívania na detskú prácu alebo na iný účel, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním pre seba alebo pre iného väčší prospech, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- b) a získa ním pre seba alebo pre iného značný prospech.

(4) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním pre seba alebo pre iného prospech veľkého rozsahu,
- b) a spôsobí ním smrť viacerých osôb, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 182**Pozbavenie osobnej slobody**

(1) Kto iného neoprávnene pozbaví osobnej slobody, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) z osobitného motívu,
- b) na chránenej osobe, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) a získa ním pre seba alebo pre iného značný prospech.

(4) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním pre seba alebo pre iného prospech veľkého rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) a spôsobí ním smrť viacerých osôb.

§ 183**Obmedzovanie osobnej slobody**

(1) Kto inému bez oprávnenia bráni užívať osobnú slobodu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) z osobitného motívu,
- c) ako verejný činiteľ,
- d) na chránenej osobe, alebo
- e) a spôsobí ním väčšiu škodu.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním smrť viacerých osôb,
- b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 184**Obmedzovanie slobody pobytu**

(1) Kto ľstou alebo násilím, hrozbou násilia alebo inej ujmy

- a) iného neoprávnene núti k pobytu na určitom mieste, alebo
- b) inému neoprávnene bráni v pobyte na určitom mieste, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) ako verejný činiteľ.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa potrestá, kto neoprávnene núti iného opustiť územie Slovenskej republiky alebo inému neoprávnene bráni v pobyte na území Slovenskej republiky.

§ 185**Branie rukojemníka**

(1) Kto sa zmocní rukojemníka a hrozí, že ho usmrtí alebo že mu spôsobí ujmu na zdraví alebo inú ujmu s cieľom donútiť iného, aby niečo konal, opomenul alebo strpel, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe,
- c) z osobitného motívu, alebo
- d) a spôsobí ním väčšiu škodu.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním značnú škodu, alebo
- b) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

(4) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním smrť viacerých osôb,
- b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 186**Vydieračský únos**

(1) Kto sa zmocní iného proti jeho vôli, a tým mu bráni užívať osobnú slobodu, alebo ho unesie a hrozbou jeho usmrtenia, ujmy na zdraví alebo inej ujmy si od neho alebo od tretej osoby vynucuje poskytnutie plnenia majetkovej povahy alebo nemajetkovej povahy, potrestá sa odňatím

slobody na sedem rokov až dvanásť rokov.

(2) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním pre seba alebo pre iného väčší prospech,
- b) závažnejším spôsobom konania,
- c) na chránenej osobe, alebo
- d) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním pre seba alebo pre iného značný prospech, alebo
- b) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

(4) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním pre seba alebo pre iného prospech veľkého rozsahu,
- b) a spôsobí ním smrť viacerých osôb, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 187

Zavlečenie do cudziny

(1) Kto iného zavlečie do cudziny, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) na chránenej osobe,
- c) z osobitného motívu, alebo
- d) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsaťpäť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) a spôsobí ním smrť viacerých osôb, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 188

Lúpež

(1) Kto proti inému použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a bezprostredne ním ohrozí život alebo zdravie viacerých osôb,
- b) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- c) závažnejším spôsobom konania,
- d) na chránenej osobe, alebo
- e) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) a spôsobí ním smrť viacerých osôb, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 189 **Vydieranie**

(1) Kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe,
- c) z osobitného motívu, alebo
- d) a spôsobí ním väčšiu škodu.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb,
- b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

Hrubý nátlak**§ 190**

(1) Kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej fažkej ujmy núti poskytnúť plnenie majetkovej alebo nemajetkovej povahy pre seba alebo pre tretiu osobu za služby vlastné alebo služby tretej osoby, ktoré mu za takéto plnenie proti jeho vôli vnucuje, a to aj vtedy, ak také služby predstiera, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto skupinu osôb pre ich národnosť, rasu, farbu pleti, etnický pôvod, vek, zdravotný stav alebo pohlavie alebo v úmysle dosiahnuť pre seba alebo pre iného neoprávnené alebo neprimerané výhody

- a) násilím alebo hrozbou násilia neoprávnené núti, aby v rozpore so svojimi základnými ľudskými právami niečo konali, opomenuli alebo trpeli, alebo
- b) týra, mučí alebo s nimi zaobchádza podobným iným neľudským a krutým spôsobom.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) na chránenej osobe,
- c) z osobitného motívu, alebo
- d) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) a spôsobí ním značnú škodu.

(5) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) a spôsobí ním smrť viacerých osôb, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 191

(1) Kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej fažkej ujmy núti plniť povinnosť zo záväzku, na ktorej splnenie má inak tretia osoba nárok, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) na chránenej osobe,
- c) z osobitného motívu, alebo
- d) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin

uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) a spôsobí ním smrť viacerých osôb, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 192

Nátlak

(1) Kto iného núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, zneužívajúc jeho hmotnú núdzu alebo naliehavú nemajetkovú potrebu, alebo tieseň vyvolanú jeho nepriaznivými osobnými pomermi, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe,
- c) z osobitného motívu,
- d) v úmysle získať pre seba alebo pre iného väčší majetkový prospech alebo iný prospech, alebo
- e) tým, že odopiera zamestnancovi v pracovnom alebo inom obdobnom pracovnom vzťahu právo na zaistenie bezpečnosti zdravia pri práci, na dovolenku na zotavenie alebo na poskytnutie zákonom zaručených osobitných pracovných podmienok ženám a mladistvým zamestnancom.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) a spôsobí ním smrť viacerých osôb,
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- d) za krízovej situácie.

§ 193

Obmedzovanie slobody vyznania

(1) Kto násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy

- a) núti iného zúčastniť sa na náboženskom úkone,
- b) bez oprávnenia bráni inému v účasti na náboženskom úkone, alebo
- c) inému v užívaní slobody vyznania inak bez oprávnenia bráni, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe,
- c) z osobitného motívu, alebo
- d) verejne.

§ 194

Porušovanie domovej slobody

(1) Kto neoprávnene vnikne do obydlia iného alebo tam neoprávnene zotrvá, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) prekonaním prekážky, ktorej účelom je zabrániť vniknutiu,
- c) najmenej s dvoma osobami, alebo
- d) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) voči chránenej osobe, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 194a

Ochrana súkromia v obydlí

(1) Kto úmyselne poruší právo iného na jeho súkromie v obydlí, právo na jeho súkromný a rodinný život vedený v obydlí tým, že bez jeho súhlasu zadovážuje pre seba alebo iné osoby neoprávneným sledovaním jeho obydlia poznatky o jeho živote a živote osôb, ktoré sa zdržiavajú v jeho obydlí, a s využitím informačno-technických prostriedkov a iných technických prostriedkov vyhotovuje z tohto pozorovania záznamy alebo inú dokumentáciu, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až dva roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) prekonaním prekážky, ktorej účelom je zabrániť vniknutiu do obydlia,
- c) najmenej s dvoma osobami, alebo
- d) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na dva až štyri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) voči chránenej osobe, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 195**Porušovanie slobody združovania a zhromažďovania**

(1) Kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy obmedzuje vo výkone jeho združovacieho práva alebo zhromažďovacieho práva, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto sa v súvislosti so zhromaždením, ktoré podlieha oznamovacej povinnosti, násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia protiví poriadkovým opatreniam zvolávateľa alebo určených usporiadateľov takého zhromaždenia, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

Porušovanie tajomstva prepravovaných správ**§ 196**

(1) Kto úmyselne poruší listové tajomstvo vyzvedaním alebo otvorením uzavretého listu alebo inej písomnosti prepravovanej poštovým podnikom alebo iným obvyklým spôsobom, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Zamestnanec poskytovateľa poštovej služby, ktorý spácha čin uvedený v odseku 1 alebo inému úmyselne umožní spáchať taký čin, alebo pozmení alebo potlačí písomnosť prepravovanú poštovým podnikom alebo iným obvyklým spôsobom, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním značnú škodu,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

§ 197

(1) Kto v úmysle spôsobí inému škodu alebo zadovážiť pre seba alebo pre iného neoprávnený prospech

- a) prezradí listové tajomstvo, o ktorom sa dozvedel z uzavretého listu alebo inej písomnosti prepravovaných poštovým podnikom alebo iným obvyklým spôsobom, ktoré neboli určené jemu, alebo
- b) také tajomstvo využije,
potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Zamestnanec poskytovateľa poštovej služby, ktorý spácha čin uvedený v odseku 1 alebo inému úmyselne umožní spáchať taký čin, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním značnú škodu,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

Druhý diel
Trestné činy proti ľudskej dôstojnosti

§ 199
Znásilnenie

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia donúti ženu k súloži alebo kto na taký čin zneužije jej bezbrannosť, potrestá sa odňatím slobody na päť rokov až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe,
- c) z osobitného motívu, alebo
- d) na žene vo výkone väzby alebo vo výkone trestu odňatia slobody.

(3) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním smrť, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 200
Sexuálne násilie

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia donúti iného k orálnemu styku, análnemu styku alebo k iným sexuálnym praktikám alebo kto na taký čin zneužije jeho bezbrannosť, potrestá sa odňatím slobody na päť rokov až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe,
- c) z osobitného motívu, alebo
- d) na osobe vo výkone väzby alebo vo výkone trestu odňatia slobody.

(3) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním smrť, alebo
- b) za krízovej situácie.

Sexuálne zneužívanie

§ 201

(1) Kto vykoná súlož s osobou mladšou ako pätnásť rokov alebo kto takú osobu iným spôsobom sexuálne zneužije, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe, alebo
- c) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na dvanásť rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví.

(4) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním smrť, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 201a

Kto prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby navrhne dieťaťu mladšiemu ako pätnásť rokov osobné stretnutie v úmysle spáchať na ňom trestný čin sexuálneho zneužívania alebo trestný čin výroby detskej pornografie, pričom sám nie je dieťaťom, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 201b

Kto zneužije dieťa mladšie ako pätnásť rokov v úmysle vyvolania sexuálneho uspokojenia jeho účasťou na sexuálnych aktivitách alebo sexuálnom zneužití, hoci sa na nich takéto dieťa nemusí priamo zúčastňovať, alebo kto umožní také jeho zneužitie, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 202

(1) Kto pohne dieťa k mimomanželskej súložii alebo ho iným spôsobom sexuálne zneužije, ak

- a) je takéto dieťa zverené do jeho starostlivosti alebo pod jeho dozor alebo odkázaná osoba,
- b) ide o detskú prostitúciu, alebo
- c) zneužije uznané postavenie, ktoré vyplýva z dôvery, autority alebo vplyvu na dieťa, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 použitím nátlaku.

§ 203

Súlož medzi príbuznými

(1) Kto vykoná súlož s príbuzným v priamom rade alebo so súrodencom, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na chránenej osobe.

TRETIA HLAVA **TRESTNÉ ČINY PROTI RODINE A MLÁDEŽI**

§ 204 **Dvojmanželstvo**

(1) Kto za trvania svojho manželstva uzavrie manželstvo iné, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto vedome uzavrie manželstvo s osobou, ktorá už je v inom manželstve.

§ 205 **Odloženie dieťaťa**

(1) Kto odloží dieťa, o ktoré má povinnosť starať sa a ktoré si nemôže zadovážiť pomoc, na mieste, kde mu nehrozí nebezpečenstvo ohrozenia života alebo zdravia, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až šesť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) na dieťati mladšom ako tri roky.

§ 206 **Opustenie dieťaťa**

(1) Kto opustí dieťa, o ktoré má povinnosť starať sa a ktoré si nemôže zadovážiť pomoc, a vystaví ho tým nebezpečenstvu smrti alebo ublíženia na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) na dieťati mladšom ako šesť rokov.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 207 **Zanedbanie povinnej výživy**

(1) Kto najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovávať iného, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto sa najmenej tri mesiace v období dvoch rokov úmyselne vyhýba plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovávať iného, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a vydá oprávnenú osobu do nebezpečenstva núdze,
- b) závažnejším spôsobom konania, alebo
- c) hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený.

§ 208

Týranie blízkej osoby a zverenej osoby

(1) Kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie

- a) bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť,
- b) bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu alebo spánku alebo odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania, výchovy alebo vzdelávania,
- c) nútením k žobrote alebo k opakovanému vykonávaniu činnosti vyžadujúcej jej neúmernú fyzickú záťaž alebo psychickú záťaž vzhľadom na jej vek alebo zdravotný stav alebo spôsobilej poškodiť jej zdravie,
- d) vystavovaním vplyvu látok spôsobilých poškodiť jej zdravie, alebo
- e) neodôvodneným obmedzovaním v prístupe k majetku, ktorý má právo užívať, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto spácha obdobný čin ako je čin uvedený v odseku 1, hoci bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) z osobitného motívu,
- c) hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený, alebo
- d) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb.

Únos

§ 209

(1) Kto dieťa alebo osobu postihnutú duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutú odníme z opatrovania toho, kto má podľa zákona alebo podľa úradného rozhodnutia povinnosť starať sa o nich, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) a ohrozí ním mravný vývoj unesenej osoby.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) v úmysle zavliecť takú osobu do cudziny,
- b) v úmysle získať pre seba alebo pre iného značný prospech, alebo
- c) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo iný obzvlášť závažný následok.

(4) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- b) v úmysle získať pre seba alebo pre iného prospech veľkého rozsahu.

§ 210

(1) Kto ako rodič alebo príbuzný v priamom rade dieťa alebo osobu postihnutú duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutú odníme z opatrovania toho, kto má podľa zákona alebo podľa úradného rozhodnutia povinnosť starať sa o nich, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) z osobitného motívu.

§ 211

Ohrozovanie mravnej výchovy mládeže

(1) Kto vydá, čo aj z nedbanlivosti, osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že

- a) zvädza ju k záhaľčivému alebo nemravnému životu,
- b) umožní jej viesť záhaľčivý alebo nemravný život,
- c) umožní jej dopúšťať sa konaní, ktoré sú podľa tohto zákona trestnými činmi,
- d) umožní jej dopúšťať sa konaní, ktoré sú podľa osobitných zákonov priestupkami alebo
- e) bráni jej v povinnej školskej dochádzke,
potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom zamestnáva dieťa mladšie ako pätnásť rokov, pričom mu bráni v povinnej školskej dochádzke.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo

b) z osobitného motívu.

ŠTVRTÁ HLAVA **TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU**

§ 212 **Krádež**

(1) Kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a spôsobí tak malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a

- a) čin spácha vlámaním,
- b) bezprostredne po čine sa pokúsi uchovať si vec násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia,
- c) čin spácha na veci, ktorú má iný na sebe alebo pri sebe,
- d) takou vecou je vec z úrody z pozemku, ktorý patrí do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, alebo drevo z pozemku, ktorý patrí do lesného pôdneho fondu, alebo ryba z rybníka s intenzívnym chovom,
- e) čin spácha na veci, ktorej odber podlieha spoplatneniu na základe osobitného predpisu, alebo
- f) bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený, alebo
- c) z osobitného motívu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním značnú škodu,
- b) závažnejším spôsobom konania,
- c) na mieste požívajúcom pietu alebo všeobecnú úctu alebo na mieste konania verejného zhromaždenia alebo obradu,
- d) na veci, ktorá požíva ochranu podľa osobitného predpisu,
- e) tým, že taký čin zorganizuje, alebo
- f) na chránenej osobe.

(5) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 213 **Sprenevera**

(1) Kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu

malú, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) z osobitného motívu,
- c) ako osoba, ktorá má osobitne uloženú povinnosť chrániť záujmy poškodeného, alebo ako správca konkurznej podstaty, alebo
- d) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním značnú škodu, alebo
- b) na chránenej osobe.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 214

Nevyplatenie mzdy a odstupného

(1) Kto ako štatutárny orgán právnickej osoby alebo fyzická osoba, ktorá je zamestnávateľom, alebo ich prokurista nevyplatí svojmu zamestnancovi mzdu, plat alebo inú odmenu za prácu, náhradu mzdy alebo odstupné, na ktorých vyplatenie má zamestnanec nárok, v deň ich splatnosti, hoci v tento deň mal peňažné prostriedky na ich výplatu, ktoré nevyhnutne nepotreboval na zabezpečenie činnosti právnickej osoby alebo činnosti zamestnávateľa, ktorý je fyzickou osobou, alebo vykoná opatrenia smerujúce k zmareniu vyplatenia týchto peňažných prostriedkov, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) voči viac ako desiatim zamestnancom.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu.

§ 215

Neoprávnené užívanie cudzej veci

(1) Kto sa zmocní cudzej veci malej hodnoty v úmysle prechodne ju užívať alebo kto na cudzom majetku spôsobí malú škodu tým, že neoprávnené vec, ktorá mu bola zverená, prechodne užíva, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu alebo iný obzvlášť závažný následok,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

Neoprávnené používanie cudzieho motorového vozidla

§ 216

(1) Kto sa zmocní cudzieho motorového vozidla malej hodnoty v úmysle prechodne ho používať, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a už bol za taký čin odsúdený,
- b) z osobitného motívu,
- c) vo vzťahu k motorovému vozidlu väčšej hodnoty alebo takým činom spôsobí väčšiu škodu, alebo
- d) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo vzťahu k motorovému vozidlu značnej hodnoty alebo takým činom spôsobí značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) vo vzťahu k motorovému vozidlu hodnoty veľkého rozsahu alebo takým činom spôsobí škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 217

(1) Kto neoprávnené používa cudzie motorové vozidlo, ktoré mu bolo zverené, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až na tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a už bol za taký čin odsúdený,
- b) z osobitného motívu,
- c) vo vzťahu k motorovému vozidlu väčšej hodnoty alebo takým činom spôsobí väčšiu škodu, alebo

d) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo vzťahu k motorovému vozidlu značnej hodnoty alebo takým činom spôsobí značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) vo vzťahu k motorovému vozidlu hodnoty veľkého rozsahu alebo takým činom spôsobí škodu veľkého rozsahu, alebo

b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 218

Neoprávnený zásah do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru

(1) Kto protiprávne obsadí alebo užíva dom alebo byt iného alebo kto oprávnenej osobe v užívaní domu alebo bytu neoprávnene bráni, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto protiprávne vnikne, obsadí alebo užíva nebytový priestor iného alebo kto oprávnenej osobe v užívaní nebytového priestoru neoprávnene bráni, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

a) závažnejším spôsobom konania, alebo

b) z osobitného motívu.

§ 219

Neoprávnené vyrobenie a používanie platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty

(1) Kto neoprávnene vyrobí, pozmení, napodobní, falšuje alebo si obstará platobný prostriedok alebo elektronické peniaze alebo inú platobnú kartu vrátane telefónnej karty alebo predmet spôsobilý plniť takú funkciu na účel použiť ho ako pravý alebo na taký účel ho prechováva, prepravuje, použije alebo poskytne inému, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Kto neoprávnene vyrobí, prechováva, obstará si alebo inak zadováži alebo poskytne inému nástroj, počítačový program alebo iný prostriedok špeciálne prispôbený na spáchanie činu uvedeného v odseku 1, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

a) závažnejším spôsobom konania,

b) vo väčšom rozsahu, alebo

c) z osobitného motívu.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

a) vo veľkom rozsahu, alebo

b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 219a**Neoprávnené vyrobenie, používanie alebo prechovávanie overovacej značky meradla alebo zabezpečovacej značky meradla**

(1) Kto neoprávnenne vyrobí, pozmení, napodobní, spojí alebo falšuje overovaciu značku meradla alebo zabezpečovaciu značku meradla na účel použiť ju ako pravú alebo na taký účel ju prepravuje alebo poskytne inému alebo neoprávnenne prechováva overovacie značky meradla alebo zabezpečovacie značky meradla na účel použiť ich ako pravé, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Kto neoprávnenne vyrobí, prechováva, obstará si alebo inak zadováži, poskytne inému alebo použije raznicu, nástroj alebo iný prostriedok špeciálne prispôbený na spáchanie činu uvedeného v odseku 1, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) vo väčšom rozsahu, alebo
- c) z osobitného motívu.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) vo veľkom rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 220**Falšovanie a pozmeňovanie identifikačných údajov motorového vozidla**

(1) Kto falšuje alebo pozmení identifikačné číslo motorového vozidla, výrobné číslo motora motorového vozidla, výrobný štítok motorového vozidla alebo výrobné číslo súčastí motorového vozidla alebo použije ako pravé identifikačné číslo, výrobné číslo motora motorového vozidla, výrobný štítok alebo výrobné číslo súčastí motorového vozidla iného motorového vozidla, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a už bol za taký čin odsúdený,
- b) vo vzťahu k motorovému vozidlu väčšej hodnoty alebo spôsobí takým činom väčšiu škodu, alebo
- c) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) vo vzťahu k motorovému vozidlu značnej hodnoty alebo spôsobí takým činom značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) vo vzťahu k motorovému vozidlu hodnoty veľkého rozsahu alebo spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu, alebo

b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 221 **Podvod**

(1) Kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl, a spôsobí tak na cudzom majetku malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním väčšiu škodu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním značnú škodu,
- b) z osobitného motívu,
- c) závažnejším spôsobom konania, alebo
- d) na chránenej osobe.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 222 **Úverový podvod**

(1) Kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak ako zamestnanec, člen, štatutárny orgán, zástupca alebo iná osoba oprávnená konať za toho, kto úver poskytuje, umožní získať úver tomu, o kom vie, že nespĺňa podmienky určené na jeho poskytnutie.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním značnú škodu.

(5) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 223 Poist'ovací podvod

(1) Kto vyláka od iného poistné plnenie tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na jeho poskytnutie, a tak mu spôsobí malú škodu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak ako zamestnanec, člen, zástupca alebo iná osoba oprávnená konať za toho, kto poistné plnenie poskytuje, napomáha získať poistné plnenie tomu, o kom vie, že nespĺňa podmienky určené na jeho poskytnutie.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním značnú škodu.

(5) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 224 Kapitálový podvod

(1) Kto v súvislosti s ponukou, predajom alebo rozširovaním cenných papierov alebo iných listín, ktoré sľubujú účasť na majetkových výnosoch podniku, alebo kto v súvislosti s ponukou zvýšiť výnosy takého investovania v prospektoch alebo v iných propagačných materiáloch alebo prehľadoch týkajúcich sa majetkových pomerov alebo výnosov podniku vo vzťahu k väčšiemu počtu osôb uvádza nepravdivé údaje alebo nereálne údaje o výnosoch investovania alebo o majetkových pomeroch podniku, do ktorého sa má investovať, alebo kto nevýhody takého investovania zamlčí, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo

c) za krízovej situácie.

§ 225

Subvenčný podvod

(1) Kto vyláka od iného dotáciu, subvenciu, príspevok alebo iné plnenie zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, rozpočtu štátneho fondu, rozpočtu vyššieho územného celku alebo rozpočtu obce, ktorých poskytnutie alebo použitie je podľa všeobecne záväzného právneho predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňa, a to tým, že ho uvedie do omylu v otázke ich splnenia, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto získanú dotáciu, subvenciu, príspevok alebo iné plnenie zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, rozpočtu štátneho fondu, rozpočtu vyššieho územného celku alebo rozpočtu obce použije v rozsahu väčšom na iný ako určený účel.

(3) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel potrestá, ak ako zamestnanec, člen, zástupca alebo iná osoba oprávnená konať za toho, kto dotáciu, subvenciu, príspevok alebo iné plnenie zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, rozpočtu štátneho fondu, rozpočtu vyššieho územného celku alebo rozpočtu obce poskytuje, umožní získať dotáciu, subvenciu, príspevok alebo iné plnenie zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, rozpočtu štátneho fondu, rozpočtu vyššieho územného celku alebo rozpočtu obce tomu, o kom vie, že nespĺňa podmienky určené na jeho poskytnutie.

(4) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1, 2 alebo 3

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1, 2 alebo 3 a spôsobí ním značnú škodu.

(6) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1, 2 alebo 3

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 226

Neoprávnené obohatenie

(1) Kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že neoprávneným zásahom do technického alebo programového vybavenia počítača, automatu alebo iného podobného prístroja alebo technického zariadenia slúžiaceho na automatizované uskutočňovanie predaja tovaru, zmenu alebo výber peňazí alebo na poskytovanie platených výkonov, služieb, informácií či iných plnení dosiahne, že tovar, služby alebo informácie získa bez požadovanej úhrady alebo peniaze získa neoprávnené, a spôsobí tým na cudzom majetku malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až na tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 227

Podvodný úpadok

(1) Kto v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť pre seba alebo iného neoprávnený prospech spôsobí úpadok právnickej osoby, v ktorej je štatutárnym orgánom alebo prokuristom, tým, že majetok tejto právnickej osoby čo aj len sčasti použije

- a) na založenie inej právnickej osoby alebo
- b) na získanie jej majetkovej účasti v inej právnickej osobe,
alebo kto tak koná v úmysle spôsobiť úpadok právnickej osoby, v ktorej je štatutárnym orgánom alebo prokuristom, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním väčšiu škodu alebo ním získa pre seba alebo pre iného väčší prospech.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním značnú škodu alebo ním získa pre seba alebo pre iného značný prospech, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu alebo ním získa pre seba alebo pre iného prospech veľkého rozsahu, alebo
- b) a spôsobí ním inému úpadok.

§ 228

Zavinený úpadok

(1) Kto spôsobí úpadok právnickej osoby a vo väčšom rozsahu zmarí uspokojenie jej veriteľa tým, že

- a) bez zodpovedajúceho finančného krytia investuje do stratového obchodu,
- b) prijme alebo poskytne z hľadiska majetkových možností právnickej osoby nevýhodný úver,
- c) na škodu veriteľa právnickej osoby zničí, poškodí, daruje, zatají alebo inak odstráni čo aj len sčasti majetok tejto právnickej osoby,
- d) väčšiu časť príjmu z podnikania právnickej osoby použije na vlastnú osobnú spotrebu, alebo

e) príjem z podnikania právnickej osoby vloží čo aj len sčasti do lotérií, hier alebo stávok, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto koná spôsobom uvedeným v odseku 1 písm. a) až e), a úpadok právnickej osoby bol odvrátený len poskytnutím príspevku alebo iným opatrením orgánu štátu, územnej samosprávy alebo verejnoprávnej inštitúcie, ku ktorým neboli tieto orgány povinné.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo

b) a spôsobí ním inému úpadok.

§ 229

Prevádzkovanie nepoctivých hier a stávok

(1) Kto prevádzkuje peňažnú alebo inú podobnú hru alebo stávku, ktorej pravidlá nezaručujú rovnaké možnosti výhry všetkým účastníkom, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním väčšiu škodu, alebo

b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním značnú škodu, alebo

b) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na dvanásť rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo

b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 230

Nepovolená prevádzka lotérií a iných podobných hier

(1) Kto bez povolenia prevádzkuje lotériu alebo inú podobnú hru, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním väčšiu škodu, alebo

b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním značnú škodu, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na dvanásť rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

Podielnictvo

§ 231

(1) Kto nadobudne, drží, užíva, ukryje, na seba alebo iného prevedie, prenajme alebo prijme ako záloh

- a) vec, ktorá bola získaná trestným činom spáchaným inou osobou, alebo
- b) to, čo za takú vec bolo zadovážené,
potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním pre seba alebo pre iného väčší prospech,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) použije takúto vec na podnikanie.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním pre seba alebo pre iného značný prospech, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním pre seba alebo pre iného prospech veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 232

(1) Kto ukryje alebo na seba alebo iného prevedie z nedbanlivosti vec väčšej hodnoty, ktorá bola získaná trestným činom spáchaným inou osobou, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a inému umožní zastrieť pôvod alebo zistenie pôvodu veci získanej trestnou činnosťou spáchanou na území Slovenskej republiky alebo v cudzine.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním pre seba alebo pre iného značný prospech,
- b) závažnejším spôsobom konania, alebo
- c) vo vzťahu k veciam pochádzajúcim z obchodu s omamnými, psychotropnými, jadrovými alebo vysokorizikovými chemickými látkami, s vysoko rizikovými biologickými agensmi a toxínmi

alebo z iného obzvlášť závažného zločinu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a získa ním pre seba alebo pre iného prospech veľkého rozsahu.

Legalizácia príjmu z trestnej činnosti

§ 233

(1) Kto príjem alebo vec pochádzajúcu z trestnej činnosti, v úmysle zatajiť existenciu takého príjmu alebo veci, zakryť ich pôvod v trestnej činnosti, ich určenie či použitie na spáchanie trestného činu, zmaríť ich zaistenie na účely trestného konania alebo ich prepadnutie alebo zhabanie,

- a) prevedie na seba alebo iného, požičia, vypožičia, prevedie v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, dovezie, prevezie, privezie, premiestni, prenajme alebo inak sebe alebo inému zadováži, alebo
- b) drží, uschováva, ukrýva, užíva, spotrebuje, zničí, zmení alebo poškodí, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) z osobitného motívu, alebo
- b) a získa ním pre seba alebo pre iného väčší prospech.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako verejný činiteľ,
- b) a získa ním značný prospech, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním pre seba alebo iného prospech veľkého rozsahu,
- b) vo vzťahu k veciam pochádzajúcim z obchodu s omamnými, psychotropnými, jadrovými alebo vysokorizikovými chemickými látkami, zbraňami a ľuďmi alebo z iného obzvlášť závažného zločinu, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 234

(1) Kto neoznami alebo neohlási, napriek tomu, že taká povinnosť mu vyplýva z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie,

- a) skutočnosti nasvedčujúcej tomu, že iný spáchal trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233, alebo
- b) neobvyklú obchodnú operáciu, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Čin uvedený v odseku 1 nie je trestný, ak páchatel nemohol oznámenie alebo ohlásenie urobiť bez toho, že by seba alebo blízku osobu neuviedol do nebezpečenstva trestného stíhania.

§ 235**Úžera**

(1) Kto zneužívajúc niečiu tieseň, neskúsenosť alebo rozumovú slabosť alebo niečie rozrušenie, dá sebe alebo inému poskytnúť alebo sľúbiť plnenie, ktorého hodnota je k hodnote vzájomného plnenia v hrubom nepomere, alebo kto takú pohľadávku uplatní alebo v úmysle uplatniť ju, na seba prevedie, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok až päť rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto poskytne plnenie bez povolenia, v rozpore s vydaným povolením alebo poruší zákonom chránené práva spotrebiteľa a dá sebe alebo inému poskytnúť alebo sľúbiť plnenie, ktorého hodnota je k hodnote vzájomného plnenia v hrubom nepomere alebo kto takú pohľadávku uplatní alebo v úmysle uplatniť ju, na seba prevedie.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) na chránenej osobe, alebo
- c) z osobitného motívu.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2

- a) a spôsobí ním značnú škodu, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

(5) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 236**Zatajenie vecí**

(1) Kto si prisvojí cudziu vec malej hodnoty, ktorá sa dostala do jeho moci nálezom, omylom alebo inak bez privolenia oprávnenej osoby, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním väčšiu škodu.

Porušovanie povinnosti pri správe cudzieho majetku**§ 237**

(1) Kto inému spôsobí malú škodu tým, že poruší všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť alebo povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím súdu alebo vyplývajúcu zo zmluvy opatrovať alebo spravovať cudzí majetok, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu, alebo

b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním značnú škodu, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 238

Kto z nedbanlivosti inému spôsobí značnú škodu tým, že poruší všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť alebo povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím súdu opatrovať alebo spravovať cudzí majetok, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 239

Poškodzovanie veriteľa

(1) Kto, čo aj len čiastočne, zmarí uspokojenie svojho veriteľa tým, že

- a) zničí, poškodí, urobí neupotrebitelnou, zatají, predá, vymení alebo inak odstráni čo aj len časť svojho majetku,
- b) zaťaží vec, ktorá je predmetom záväzku, alebo ju prenajme,
- c) predstiera alebo uzná neexistujúce právo alebo záväzok, alebo postúpi svoju pohľadávku, alebo prevezme dlh iného, i keď na to nebol povinný ani oprávnený, alebo
- d) predstiera zmenšenie svojho majetku alebo jeho zánik,
potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto, čo aj len čiastočne, zmarí uspokojenie veriteľa inej osoby tým, že

- a) zničí, poškodí, urobí neupotrebitelnou, zatají, predá, vymení, daruje alebo inak odstráni čo i len časť majetku dlžníka, alebo
- b) na majetok dlžníka uplatní neexistujúce právo alebo pohľadávku.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu, alebo
- b) z osobitného motívu.

(4) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním značnú škodu.

(5) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) a spôsobí ním inému úpadok, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

§ 240**Zvýhodňovanie veriteľa**

(1) Kto ako dlžník, ktorý nie je schopný plniť svoje splatné záväzky, zmari, hoci aj len čiastočne, uspokojenie svojho veriteľa tým, že zvýhodní iného veriteľa, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potrestá, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 väčšiu škodu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 241**Machinácie v súvislosti s konkurzným a vyrovnacím konaním**

(1) Kto ako konkurzný veriteľ v súvislosti s hlasovaním o nútenom vyrovnaní alebo ako veriteľ v súvislosti s hlasovaním na vyrovnacom pojednávaní, alebo ako veriteľ v súvislosti s hlasovaním o schválení reštrukturalizačného plánu prijme alebo si dá sľubiť majetkový alebo iný prospech, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto veriteľovi v súvislosti s hlasovaním o nútenom vyrovnaní za súhlas s vyrovnaním poskytne, ponúkne alebo sľúbi majetkový alebo iný prospech.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) z osobitného motívu, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

Marenie konkurzného alebo vyrovnacieho konania**§ 242**

(1) Kto marí konkurzné konanie, vyrovnacie konanie, konanie o reštrukturalizácii alebo konanie o oddĺžení tým, že

- a) nesplní povinnosť uloženú mu zákonom, ktorý upravuje také konanie, alebo
- b) uvedie nepravdivé údaje v zozname aktív a pasív,
potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

§ 243

(1) Kto marí konkurzné konanie tým, že

- a) zatají vec patriacu do konkurznej podstaty,
- b) znemožní, aby sa vec patriaca do konkurznej podstaty zapísala a odhadla,

- c) nevydá vec patriacu do konkurznej podstaty, alebo
- d) zadrží, sfaľšuje alebo zničí zaznamenané informácie o majetku alebo finančných aktivitách dlžníka,
potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním väčšiu škodu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním značnú škodu, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu.

§ 243a

Marenie exekučného konania

(1) Kto marí exekučné konanie tým, že

- a) uvedie nepravdivé údaje vo vyhlásení o svojom majetku,
- b) znemožní, aby sa vec podliehajúca exekúcii spísala a odhadla,
- c) zadrží, sfaľšuje, pozmení alebo zničí zaznamenané informácie o majetku alebo finančných aktivitách povinného,
- d) odstráni, poškodí alebo zničí hnutelnú vec pojatú do súpisu, alebo
- e) nevydá vec podliehajúcu exekúcii,
potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 väčšiu škodu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

§ 244

Porušovanie zákazu konkurencie

(1) Kto ako osoba povinná dodržiavať zákaz konkurencie podľa zákona, zákaz uvedený v takom zákone poruší a spôsobí tým inému väčšiu škodu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu.

Poškodzovanie cudzej veci

§ 245

(1) Kto zničí, poškodí alebo urobí neupotrebitelnou cudziu vec a spôsobí tak na cudzom majetku malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený

v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu, alebo
- b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním značnú škodu,
- b) na veci, ktorá požíva ochranu podľa osobitného predpisu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na sedem rokov až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 246

(1) Kto poškodí cudziu vec tým, že ju postrieka, pomaluje, popíše farbou alebo inou látkou, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu, alebo
- b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na veci, ktorá požíva ochranu podľa osobitného predpisu,
- b) a spôsobí ním značnú škodu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na sedem rokov až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu.

§ 247

Neoprávnený prístup do počítačového systému

(1) Kto prekoná bezpečnostné opatrenie, a tým získa neoprávnený prístup do počítačového systému alebo jeho časti, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 247a**Neoprávnený zásah do počítačového systému**

(1) Kto obmedzí alebo preruší fungovanie počítačového systému alebo jeho časti

- a) neoprávneným vkladáním, prenášaním, poškodením, vymazaním, zhoršením kvality, pozmenením, potlačením alebo zneprístupnením počítačových údajov, alebo
- b) tým, že urobí neoprávnený zásah do technického alebo programového vybavenia počítača a získané informácie neoprávnene zničí, poškodí, vymaže, pozmení alebo zníži ich kvalitu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním značnú škodu,
- b) a spôsobí ním vážnu poruchu v činnosti štátneho orgánu, orgánu územnej samosprávy, súdu alebo iného orgánu verejnej moci,
- c) tak, že zneužije osobné údaje iného s cieľom získať dôveru tretej strany.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) a spôsobí ním vážnu poruchu v kritickej infraštruktúre, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 247b**Neoprávnený zásah do počítačového údajaja**

(1) Kto úmyselne poškodí, vymaže, pozmení, potlačí alebo zneprístupní počítačové údaje alebo zhorší ich kvalitu v rámci počítačového systému alebo jeho časti, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním značnú škodu,
- b) a spôsobí ním vážnu poruchu v činnosti štátneho orgánu, orgánu územnej samosprávy, súdu alebo iného orgánu verejnej moci,
- c) tak, že zneužije osobné údaje iného s cieľom získať dôveru tretej strany.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) a spôsobí ním vážnu poruchu v kritickej infraštruktúre, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 247c**Neoprávnené zachytávanie počítačových údajov**

(1) Kto neoprávnene zachytáva počítačové údaje prostredníctvom technických prostriedkov neverejných prenosov počítačových údajov do počítačového systému, z neho alebo v jeho rámci

vrátane elektromagnetických emisií z počítačového systému, ktorý obsahuje takéto počítačové údaje, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Kto ako zamestnanec poskytovateľa elektronickej komunikačnej služby spácha čin uvedený v odseku 1 alebo inému úmyselne umožní spáchať taký čin, alebo pozmení alebo potlačí správu podanú prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) z osobitného motívu,
- b) závažnejším spôsobom konania, alebo
- c) spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 247d

Výroba a držba prístupového zariadenia, hesla do počítačového systému alebo iných údajov

(1) Kto v úmysle spáchať trestný čin neoprávneného prístupu do počítačového systému podľa § 247, neoprávneného zásahu do počítačového systému podľa § 247a, neoprávneného zásahu do počítačového údajov podľa § 247b alebo neoprávneného zachytávania počítačových údajov podľa § 247c vyrobí, dovezie, obstará, kúpi, predá, vymení, uvedie do obehu alebo akokoľvek sprístupní

- a) zariadenie vrátane počítačového programu vytvorené na neoprávnený prístup do počítačového systému alebo jeho časti, alebo
- b) počítačové heslo, prístupový kód alebo podobné údaje umožňujúce prístup do počítačového systému alebo jeho časti,
potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 248

Zneužívanie vlastníctva

(1) Kto poškodí dôležitý kultúrny záujem alebo iný všeobecný záujem tým, že zničí, poškodí, urobí neupotrebitelnou alebo zašantročí vlastnú vec alebo jej časť, ktorá požíva ochranu podľa osobitného predpisu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním väčšiu škodu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený

v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 248a

Poškodzovanie a znehodnocovanie kultúrnej pamiatky

(1) Kto, čo aj z nedbanlivosti, poškodí, znehodnotí, alebo zničí nehnuteľnú vec, ktorá je kultúrnou pamiatkou, alebo zmarí konanie o vyhlásenie nehnuteľnej veci za kultúrnu pamiatku a spôsobí tak značnú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) ním získa pre seba alebo pre iného väčší prospech.

(3) Odňatím slobody na dva roky až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen nebezpečného zoskupenia,
- b) a spôsobí tým škodu veľkého rozsahu, alebo
- c) na území požívajúcom ochranu podľa osobitného predpisu.

§ 249

Poškodzovanie a znehodnocovanie archeologického dedičstva

(1) Kto neoprávnene vyhľadáva, vykope, inak z miesta nálezu vyzdvihne, premiestni alebo prechováva archeologický nález, alebo kto inak poškodzuje alebo znehodnocuje archeologické dedičstvo, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) detektorom kovov alebo iným detekčným zariadením,
- b) z osobitného motívu,
- c) vo väčšom rozsahu, alebo
- d) hoci bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý alebo bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) v značnom rozsahu, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) vo veľkom rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia,
- c) na území požívajúcom ochranu podľa osobitného predpisu, alebo

d) za krízovej situácie.

§ 249a

Falšovanie predmetov kultúrnej hodnoty

(1) Kto neoprávnene vyrobí, napodobní alebo pozmení predmet kultúrnej hodnoty tak, aby bol považovaný za pravý, alebo kto taký predmet sebe alebo inému zadováži alebo prechováva, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) z osobitného motívu,
- b) vo väčšom rozsahu, alebo
- c) prostredníctvom počítačového systému.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) v značnom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) vo veľkom rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) ak ide o predmet kultúrnej hodnoty požívajúci ochranu podľa osobitného predpisu.

PIATA HLAVA

TRESTNÉ ČINY HOSPODÁRSKE

Prvý diel

Trestné činy ohrozujúce trhovú ekonomiku

§ 250

Zneužitie účasti na hospodárskej súťaži

(1) Kto zneužije účasť na hospodárskej súťaži tým, že

- a) nekalou súťažou v hospodárskom styku poškodí dobrú povesť súťažiteľa, alebo
- b) konaním, ktoré je v rozpore so zákonom upravujúcim ochranu hospodárskej súťaže, spôsobí inému súťažiteľovi značnú škodu alebo ohrozí chod jeho podniku, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) a spôsobí ním úpadok podniku iného súťažiteľa,
- c) z osobitného motívu, alebo
- d) závažnejším spôsobom konania.

§ 251**Neoprávnené podnikanie**

(1) Kto neoprávnenne podniká v malom rozsahu, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) tým, že použije iného ako pracovnú silu,
- c) a získa ním väčší prospech, alebo
- d) ako verejný činiteľ alebo v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania alebo funkcie.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na štyri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 251a**Neoprávnené zamestnávanie**

(1) Kto neoprávnenne zamestná osobu, ktorá sa na území Slovenskej republiky zdržiava v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, hoci bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch postihnutý, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 bez ohľadu na predchádzajúci postih za obdobný čin

- a) na chránenej osobe,
- b) závažnejším spôsobom konania,
- c) za osobitne vykorisťujúcich pracovných podmienok vrátane pracovných podmienok vyplývajúcich z diskriminácie, keď existuje nápadný nepomer v porovnaní s pracovnými podmienkami oprávnenne zamestnaných osôb, ktorý má vplyv na zdravie a bezpečnosť a je v rozpore s ľudskou dôstojnosťou, alebo
- d) na osobe, ktorá je obeťou obchodovania s ľuďmi.

§ 252**Neoprávnené obchodovanie s devízovými hodnotami a poskytovanie devízových služieb**

(1) Kto neoprávnenne obchoduje s devízovými hodnotami alebo neoprávnenne poskytuje devízové peňažné služby

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) vo väčšom rozsahu, alebo
- c) hoci bol za taký alebo obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený alebo v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený

v odseku 1 a získa ním značný prospech.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním prospech veľkého rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 253

Nepovolená výroba liehu

(1) Kto bez povolenia vo väčšom množstve vyrába lieh alebo kto lieh bez povolenia vyrobený vo väčšom množstve prechováva alebo uvádza do obehu, potrestá sa, ak nejde o čin prísnejšie trestný, odňatím slobody až na dva roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto neoprávnene vyhotoví alebo prechováva zariadenie na výrobu liehu.

§ 254

Porušovanie predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou

(1) Kto vo väčšom rozsahu ohrozí všeobecný záujem tým, že poruší zákaz alebo obmedzenie dovozu, vývozu alebo prevozu tovaru, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto vo väčšom rozsahu skráti alebo nezaplatí clo alebo inú platbu vyberanú podľa zákona pri dovoze tovaru, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 najmenej s dvoma osobami.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

(5) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

Porušovanie predpisov o nakladaní s kontrolovaným tovarom a technológiami

§ 255

(1) Kto poruší zákaz alebo obmedzenie týkajúce sa nakladania s tovarom a technológiami kontrolovanými podľa osobitných predpisov, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Kto bez povolenia vyvezie tovar alebo technológie kontrolované podľa osobitných predpisov alebo ich prevedie na cudzí štát alebo na organizáciu, ktorá má sídlo v cudzine, alebo na cudzieho činiteľa, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

§ 256

(1) Kto poruší alebo nesplní dôležitú povinnosť svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo svojej funkcie a spôsobí tým, že sa neoprávnene vydá povolenie na nakladanie s tovarom a technológiami kontrolovanými podľa osobitných predpisov alebo že taký tovar unikne z evidencie, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a z toho dôvodu sa tovar dostal do cudziny,
- b) a spôsobí ním značnú škodu, alebo
- c) v úmysle získať značný prospech.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) v úmysle získať prospech veľkého rozsahu, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 257

(1) Kto dosiahne na základe nepravdivého alebo neúplného údajov vydanie dokladu potrebného pre orgány kontrolujúce tovar a technológie podľa osobitných predpisov, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto podklady potrebné na evidenciu tovaru a technológií kontrolovaných podľa osobitných predpisov zničí, poškodí, urobí neupotrebitelnými, zatají alebo nevedie evidenciu, alebo kto urobí zásah do technického alebo programového vybavenia počítača, v ktorom sa vedie evidencia tohto tovaru a technológií.

§ 258**Ohrozenie devízového hospodárstva**

(1) Kto ohrozí devízové hospodárstvo tým, že v čase trvania depozitnej povinnosti alebo núdzového stavu v devízovom hospodárstve poruší v malom rozsahu devízové predpisy, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až šesť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním značnú škodu, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

Druhý diel
Trestné činy proti hospodárskej disciplíne

Skresľovanie údajov hospodárskej a obchodnej evidencie

§ 259

(1) Kto uvedie nepravdivé alebo hrubo skresľujúce údaje alebo zatají povinné údaje o závažných skutočnostiach vo výkaze, v hlásení, vo vstupných údajoch vkladaných do počítača alebo v iných podkladoch slúžiacich na

- a) štatistické zisťovanie v úmysle zabezpečiť sebe alebo inému neoprávnené výhody,
- b) evidenciu zamestnancov v úmysle zabezpečiť sebe alebo inému neoprávnené výhody,
- c) kontrolu účtovníctva,
- d) kontrolu použitia dotácie, subvencie alebo iného plnenia zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, z rozpočtu štátneho fondu, z rozpočtu vyššieho územného celku alebo z rozpočtu obce,
- e) určenie ceny majetku alebo kurzu cenného papiera pri jeho prevode alebo prechode na inú osobu,
- f) konkurz, vyrovnanie, reštrukturalizáciu alebo oddĺženie, alebo
- g) zápis do obchodného registra alebo katastra nehnuteľností, evidencie motorových vozidiel alebo iného registra podľa osobitného predpisu,
potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto v úmysle uvedenom v odseku 1

- a) urobí zásah do technického alebo programového vybavenia počítača, alebo
- b) podklady uvedené v odseku 1 zničí, poškodí, urobí neupotrebitelnými alebo nevedie.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním značnú škodu,
- b) závažnejším spôsobom konania, alebo
- c) z osobitného motívu.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) a spôsobí obzvlášť závažnú poruchu v chode hospodárstva Slovenskej republiky alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 260

Kto sa z nedbanlivosti dopustí trestného činu skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie konaním uvedeným v § 259 ods. 1 okrem písmena a) alebo b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky až osem rokov.

Poškodzovanie finančných záujmov Európskej únie**§ 261**

(1) Kto použije alebo predloží falšovaný, nesprávny alebo neúplný výkaz alebo doklad, alebo neposkytne povinné údaje, alebo použije prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskej únie, z rozpočtu spravovaného Európskou úniou alebo v zastúpení Európskej únie na iný účel, ako boli pôvodne určené, a tým umožní spôsobenie sprenevery alebo protiprávne zadržanie prostriedkov z uvedeného rozpočtu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 262

(1) Kto poruší alebo nesplní povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie v riadení alebo kontrole činnosti osôb ním riadených, a tým umožní spáchanie trestného činu podľa § 261 ods. 1, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu.

§ 263

(1) Kto z nedbanlivosti poškodí finančné záujmy Európskej únie konaním uvedeným v § 261 ods. 1, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

§ 264**Ohrozenie obchodného, bankového, poštového, telekomunikačného a daňového tajomstva**

(1) Kto vyzvedá obchodné tajomstvo, bankové tajomstvo, poštové tajomstvo, telekomunikačné tajomstvo alebo daňové tajomstvo v úmysle vyzradiť ho nepovolanej osobe alebo kto také tajomstvo nepovolanej osobe úmyselne vyzradí, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený

v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 265

Zneužívanie informácií v obchodnom styku

(1) Kto neoprávnene použije informáciu dosiaľ verejne neprístupnú, ktorú získal vo svojom zamestnaní, povolaní, postavení alebo vo svojej funkcii a ktorej zverejnenie podstatne ovplyvňuje rozhodovanie v obchodnom styku, a uskutoční alebo dá podnet na uskutočnenie zmluvy alebo operácie na organizovanom trhu cenných papierov alebo tovaru, alebo kto neoprávnene použije dôvernú informáciu podľa osobitného predpisu alebo kto takú dôvernú informáciu nepovolanej osobe vyzradí, potrestá sa odňatím slobody až na štyri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto ako zamestnanec, člen štatutárneho orgánu, spoločník, podnikateľ alebo účastník na podnikaní dvoch alebo viacerých podnikov alebo právnických osôb s rovnakým alebo podobným predmetom činnosti v úmysle uvedenom v odseku 1 uzavrie alebo dá podnet na uzavretie zmluvy na úkor jednej alebo viacerých z nich.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 265a

Manipulácia s trhom

(1) Kto neoprávnene

- a) uvedie nepravdivé alebo hrubo skresľujúce údaje o ponuke, dopyte alebo o cene finančného nástroja alebo súvisiacej spotovej zmluvy týkajúcej sa komodít,
- b) spôsobí dosiahnutie alebo udržanie ceny finančného nástroja alebo súvisiacej spotovej zmluvy týkajúcej sa komodít na neprirodzenej alebo umelej úrovni,
- c) manipuluje s výpočtom referenčnej hodnoty na trhu, potrestá sa odňatím slobody až na štyri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto s použitím podvodného konania alebo machinácie

uskutoční obchod, dá pokyn na uskutočnenie obchodu alebo sa dopustí iného konania ovplyvňujúceho cenu finančného nástroja alebo súvisiacej spotovej zmluvy týkajúcej sa komodít.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2 a spôsobí ním značnú škodu.

(5) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

Machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe

§ 266

(1) Kto v súvislosti s verejným obstarávaním alebo verejnou dražbou v úmysle spôsobí inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému prospech koná v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o verejnom obstarávaní alebo verejnej dražbe alebo dojedná niektorému súťažiteľovi alebo účastníkovi verejnej dražby prednosť alebo výhodnejšie podmienky na úkor iných súťažiteľov alebo účastníkov verejnej dražby, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním značnú škodu,
- b) z osobitného motívu,
- c) ako vyhlasovateľ alebo usporiadateľ verejnej súťaže alebo verejnej dražby, člen privatizačnej komisie, licitátor,
- d) a žiada, prijme alebo si dá sľúbiť majetkový alebo iný prospech, alebo
- e) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 267

Kto sa dopustí machinácií v súvislosti s verejným obstarávaním tým, že

- a) závažnejším spôsobom konania prinúti iného, aby sa zdržal účasti na verejnom obstarávaní,
 - b) inému poskytne, ponúkne alebo sľúbi majetkový alebo iný prospech za to, že sa zdrží účasti na verejnom obstarávaní, alebo
 - c) žiada alebo prijme majetkový alebo iný prospech za to, že sa zdrží účasti na verejnom obstarávaní,
- potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

§ 268

Kto sa dopustí machinácií v súvislosti s verejnou dražbou vecí tým, že

- a) závažnejším spôsobom konania prinúti iného, aby sa zdržal účasti na podávaní návrhov pri dražbe,
 - b) inému poskytne, ponúkne alebo sľúbi majetkový alebo iný prospech za to, že sa zdrží podávania návrhov pri verejnej dražbe, alebo
 - c) žiada alebo prijme majetkový alebo iný prospech za to, že sa zdrží podávania návrhov pri verejnej dražbe,
- potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

§ 269**Poškodzovanie spotrebiteľa**

(1) Kto poškodí spotrebiteľa a spôsobí mu malú škodu tým, že

- a) klame spotrebiteľa na kvalite, množstve alebo hmotnosti tovaru alebo na druhu, akosti a množstve poskytovaných výkonov,
- b) uvedie na trh výrobky, práce alebo služby a zatají pritom ich podstatné vady, alebo
- c) ako oprávnená osoba na strane predávajúceho určí cenovú ponuku, na základe ktorej dôjde k predaju tovaru alebo poskytnutiu služby za cenu prevyšujúcu obmedzenie ustanovené všeobecne záväzným právnym predpisom, alebo rozhodnutím vydaným na jeho základe, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním pre seba alebo iného väčší prospech,
- b) na chránenej osobe,
- c) závažnejším spôsobom konania, alebo
- d) hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a získa ním pre seba alebo iného prospech značného rozsahu alebo spôsobí poruchu v zásobovaní.

(4) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a získa ním pre seba alebo iného prospech veľkého rozsahu.

§ 269a**Nekalé obchodné praktiky voči spotrebiteľovi**

(1) Kto poruší práva spotrebiteľa konaním spočívajúcim v obchodných praktikách, ktoré sa podľa osobitného predpisu o ochrane spotrebiteľa považujú za každých okolností za nekalé,

- a) hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený, alebo
- b) hoci bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch postihnutý, potrestá sa trestom odňatia slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto poruší práva spotrebiteľa tým, že dá na konanie spočívajúce v obchodných praktikách podľa odseku 1 pokyn, hoci predávajúci bol za obdobné

konanie v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch postihnutý.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2 na chránenej osobe.

Tretí diel

Trestné činy proti mene a trestné činy daňové

§ 270

Falšovanie, pozmeňovanie a neoprávnená výroba peňazí a cenných papierov

(1) Kto sebe alebo inému zadováži falšované, pozmenené alebo neoprávnene vyrobené peniaze alebo cenné papiere alebo kto také peniaze alebo cenné papiere prechováva, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Kto falšuje, pozmení alebo neoprávnene vyrobí peniaze alebo cenné papiere alebo kto falšuje, pozmení alebo neoprávnene vyrobí peniaze alebo cenné papiere v úmysle dať ich ako pravé alebo ako peniaze alebo cenné papiere vyššej hodnoty, alebo kto falšované, pozmenené alebo neoprávnene vyrobené peniaze alebo cenné papiere dá ako pravé, potrestá sa odňatím slobody na sedem rokov až desať rokov.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) vo väčšom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- b) vo veľkom rozsahu.

§ 271

Uvádžanie falšovaných, pozmenených a neoprávnene vyrobených peňazí a cenných papierov

(1) Kto dovezie, vyvezie, prepraví, prijme alebo získa falšované, pozmenené a neoprávnene vyrobené peniaze a cenné papiere s cieľom uviesť ich do obehu, potrestá sa odňatím slobody na sedem rokov až desať rokov.

(2) Kto falšované alebo pozmenené, alebo neoprávnene vyrobené peniaze, ktorými mu bolo platené ako pravými, dá do obehu ako pravé, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa potrestá, kto použije falšované alebo pozmenené, alebo neoprávnene vyrobené cenné papiere ako pravé.

§ 272

Výroba a držba falšovateľského náčinia

(1) Kto vyrobí, sebe alebo inému zadováži alebo prechováva nástroj alebo iný predmet, alebo počítačový program určený na falšovanie alebo pozmeňovanie peňazí alebo ich ochranných prvkov, cenných papierov, verejných listín, úradných pečatí a úradných uzáverov alebo znakov, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto neoprávnene s použitím zariadenia alebo materiálu určeného na výrobu peňazí vyrobí, prijme, získa alebo prechováva hologramy, vodoznaky alebo iné

ochranné prvky peňazí, ktoré slúžia na ochranu pred ich falšovaním.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 pri výkone svojho povolania.

§ 273

Ohrozovanie obehu peňazí

Kto bez zákonného dôvodu odmieta tuzemské peniaze alebo poškodzuje tuzemské peniaze, potrestá sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

§ 274

Falšovanie, pozmeňovanie a nedovolená výroba kolkových známok, poštových cenín, nálepiek a poštových pečiatok

(1) Kto falšuje, pozmení alebo neoprávnené vyrobí kolkové známky, tuzemské alebo cudzozemské poštové ceniny vrátane cenín stiahnutých z obehu, poštové nálepky alebo poštové pečiatky v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, alebo kto také známky, ceniny, nálepky alebo pečiatky uvádza do obehu alebo ich použije ako pravé, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním väčší prospech,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním prospech veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 275

Falšovanie a pozmeňovanie kontrolných technických opatrení na označenie tovaru

(1) Kto falšuje alebo pozmení kontrolné známky, kontrolné pásky alebo iné kontrolné technické opatrenia na označenie tovaru na daňové účely alebo na iné účely ustanovené všeobecne záväzným právnym predpisom v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech alebo kto také kontrolné známky uvádza do obehu alebo ich použije ako pravé, alebo ich prechováva, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním väčší prospech,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním prospech veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 276**Skrátenie dane a poistného**

(1) Kto v malom rozsahu skráti daň, poistné na sociálne poistenie, verejné zdravotné poistenie alebo príspevok na starobné dôchodkové sporenie, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a už bol za taký čin odsúdený,
- b) a na uľahčenie spáchania takého činu poruší úradný uzáver,
- c) závažnejším spôsobom konania, alebo
- d) vo väčšom rozsahu.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 277**Neodvedenie dane a poistného**

(1) Kto v malom rozsahu zadrží a neodvedie určenému príjemcovi splatnú daň, poistné na sociálne poistenie, verejné zdravotné poistenie alebo príspevok na starobné dôchodkové sporenie, ktoré zrazí alebo vyberie podľa zákona, v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, potrestá sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) vo väčšom rozsahu.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 277a**Daňový podvod**

(1) Kto neoprávnenne vo väčšom rozsahu uplatní nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty alebo spotrebnej dane v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, potrestá sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a už bol za taký čin odsúdený,
- b) v značnom rozsahu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) vo veľkom rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 278

Nezaplatenie dane a poistného

(1) Kto vo väčšom rozsahu nezaplatí splatnú daň, poistné na sociálne poistenie, verejné zdravotné poistenie alebo príspevok na starobné dôchodkové sporenie, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 278a

Marenie výkonu správy daní

(1) Kto marí výkon správy daní tým, že

- a) v dokladoch predkladaných pri správe daní uvedie nepravdivé alebo hrubo skresľujúce údaje, alebo zatají povinné údaje o skutočnostiach rozhodujúcich pre správne určenie dane,
- b) pozmení, znehodnotí alebo zničí doklady rozhodujúce pre správne určenie dane,
- c) nesplní zákonom uloženú mu oznamovaciu povinnosť, alebo
- d) nesplní povinnosť uloženú mu zákonom pri daňovej kontrole, hoci bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) z osobitného motívu, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 279

Porušenie predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru

(1) Kto s kontrolnými známami, kontrolnými páskami alebo inými kontrolnými technickými opatreniami na označenie tovaru na daňové účely alebo na iné účely ustanovené zákonom nakladá v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech alebo kto v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom dovezie, vyvezie, prepraví, dá prepraviť, uvádza do obehu alebo prechováva tovar bez kontrolných známk, kontrolných pásk alebo bez iných kontrolných technických opatrení na jeho označenie na daňové účely alebo na iné účely ustanovené zákonom, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený

v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 280

Spoločné ustanovenie

Ochrana podľa tohto dielu sa popri platných peniazoch poskytuje aj neplatným peniazom počas obdobia určeného na ich výmenu, peniazom v čase spáchania trestného činu nevydaným, ale určeným na vydanie do obehu, ako aj cudzozemským peniazom vrátane meny euro a cudzozemským cenným papierom vrátane cudzozemských cenných papierov hromadne vydaných, ktoré znejú na majiteľa alebo sú rubopisom prevoditeľné.

Štvrtý diel

Trestné činy proti priemyselným právam a proti autorskému právu

§ 281

Porušovanie práv k ochrannej známke, označeniu pôvodu výrobku a obchodnému menu

(1) Kto uvedie do obehu tovar alebo poskytne služby neoprávnene označené označením zhodným alebo zameniteľnými s ochrannou známkou, ku ktorej právo používať ju patrí inému, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto na dosiahnutie hospodárskeho prospechu

- a) uvedie do obehu tovar neoprávnene označený označením zhodným alebo zameniteľným so zapísaným označením pôvodu výrobku a zemepisným označením výrobku, ku ktorému právo používať ho patrí inému, alebo
- b) neoprávnene použije označenie zhodné alebo zameniteľné s obchodným menom alebo názvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním značnú škodu,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 282**Porušovanie priemyselných práv**

(1) Kto neoprávnene zasiahne do práv k patentu, úžitkovému vzoru, dizajnu, topografii polovodičového výrobku alebo k uznaným odrodám rastlín, alebo k plemenám zvierat, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním značnú škodu, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 283**Porušovanie autorského práva**

(1) Kto neoprávnene zasiahne do zákonom chránených práv k dielu, umeleckému výkonu, zvukovému záznamu alebo zvukovo-obrazovému záznamu, rozhlasovému vysielaniu alebo televíznemu vysielaniu alebo databáze, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) závažnejším spôsobom konania,
- c) z osobitného motívu, alebo
- d) prostredníctvom počítačového systému.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

ŠIESTA HLAVA**TRESTNÉ ČINY VŠEOBECNE NEBEZPEČNÉ A PROTI ŽIVOTNÉMU PROSTREDIU****Prvý diel****Trestné činy všeobecne nebezpečné****Všeobecné ohrozenie****§ 284**

(1) Kto úmyselne

- a) vydá ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví alebo cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu tým, že spôsobí požiar alebo povodeň, alebo poruchu, či haváriu prostriedku hromadnej prepravy, alebo škodlivý účinok výbušnín, plynu, elektriny, rádioaktivity alebo iných podobne nebezpečných látok alebo síl, alebo sa dopustí iného podobného nebezpečného konania (všeobecné nebezpečenstvo), alebo
- b) všeobecné nebezpečenstvo zvýši alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe,
- c) z osobitného motívu, alebo
- d) preto, aby inému zmaril alebo sťažil uplatnenie jeho základných práv a slobôd.

(3) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

(4) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 285

(1) Kto z nedbanlivosti spôsobí alebo zvýši všeobecné nebezpečenstvo, alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním

- a) značnú škodu, alebo
- b) ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

(4) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb.

Poškodzovanie a ohrozovanie prevádzky všeobecne prospešného zariadenia

§ 286

(1) Kto úmyselne ohrozí prevádzku

- a) verejného telekomunikačného zariadenia, verejnej poštovej siete alebo prostriedku hromadnej prepravy alebo odstráni, alebo urobí neupotrebitelnou zvislú dopravnú značku zákazovú alebo príkazovú,

- b) ochranného zariadenia proti úniku znečisťujúcich látok,
- c) energetického zariadenia alebo verejného vodovodu, alebo verejnej kanalizácie,
- d) verejného ochranného zariadenia proti požiaru, povodni alebo inej mimoriadnej udalosti,
- e) podmorského kábla alebo podmorského potrubia,
- f) obranného alebo ochranného zariadenia proti leteckým a iným podobným útokom alebo ich následkom,
- g) stavieb a zariadení slúžiacich lesnému hospodárstvu, alebo
- h) podobného všeobecne prospešného zariadenia,
potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním poruchu prevádzky všeobecne prospešného zariadenia, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 287

Kto úmyselne zničí alebo urobí neupotrebitelnou zreteľne označenú značku bodu astronomicko-geodetickej siete alebo základného nivelačného bodu, alebo oporného gravimetrického bodu, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 288

Kto z nedbanlivosti ohrozí prevádzku všeobecne prospešného zariadenia podľa § 286 s výnimkou zvislej dopravnej značky zákazovej alebo príkazovej, potrestá sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

§ 289

Ohrozenie pod vplyvom návykovej látky

(1) Kto vykonáva v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto sa pri výkone zamestnania alebo inej činnosti uvedenej v odseku 1 odmietne podrobiť vyšetrovaniu na zistenie návykovej látky, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou alebo orientačným testovacím prístrojom, alebo sa odmietne podrobiť lekárskeho vyšetrovaniu odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu, či nie je ovplyvnený návykovou látkou, hoci by to pri vyšetrení nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.

(3) Kto vykonáva v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku,

- a) hoci bol za taký čin alebo za čin uvedený v odseku 2 v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin alebo za čin uvedený v odseku 2 prepustený,
- b) hoci bol za obdobný čin spáchaný pod vplyvom návykovej látky alebo za čin uvedený v odseku 2 v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch postihnutý, alebo
- c) spôsobil čo aj z nedbanlivosti inému ublíženie na zdraví alebo väčšiu škodu na cudzom

majetku,
potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(4) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak vykonáva v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, konanie, pri ktorom by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku pri výkone zamestnania alebo inej činnosti, pri ktorých je vplyv návykovej látky obzvlášť nebezpečný, najmä ak vedie prostriedok hromadnej prepravy.

§ 290

Porušovanie povinností pri hrozivej tiesni

(1) Kto zmarí alebo sťaží odvrátenie alebo zmiernenie hrozivej tiesne, ktorá priamo postihuje skupinu osôb, tým, že bez závažného dôvodu

- a) odoprie pomoc, ktorá je mu podľa zákona uložená alebo na ktorú sa zaviazal, alebo
- b) zmarí poskytnutie takej pomoci inou osobou,
potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe,
- c) z osobitného motívu, alebo
- d) napriek tomu, že hrozivú tieseň sám zavinil.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 290a

Porušovanie povinností za krízovej situácie

(1) Kto za krízovej situácie odoprie vykonať alebo úmyselne nevykoná povinnosť uloženú orgánmi verejnej moci na obranu štátu a zachovanie jeho bezpečnosti, na ochranu života a zdravia osôb, na ochranu majetku, na dodržiavanie základných práv a slobôd, na odvrátenie ohrozenia alebo na obnovu narušeného hospodárstva, najmä riadneho fungovania zásobovania, dopravy a verejných služieb v obciach a na riadne fungovanie ústavných orgánov, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

§ 290b

Vyhýbanie sa výkonu povinností za krízovej situácie

(1) Kto za krízovej situácie v úmysle vyhnúť sa povinnosti uloženej orgánmi verejnej moci na obranu štátu a zachovanie jeho bezpečnosti, na ochranu života a zdravia osôb, na ochranu

majetku, na dodržiavanie základných práv a slobôd, na odvrátenie ohrozenia alebo na obnovu narušeného hospodárstva, najmä riadneho fungovania zásobovania, dopravy a verejných služieb v obciach a na riadne fungovanie ústavných orgánov sa poškodí na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

Ohrozenie bezpečnosti vzdušného dopravného prostriedku a lode

§ 291

(1) Kto na palube vzdušného dopravného prostriedku alebo lode s úmyslom získať alebo vykonávať kontrolu nad takým prostriedkom

- a) použije proti inému násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia,
- b) vyhráža sa inému usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením škody veľkého rozsahu, alebo
- c) zneužije bezbrannosť iného,
potrestá sa odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov.

(2) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 292

Kto oznámi nepravdivú informáciu, ktorá môže ohroziť bezpečnosť alebo prevádzku vzdušného dopravného prostriedku za letu alebo lode za plavby, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

§ 293

Zavlečenie vzdušného dopravného prostriedku do cudziny

(1) Kto sa na účel zavlečenia vzdušného dopravného prostriedku do cudziny takého prostriedku zmocní alebo neoprávnene použije taký prostriedok, ktorý mu bol zverený, potrestá sa odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov.

(2) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 smrť.

Nedovolené ozbrojovanie a obchodovanie so zbraňami**§ 294**

(1) Kto sebe alebo inému vyrobí, dovezie, vyvezie, prevezie, prepraví, zadováži alebo drží strelivo bez povolenia, alebo takú činnosť sprostredkuje, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Kto sebe alebo inému vyrobí, dovezie, vyvezie, prepraví, zadováži alebo drží strelnú zbraň, jej súčasť alebo komponent bez povolenia alebo bez označenia zbrane určeného na jej identifikáciu podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, alebo takú činnosť sprostredkuje, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel' potrestá, ak na strelnej zbrani sfalšuje, nedovolené zahľadí, odstráni alebo inak pozmení označenie určené na jej identifikáciu a sledovanie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(4) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1, 2 alebo 3.

- a) závažnejším spôsobom konania
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) vo väčšom rozsahu.

(5) Odňatím slobody na osem rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1, 2 alebo 3

- a) ako člen nebezpečného zoskupenia,
- b) vo veľkom rozsahu, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 295

(1) Kto bez povolenia

- a) vyrobí, dovezie, vyvezie, prevezie, prepraví, zadováži alebo prechováva sebe alebo inému hromadne účinnú zbraň alebo jej súčasť, alebo komponent,
- b) hromadí strelné zbrane, hromadne účinné zbrane, strelivo alebo výbušniny, alebo
- c) niektorú z činností uvedených v písmene a) alebo b) sprostredkuje, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa páchatel' potrestá, ak

- a) protipechotnú mínu sebe alebo inému vyvíja, vyrobí, dovezie, vyvezie, prevezie, prepraví, zadováži, drží, skladuje alebo použije, alebo
- b) projektuje stavbu alebo používa prevádzku na výrobu chemických zbraní alebo biologických zbraní.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) z osobitného motívu, alebo

c) vo väčšom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- b) v značnom rozsahu.

(5) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) vo veľkom rozsahu, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 296

Založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej skupiny

Kto založí alebo zosnuje zločineckú skupinu, je jej členom, je pre ňu činný alebo ju podporuje, potrestá sa odňatím slobody na päť rokov až desať rokov.

§ 297

Založenie, zosnovanie a podporovanie teroristickej skupiny

Kto založí alebo zosnuje teroristickú skupinu, je jej členom, je pre ňu činný alebo ju podporuje, potrestá sa odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov.

Nedovolená výroba a držanie jadrových materiálov, rádioaktívnych látok, vysoko rizikových chemických látok a vysoko rizikových biologických agensov a toxínov

§ 298

(1) Kto, čo aj z nedbanlivosti, bez povolenia vyrobí, dovezie, vyvezie, prevezie, kúpi, predá, ponúka, vymení, upraví, použije, dá na prepravu, uloží, odstráni alebo inak sebe alebo inému zadováži alebo prechováva jadrový alebo iný rádioaktívny materiál alebo vysokorizikovú chemickú látku, alebo vysoko rizikový biologický agens alebo toxín, alebo veci určené na ich výrobu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) a získa ním značný prospech, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

(4) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb,

- b) a získa ním prospech veľkého rozsahu, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 299

(1) Kto vyrobí, sebe alebo inému zadováži alebo prechováva predmet určený na nedovolenú výrobu jadrovej alebo inej rádioaktívnej látky, alebo vysokorizikovej chemickej látky, alebo vysoko rizikového biologického agensu a toxínu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a získa ním pre seba alebo iného väčší prospech.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a získa ním pre seba alebo iného značný prospech.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a získa ním pre seba alebo iného prospech veľkého rozsahu.

§ 299a

Neoprávnené uskutočňovanie stavby

(1) Kto bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním postaví stavbu alebo jej časť, pričom nejde o jednoduchú stavbu alebo drobnú stavbu podľa stavebných predpisov, a spôsobí tým vážnu ujmu na právach alebo oprávnených záujmoch vlastníka pozemku alebo viacerých osôb, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na tri roky až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1, hoci bol za taký alebo obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený alebo v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch postihnutý.

Druhý diel

Trestné činy proti životnému prostrediu

Ohrozenie a poškodenie životného prostredia

§ 300

(1) Kto úmyselne vydá životné prostredie do nebezpečenstva vzniku malej škody tým, že poruší všeobecne záväzné právne predpisy o ochrane životného prostredia alebo o ochrane prírodných zdrojov vrátane prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a hospodárení s nimi, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Kto poruší všeobecne záväzné právne predpisy o ochrane životného prostredia alebo o ochrane prírodných zdrojov vrátane prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a hospodárení s nimi a tým vydá iného do nebezpečenstva ťažkej ujmy na zdraví alebo smrti, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel' potrestá, ak v chránenom území neoprávnenne postaví stavbu.

(4) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) v chránenom území vrátane ochranného pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd.

(5) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2 a spôsobí ním na životnom prostredí značnú škodu.

(6) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2

a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo

b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu.

§ 301

(1) Kto z nedbanlivosti vydá životné prostredie do nebezpečenstva vzniku väčšej škody tým, že poruší všeobecne záväzné právne predpisy o ochrane životného prostredia alebo o ochrane prírodných zdrojov vrátane prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a hospodárení s nimi, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto z nedbanlivosti poruší všeobecne záväzné právne predpisy o ochrane životného prostredia alebo o ochrane prírodných zdrojov vrátane prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a hospodárení s nimi a tým vydá iného do nebezpečenstva ťažkej ujmy na zdraví alebo smrti, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v chránenom území vrátane ochranného pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd.

(4) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2 a spôsobí ním značnú škodu.

(5) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2

a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo

b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu.

§ 302

Neoprávnené nakladanie s odpadmi

(1) Kto, čo aj z nedbanlivosti, nakladá s odpadmi v malom rozsahu v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a vydá životné prostredie do nebezpečenstva vzniku väčšej škody, alebo

b) a vydá takýmto činom iného do nebezpečenstva ťažkej ujmy na zdraví alebo smrti.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo

b) vo veľkom rozsahu.

§ 302a**Neoprávnené vypúšťanie znečisťujúcich látok**

(1) Kto v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo medzinárodnou zmluvou čo aj z nedbanlivosti vypustí, alebo napriek tomu, že mu taká povinnosť vyplýva z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, nezabráni vypusteniu ropnej látky, škodlivej kvapalnej látky alebo inej znečisťujúcej látky z námornej lode alebo námorného rekreačného plavidla,

- a) a spôsobí tak väčšiu škodu, alebo
- b) opakovane,

potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania
- b) a spôsobí ním škodu značného rozsahu, alebo
- c) hoci už bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený alebo bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch postihnutý.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

Porušovanie ochrany vôd a ovzdušia**§ 303**

(1) Kto koná v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu vôd a ovzdušia a spôsobí zhoršenie kvality povrchových vôd alebo podzemných vôd, alebo ovzdušia tak, že

- a) vydá iného do nebezpečenstva ťažkej ujmy na zdraví alebo smrti, alebo
- b) spôsobí nebezpečenstvo vzniku značnej škody,

potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu.

§ 304

(1) Kto z nedbanlivosti koná v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu vôd alebo ovzdušia a spôsobí havarijné zhoršenie kvality povrchových vôd alebo podzemných vôd, alebo ovzdušia tak, že

- a) vydá iného do nebezpečenstva ťažkej ujmy na zdraví alebo smrti, alebo
- b) spôsobí nebezpečenstvo vzniku značnej škody,

potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu.

§ 304a

Neoprávnená výroba a nakladanie s látkami poškodzujúcimi ozónovú vrstvu

(1) Kto, čo aj z nedbanlivosti, v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi vyrobí, dovezie, vyvezie, uvedie do obehu alebo inak neoprávnene použije látku poškodzujúcu ozónovú vrstvu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu.

§ 305

Porušovanie ochrany rastlín a živočíchov

(1) Kto, čo aj z nedbanlivosti, v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny alebo so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu exemplárov reguláciou obchodu s nimi vo väčšom rozsahu

- a) poškodí, zničí, vytrhne, vykope alebo nazbiera chránenú rastlinu alebo poškodí, alebo zničí jej biotop,
- b) usmrtí, zraní, chytí alebo premiestni chráneného živočícha alebo poškodí, alebo zničí jeho biotop a obydlie,
- c) poškodí alebo zničí prírodný biotop, alebo
- d) ohrozí chránený živočíšny druh alebo rastlinný druh,
potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto v rozpore so všeobecne záväznými predpismi na ochranu prírody a krajiny alebo so všeobecne záväznými predpismi na úseku lesného hospodárstva neoprávnene jazdí motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, motocyklom alebo skútrom na lesnom alebo poľnohospodárskom pozemku, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(3) Kto, čo aj z nedbanlivosti, v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny alebo so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu exemplárov reguláciou obchodu s nimi vo väčšom rozsahu

- a) získa pre seba alebo obstará pre iného chráneného živočícha alebo chránenú rastlinu, alebo exemplár,
- b) drží, pestuje, chová, spracúva, dováža alebo vyváža chránené rastliny alebo chránené živočíchy,

alebo exempláre alebo s nimi obchoduje, alebo ich inak scudzí, alebo

- c) zámerne odníme, falšuje, pozmení alebo inak neoprávnene použije nezameniteľné označenie chránených živočíchov alebo exemplárov,
potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(4) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1, 2 alebo 3

- a) závažnejším spôsobom konania,
b) z osobitného motívu,
c) v značnom rozsahu,
d) v úmysle získať pre seba alebo iného značný prospech, alebo
e) hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený alebo bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch postihnutý.

(5) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1, 2 alebo 3

- a) ako člen nebezpečného zoskupenia,
b) vo veľkom rozsahu, alebo
c) v úmysle zadovážiť sebe alebo inému prospech veľkého rozsahu.

§ 306

Porušovanie ochrany stromov a krov

(1) Kto v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na úseku lesného hospodárstva alebo všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny vo väčšom rozsahu poškodí alebo zničí strom alebo ker, alebo ich vyrúbe, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) v značnom rozsahu, alebo
b) hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený alebo bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch postihnutý.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
b) vo veľkom rozsahu.

Šírenie nákazlivej choroby zvierat a rastlín

§ 307

(1) Kto, čo aj z nedbanlivosti, spôsobí nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej choroby domácich alebo hospodársky dôležitých zvierat, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,

- b) a spôsobí ním rozšírenie takej choroby, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

§ 308

(1) Kto, čo aj z nedbanlivosti, spôsobí nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej choroby alebo škodcu úžitkových rastlín, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až na tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí rozšírenie takej choroby alebo škodcu, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

§ 309

Únik organizmov

(1) Kto v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi o používaní genetických technológií spôsobí únik geneticky modifikovaných organizmov z uzavretých priestorov alebo spôsobí zavedenie geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia, ktoré môžu ohroziť ľudí alebo životné prostredie, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) z osobitného motívu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním poškodenie životného prostredia v značnom rozsahu, alebo
- b) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 310

Pytliactvo

(1) Kto neoprávnene zasiahne do výkonu práva poľovníctva alebo do výkonu rybárskeho práva tým, že bez povolenia loví zver alebo ryby alebo loví zver alebo ryby v čase ich ochrany alebo zakázaným spôsobom, alebo kto ukryje, prechováva, alebo na seba alebo na iného prevedie zver alebo ryby neoprávnene ulovené alebo nájdené, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) hromadne účinným alebo zavrnutiahodným spôsobom,
- b) v malom rozsahu, alebo
- c) ako osoba, ktorá má osobitne uloženú povinnosť chrániť životné prostredie.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a už bol za taký čin odsúdený,
- b) vo väčšom rozsahu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu.

(5) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

SIEDMA HLAVA TRESTNÉ ČINY PROTI REPUBLIKE

Prvý diel Trestné činy proti základom republiky

§ 311 Vlastizrada

Občan Slovenskej republiky, ktorý v spojení s cudzou mocou alebo s cudzím činiteľom spácha trestný čin úkladov proti Slovenskej republike, teroru, záškodníctva alebo sabotáže, potrestá sa odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie.

§ 312 Úklady proti Slovenskej republike

(1) Kto sa násilím alebo hrozbou násilia pokúsi

- a) zmeniť ústavné zriadenie, porušiť samostatnosť alebo zvrchovanosť Slovenskej republiky, alebo
- b) porušiť územnú celistvosť Slovenskej republiky,
potrestá sa odňatím slobody na desať rokov až dvanásť rokov.

(2) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa potrestá, kto spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním smrť viacerých osôb,
- b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok,
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia,
- d) ako verejný činiteľ, alebo
- e) za krízovej situácie.

Teror**§ 313**

Kto v úmysle poškodí ústavné zriadenie Slovenskej republiky iného úmyselne usmrť alebo sa o to pokúsi, potrestá sa odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie.

§ 314

(1) Kto sa zmocní rukojemníka a hrozí, že ho usmrť alebo že mu spôsobí ujmu na zdraví alebo inú ujmu s cieľom vynútiť si splnenie podmienok poškodzujúcich ústavné zriadenie Slovenskej republiky, potrestá sa odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov.

(2) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) na chránenej osobe, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním smrť viacerých osôb,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

Záškodníctvo**§ 315**

(1) Kto v úmysle poškodí ústavné zriadenie alebo obranyschopnosť Slovenskej republiky

- a) vydá skupinu osôb do nebezpečenstva smrti, ťažkej ujmy na zdraví alebo cudzí majetok do nebezpečenstva škody veľkého rozsahu tým, že spôsobí požiar, povodeň alebo poruchu, či haváriu prostriedku hromadnej prepravy, alebo škodlivý účinok výbušnín, plynu, elektriny, rádioaktivity alebo iných podobne nebezpečných látok alebo síl, alebo nebezpečenstvo zvýši, alebo sťaží jeho odvrátenie alebo zmiernenie, alebo
- b) dopustí sa iného podobného nebezpečného konania, potrestá sa odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov.

(2) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) závažnejším spôsobom konania, alebo
- c) na chránenej osobe.

(3) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo

c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

(4) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 316

(1) Kto v úmysle uvedenom v § 315 ods. 1 cudziu alebo vlastnú vec zničí, poškodí alebo urobí neupotrebitelnou, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať rokov až dvadsaťpäť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 317

Sabotáž

(1) Kto v úmysle poškodí ústavné zriadenie alebo obranyschopnosť Slovenskej republiky zneužije svoje zamestnanie, povolanie, postavenie alebo svoju funkciu alebo sa dopustí iného konania preto, aby

- a) maril alebo sťažoval plnenie dôležitej úlohy štátneho orgánu, ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru, právnickej osoby, alebo
- b) spôsobil v činnosti takého orgánu alebo takej organizácie alebo inštitúcie poruchu alebo inú závažnú škodu,
potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) a spôsobí ním väčšiu škodu, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb,
- b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok,
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- d) za krízovej situácie.

Druhý diel

Trestné činy proti bezpečnosti republiky

§ 318

Vyzvedačstvo

(1) Kto vyzvedá skutočnosť utajovanú na ochranu záujmov Slovenskej republiky alebo na ochranu záujmov iného štátu, medzinárodnej organizácie, nadnárodnej organizácie alebo združenia štátov, na ochranu záujmov ktorých sa Slovenská republika zaviazala, označenú podľa zákona stupňom utajenia Prísne tajné alebo Tajné, s cieľom vyzradiť ju cudzej moci alebo

cudzemu činiteľovi, alebo kto s takým cieľom zbiera údaje obsahujúce takú utajovanú skutočnosť, alebo kto takú utajovanú skutočnosť cudzej moci úmyselne vyzradí, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na osem rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen organizácie, ktorej cieľom je vyzvedáť utajované skutočnosti, alebo
- b) hoci mu bolo uchovávanie utajovanej skutočnosti osobitne uložené.

(3) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

Ohrozenie utajovanej skutočnosti

§ 319

(1) Kto vyzvedá skutočnosť utajovanú na ochranu záujmov Slovenskej republiky alebo na ochranu záujmov iného štátu, medzinárodnej organizácie, nadnárodnej organizácie alebo združenia štátov, na ochranu záujmov ktorých sa Slovenská republika zaviazala, označenú podľa zákona stupňom utajenia Prísne tajné alebo Tajné, s cieľom vyzradiť ju nepovolanej osobe, alebo kto s takým cieľom zbiera údaje obsahujúce utajovanú skutočnosť, alebo kto takú utajovanú skutočnosť nepovolanej osobe úmyselne vyzradí, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Kto utajovanú skutočnosť uvedenú v odseku 1 vyzvedá s úmyslom vyzradiť ju do cudziny alebo kto takú utajovanú skutočnosť úmyselne do cudziny vyzradí, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) hoci mu bolo uchovávanie utajovanej skutočnosti osobitne uložené, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 320

Kto z nedbanlivosti spôsobí vyzradenie skutočnosti utajovanej na ochranu záujmov Slovenskej republiky alebo na ochranu záujmov iného štátu, medzinárodnej organizácie, nadnárodnej organizácie alebo združenia štátov, na ochranu záujmov ktorých sa Slovenská republika zaviazala, označenú podľa zákona stupňom utajenie Prísne tajné alebo Tajné, nepovolanej osobe, alebo spôsobí stratu listiny alebo veci obsahujúcej takú utajovanú skutočnosť, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

ÔSMA HLAVA

TRESTNÉ ČINY PROTI PORIADKU VO VEREJNÝCH VECIACH

Prvý diel

Trestné činy proti výkonu právomoci orgánu verejnej moci

Útok na orgán verejnej moci

§ 321

(1) Kto použije násilie v úmysle pôsobiť na výkon právomoci orgánu verejnej moci, potrestá sa

odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

(4) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb, alebo
- b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 322

(1) Kto sa inému vyhráza usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením malej škody

- a) v úmysle pôsobiť na výkon právomoci orgánu verejnej moci, alebo
- b) pre výkon právomoci orgánu verejnej moci,
potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

Útok na verejného činiteľa

§ 323

(1) Kto použije násilie

- a) v úmysle pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa, alebo
- b) pre výkon právomoci verejného činiteľa,
potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ublíženie na zdraví,
- b) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- c) závažnejším spôsobom konania, alebo
- d) proti orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním smrť viacerých osôb, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 324

(1) Kto sa inému vyhráza usmrtením, ublížením na zdraví alebo spôsobením malej škody

- a) v úmysle pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa, alebo
- b) pre výkon právomoci verejného činiteľa,
potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

§ 325

Ochrana podľa § 321 až 324 sa poskytuje aj osobe, ktorá vystúpila na podporu alebo ochranu verejného činiteľa.

Druhý diel**Trestné činy verejných činiteľov****§ 326****Zneužívanie právomoci verejného činiteľa**

(1) Verejný činiteľ, ktorý v úmysle spôsobí inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech,

- a) vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu,
- b) prekročí svoju právomoc, alebo
- c) nesplní povinnosť vyplývajúcu z jeho právomoci alebo z rozhodnutia súdu,
potrestá sa odňatím slobody na dva roky až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe, alebo
- c) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) a spôsobí ním značnú škodu, alebo
- c) preto, aby inému zmaril alebo sťažil uplatnenie jeho základných práv a slobôd.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až dvadsať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb,
- b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 327**Marenie úlohy verejným činiteľom**

(1) Verejný činiteľ, ktorý pri výkone svojej právomoci z nedbanlivosti zmarí alebo podstatne sťaží splnenie dôležitej úlohy, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 327a

Verejný činiteľ, ktorý z nedbanlivosti nesplní povinnosť vyplývajúcu z jeho právomoci pri správe majetku štátu, majetku obce, majetku vyššieho územného celku alebo majetku verejnoprávnej inštitúcie, hoci vedel, že tým môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, a

- a) spôsobí tým škodu veľkého rozsahu na majetku štátu, majetku obce, majetku vyššieho územného celku alebo majetku verejnoprávnej inštitúcie, alebo
- b) spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerých osôb alebo smrť viacerých osôb, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Tretí diel**Korupcia****Prijímanie úplatku****§ 328**

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo si dá sľúbiť úplatok, aby konal alebo sa zdržal konania tak, že poruší svoje povinnosti vyplývajúce zo zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 329

(1) Kto v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo si dá sľúbiť úplatok, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako verejný činiteľ.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 vo veľkom rozsahu.

§ 330

(1) Kto ako zahraničný verejný činiteľ priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo dá si sľúbiť úplatok v súvislosti s výkonom úradných povinností alebo v súvislosti s výkonom jeho funkcie v úmysle, aby sa získala alebo zachovala neprimeraná výhoda,

potrestá sa odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov.

(2) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

Podplácanie

§ 332

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa sľúbi, ponúkne alebo poskytne úplatok inému, aby konal alebo sa zdržal konania tak, že poruší svoje povinnosti vyplývajúce zo zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, alebo z tohto dôvodu priamo alebo cez sprostredkovateľa sľúbi, ponúkne alebo poskytne úplatok inej osobe, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 333

(1) Kto inému v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu priamo alebo cez sprostredkovateľa poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok, alebo z tohto dôvodu poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok inej osobe, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) voči verejnému činiteľovi.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 334

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa zahraničnému verejnému činiteľovi alebo inej osobe poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok v súvislosti s výkonom úradných povinností alebo v súvislosti s výkonom jeho funkcie zahraničného verejného činiteľa v úmysle, aby sa získala alebo zachovala neprimeraná výhoda, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 336

Nepriama korupcia

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo dá si sľúbiť úplatok za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 328, 329 alebo 330, alebo za to, že tak už urobil, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa inému sľúbi, ponúkne alebo poskytne úplatok za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 332, 333 alebo 334, alebo za to, že tak už urobil, alebo z tohto dôvodu poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok inej osobe, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 336a
Volebná korupcia

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok tomu, kto má právo voliť, zúčastniť sa na referende alebo na ľudovom hlasovaní o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky, aby

- a) volil alebo hlasoval určitým spôsobom,
- b) nevolil alebo nehlasoval určitým spôsobom,
- c) nevolil alebo nehlasoval vôbec, alebo
- d) sa nezúčastnil volieb, referenda alebo ľudového hlasovania o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky, alebo z tohto dôvodu priamo alebo cez sprostredkovateľa poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok inej osobe, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto v súvislosti s výkonom práva voliť, zúčastniť sa na referende alebo na ľudovom hlasovaní o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo inú osobu prijme, žiada alebo si dá sľúbiť úplatok, aby

- a) volil alebo hlasoval určitým spôsobom,
- b) nevolil alebo nehlasoval určitým spôsobom,
- c) nevolil alebo nehlasoval vôbec, alebo
- d) sa nezúčastnil volieb, referenda alebo ľudového hlasovania o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) ako verejný činiteľ,
- c) na chránenej osobe, alebo
- d) verejne.

§ 336b
Športová korupcia

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa sľúbi, ponúkne alebo poskytne úplatok inému, aby konal alebo sa zdržal konania tak, že ovplyvní priebeh súťaže alebo výsledok súťaže, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo si dá sľúbiť úplatok, aby konal alebo sa zdržal konania a tak ovplyvnil priebeh alebo výsledok súťaže.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2

- a) hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatichštyroch mesiacoch odsúdený alebo bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatichštyroch mesiacoch postihnutý,
- b) závažnejším spôsobom konania alebo

c) vo väčšom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2

a) ako rozhodca, delegát športového zväzu alebo funkcionár športovej organizácie,

b) v súťaži organizovanej medzinárodnou športovou organizáciou alebo

c) v značnom rozsahu.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2 vo veľkom rozsahu.

Štvrtý diel

Niektoré formy trestnej súčinnosti

§ 337

Podnecovanie

Kto verejne podnecuje na trestný čin alebo verejne vyzýva na hromadné neplnenie dôležitej povinnosti uloženej zákonom alebo na jeho základe, alebo na závažné porušovanie verejného poriadku, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 338

Schvaľovanie trestného činu

(1) Kto verejne schvaľuje trestný čin alebo verejne vychvaľuje pre trestný čin jeho páchatela, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto v úmysle prejaví s trestným činom súhlas

a) páchatela alebo osobu jemu blízku odmení alebo odškodní za trest, alebo

b) zbiera prostriedky na takú odmenu alebo odškodnenie.

§ 339

Nadržovanie

(1) Kto páchatel'ovi trestného činu pomáha v úmysle umožniť mu, aby unikol trestnému stíhaniu, trestu alebo ochrannému opatreniu alebo ich výkonu, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky; ak však takto pomáha páchatel'ovi trestného činu, na ktorý tento zákon ustanovuje miernejší trest, potrestá sa týmto miernejším trestom.

(2) Kto spácha čin uvedený v odseku 1 v prospech osoby jemu blízkej, nie je trestný okrem prípadu, že by tak urobil v úmysle

a) pomôcť osobe, ktorá spáchala trestný čin vlastizrady podľa § 311, úklady proti Slovenskej republike podľa § 312, terorizmu podľa § 313 a § 314, záškodníctva podľa § 315 a § 316, sabotáže podľa § 317, vyzvedačstva podľa § 318 alebo genocídie podľa § 418, alebo

b) zadovážiť sebe alebo inému majetkový prospech.

(3) Kto spácha čin uvedený v odseku 1 nie je trestný, ak bol k pomoci donútený a túto nemohol odmietnuť bez toho, aby seba alebo blízku osobu uviedol do nebezpečenstva smrti, ublíženia na zdraví alebo inej závažnej ujmy.

§ 340**Neoznámenie trestného činu**

(1) Kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že iný spáchal zločin, na ktorý tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou najmenej desať rokov, alebo niektorý z trestných činov korupcie uvedených v treťom diele ôsmej hlavy osobitnej časti, a taký zločin alebo trestný čin neoznámí bez odkladu orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru, alebo namiesto toho, ak ide o vojaka, svojmu nadriadenému alebo služobnému orgánu, a ak ide o osobu vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Kto spácha čin uvedený v odseku 1, nie je trestný, ak nemohol oznámenie urobiť bez toho, že by seba alebo blízku osobu uviedol do nebezpečenstva smrti, ublíženia na zdraví, inej závažnej ujmy alebo trestného stíhania.

(3) Kto spácha čin uvedený v odseku 1, nie je trestný, ak by oznámením trestného činu porušil

- a) svedné tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá mu bola zverená ústne alebo písomne pod podmienkou mlčanlivosti ako osobe poverenej pastoračnou činnosťou, alebo
- b) zákonom uznanú povinnosť mlčanlivosti.

§ 341**Neprekazenie trestného činu**

(1) Kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že iný pripravuje alebo pácha zločin, na ktorý tento zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov, alebo niektorý z trestných činov korupcie uvedených v treťom diele ôsmej hlavy osobitnej časti a spáchanie alebo dokončenie takého zločinu alebo trestného činu neprekazí osobne alebo prostredníctvom inej spôsobilej osoby, alebo príslušného orgánu, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Kto spácha čin uvedený v odseku 1, nie je trestný, ak nemohol zločin prekaziť bez značných ťažkostí alebo bez toho, že by seba alebo blízku osobu uviedol do nebezpečenstva smrti, ťažkej ujmy na zdraví, inej závažnej ujmy alebo trestného stíhania. Uvedenie blízkej osoby do nebezpečenstva trestného stíhania však nezabavuje páchatela trestnosti, ak sa týka neprekazenia zločinu, za ktorý tento zákon umožňuje uložiť trest odňatia slobody na doživotie.

(3) Prekaziť zločin možno aj jeho včasným oznámením orgánu činnému v trestnom konaní alebo Policajnému zboru; vojak môže namiesto toho urobiť oznámenie nadriadenému alebo služobnému orgánu a osoba vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone väzby príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže.

(4) Povinnosť podľa odseku 1 sa nevzťahuje na osobu, ak by jej splnením porušila svedné tajomstvo.

Piaty diel**Iné formy rušenia činnosti orgánov verejnej moci****§ 342****Zasahovanie do nezávislosti súdu**

(1) Kto pôsobí na sudcu, aby nesplnil svoju povinnosť v konaní pred súdom, alebo kto koná v úmysle zmať práva účastníkov súdneho konania alebo obvineného na zákonného sudcu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) z osobitného motívu,
- b) preto, aby inému zmaril alebo sťažil uplatnenie jeho základných práv a slobôd,
- c) ako verejný činiteľ alebo iná osoba v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, alebo
- d) ako osoba vykonávajúca právomoc orgánu riadenia a správy súdov.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle zadovážiť sebe alebo inému značný prospech alebo spôsobiť značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 343

Pohrdanie súdom

Kto opakovaným konaním napriek predchádzajúcemu upozorneniu

- a) závažným spôsobom ruší pojednávanie súdu,
- b) na pojednávaní sa k súdu správa urážlivo alebo súd znevažuje, alebo
- c) bez dostatočného ospravedlnenia neuposlúchne príkaz súdu alebo jeho predvolanie, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 344

Marenie spravodlivosti

(1) Kto v konaní pred súdom alebo v trestnom konaní

- a) predloží dôkaz, o ktorom vie, že je sfalšovaný alebo pozmenený, na účel použiť ho ako pravý,
- b) falšuje, pozmení alebo marí dôkaz, alebo bráni v získaní dôkazu,
- c) marí alebo bráni prítomnosti alebo výpovedi strany trestného konania, účastníka súdneho konania, alebo ich zástupcov v konaní, svedka, znalca, tlmočníka alebo prekladateľa alebo
- d) použije násilie, hrozbu násilia alebo hrozbu inej ťažkej ujmy, aby pôsobil na sudcu, stranu trestného konania, účastníka súdneho konania, svedka, znalca, tlmočníka, prekladateľa alebo na orgán činný v trestnom konaní, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak čin uvedený v odseku 1 spácha

- a) v úmysle sebe alebo inému zadovážiť značný prospech alebo spôsobiť značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok,
- b) v úmysle zmariť alebo sťažiť inému uplatnenie jeho základných práv a slobôd,
- c) z osobitného motívu,
- d) ako verejný činiteľ alebo iná osoba v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, alebo
- e) ako osoba vykonávajúca právomoc orgánu riadenia a správy súdov.

§ 345

Krivé obvinenie

(1) Kto iného lživo obviní z trestného činu v úmysle privodiť jeho trestné stíhanie, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) z osobitného motívu, alebo
- b) verejne.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 346

Krivá výpoveď a krivá prísaha

(1) Kto ako svedok v konaní pred súdom alebo v trestnom konaní alebo na účely trestného konania v cudzine pred prokurátorom alebo policajtom, alebo pred sudcom medzinárodného orgánu uznaného Slovenskou republikou uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo kto takú okolnosť zamlčí, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Kto v trestnom konaní pred súdom alebo na účely trestného konania v cudzine po zložení prísahy uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo takú okolnosť zamlčí, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až päť rokov.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) z osobitného motívu.

(4) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 347

Nepравdivý znalecký posudok, tlmočnický úkon a prekladateľský úkon

(1) Kto ako znalec, tlmočník alebo prekladateľ

- a) pred súdom, prokurátorom alebo policajtom v trestnom konaní alebo pred súdom v civilnom procese a v správnom súdnom procese, alebo v exekučnom konaní, alebo v konaní pred orgánom verejnej správy, alebo pred rozhodcovským súdom uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo takú okolnosť zamlčí, alebo
- b) pri podávaní znaleckého posudku alebo vykonávaní tlmočnického alebo prekladateľského úkonu na podklade zmluvy inému spôsobí malú škodu tým, že uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre osobu, ktorej sa znalecký posudok alebo tlmočnický alebo prekladateľský úkon týka, alebo má podstatný význam pre rozhodnutie, ktorého je znalecký posudok alebo tlmočnický alebo prekladateľský úkon podkladom, alebo ak takú okolnosť zamlčí,
potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

Marenie výkonu úradného rozhodnutia

§ 348

(1) Kto marí alebo podstatne sťažuje výkon rozhodnutia súdu alebo iného orgánu verejnej moci tým, že

- a) bez vážneho dôvodu nenastúpi výkon trestu odňatia slobody v lehote stanovenej súdom,
- b) bez povolenia a bez vážneho dôvodu sa počas výkonu trestu zákazu pobytu zdržiava v mieste alebo obvode, na ktorý sa tento trest vzťahuje, alebo nedodržiava obmedzenia a povinnosti, ktoré mu uložil súd v súvislosti s výkonom tohto trestu,
- c) bez povolenia a bez vážneho dôvodu sa neoprávnene zdržiava na území Slovenskej republiky, hoci mu bol uložený trest vyhostenia alebo mu bol pobyt na území Slovenskej republiky zakázaný,
- d) vykonáva činnosť, na ktorú sa vzťahuje rozhodnutie súdu alebo iného štátneho orgánu o zákaze činnosti,
- e) napriek právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým sa zakazuje prijímať dotácie, subvencie alebo pomoc a podporu poskytovanú z fondov Európskej únie, sa uchádza alebo prijme dotáciu, subvenciu alebo pomoc a podporu poskytovanú z fondov Európskej únie, alebo napriek právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým sa zakazuje účasť vo verejnom obstarávaní, sa zúčastní verejného obstarávania,
- f) dopustí sa závažného konania, aby zmaril účel ochranného liečenia alebo ochrannej výchovy, ktoré mu uložil súd, alebo inak, najmä útekem z ústavu, výkon takých rozhodnutí podstatne sťažuje,
- g) dopustí sa závažného konania, aby zmaril účel väzby alebo trestu,
- h) dopustí sa závažného alebo opakovaného konania, aby zmaril vykávanie zo spoločného obydľia vydané podľa osobitného predpisu alebo na základe neodkladného opatrenia súdu,
- i) dopustí sa závažného alebo opakovaného konania, aby zmaril zákaz alebo obmedzenie kontaktu, vstupu alebo priblíženia sa vydané a osvedčené podľa osobitného predpisu alebo vydané na základe rozhodnutia súdu v civilnom procese,
- j) zúčastní sa na verejnom podujatí, na ktoré sa vzťahuje trest zákazu účasti na verejných podujatiach alebo nedodržiava obmedzenia a povinnosti, ktoré mu súd uložil v súvislosti s výkonom tohto trestu,
- k) dopustí sa závažného konania, ktorým marí výkon uloženého ochranného dohľadu, alebo
- l) napriek právoplatnému rozhodnutiu, ktorým sa zakazuje pokračovať v prácach, úpravách alebo v uskutočňovaní stavby alebo jej zmeny, vykonáva práce, úpravy alebo inak pokračuje v uskutočňovaní stavby alebo jej zmeny, pričom nejde o jednoduchú stavbu alebo drobnú stavbu podľa stavebných predpisov, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto zmarí alebo podstatne sťaží v trestnom konaní výkon rozhodnutia súdu alebo iného orgánu verejnej moci tým, že

- a) zničí, poškodí, urobí neupotrebitelnou, zatají, odcudzí alebo odstráni vec, ktorej sa také rozhodnutie týka, alebo
- b) ujde stráži, z väzby alebo z výkonu trestu odňatia slobody alebo pri takom úteku inému pomáha,
potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

§ 349

Kto po tom, čo sa proti nemu bezvýsledne použili opatrenia v civilnom procese smerujúce k výkonu rozhodnutia súdu alebo súdom schválenej dohody o výchove maloletých detí, marí výkon takého rozhodnutia alebo dohody alebo kto marí výkon neodkladného opatrenia uloženého v civilnom procese na ochranu osôb ohrozených násilím alebo vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

§ 350

Marenie výkonu rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky

Kto marí alebo podstatne sťažuje výkon rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky tým, že nesplní povinnosť vyplývajúcu z jeho rozhodnutia, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 351

Marenie prípravy a priebehu volieb a referenda

(1) Kto inému násilím alebo hrozbou násilia, alebo lstou bráni vo výkone ústavného práva voliť, alebo hlasovať v referende, alebo iného takým spôsobom k výkonu takýchto ústavných práv núti, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto v súvislosti s výkonom ústavných práv uvedených v odseku 1

- a) vedome nesprávne sčíta hlasy alebo poruší tajnosť hlasovania, alebo
- b) inak hrubým spôsobom marí výkon týchto ústavných práv.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) ako verejný činiteľ,
- c) z osobitného motívu, alebo
- d) verejne.

§ 352

Falšovanie a pozmeňovanie verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky

(1) Kto verejnú listinu, úradnú pečať, úradnú uzáveru, úradný znak, úradnú značku alebo ciachu falšuje, podstatne pozmení ich obsah v úmysle, aby sa použili ako pravé, alebo ich použije ako pravé, alebo si ich nechá vyhotoviť s úmyslom použiť ich ako pravé, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto dosiahne vydanie pravej verejnej listiny, úradnej

pečate, úradnej uzávery, úradného znaku, úradnej značky alebo ciachy na základe aj nepravých podkladov.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 závažnejším spôsobom.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním značnú škodu.

(5) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(6) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 ako člen nebezpečného zoskupenia.

(7) Ochrana podľa odsekov 1 až 6 sa poskytuje aj cudzozemským verejným listinám, úradným pečatiam, úradným uzáverám, úradným znakom alebo úradným značkám.

§ 353

Ohrozenie dôvernej skutočnosti a vyhradenej skutočnosti

(1) Kto vyzvedá skutočnosť utajovanú na ochranu záujmov Slovenskej republiky alebo na ochranu záujmov iného štátu, medzinárodnej organizácie, nadnárodnej organizácie alebo združenia štátov, na ochranu záujmov ktorých sa Slovenská republika zaviazala, označenú podľa zákona stupňom utajenia Dôverné alebo Vyhradené, s cieľom vyzradiť ju nepovolanej osobe, alebo kto s takým cieľom zbiera údaje obsahujúce takú utajovanú skutočnosť, alebo kto takú utajovanú skutočnosť nepovolanej osobe úmyselne vyzradí, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto utajovanú skutočnosť uvedenú v odseku 1 vyzvedá s úmyslom vyzradiť ju do cudziny alebo kto takú utajovanú skutočnosť úmyselne do cudziny vyzradí, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 354

Násilné prekročenie štátnej hranice

(1) Kto prekročí štátnu hranicu za použitia násilia alebo hrozby bezprostredného násilia, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) najmenej s dvoma osobami, alebo
- c) tým, že taký čin zorganizuje.

(3) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) za krízovej situácie.

(4) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb, alebo
- b) ako vojak za krízovej situácie.

Prevádzactvo**§ 355**

(1) Kto pre osobu, ktorá nie je štátnym občanom Slovenskej republiky alebo osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, organizuje nedovolené prekročenie štátnej hranice Slovenskej republiky alebo prechod cez jej územie, alebo také konanie umožní, alebo v ňom pomáha, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Kto v úmysle získať pre seba alebo iného priamo či nepriamo finančnú výhodu alebo inú materiálnu výhodu pre osobu, ktorá nie je štátnym občanom Slovenskej republiky alebo osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky,

- a) organizuje nedovolené prekročenie štátnej hranice Slovenskej republiky alebo prechod cez jej územie, alebo také konanie umožní, alebo v ňom pomáha, alebo
- b) na účel podľa písmena a) vyrobí, zaobstará, poskytne alebo drží falošný cestovný doklad alebo falošný doklad totožnosti, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a získa ním pre seba alebo iného väčší prospech,
- b) z osobitného motívu,
- c) spôsobom, ktorý môže ohroziť životy a zdravie prevádzaných osôb alebo znamená neľudské zaobchádzanie alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo zneužívanie prevádzaných osôb, alebo
- d) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) a získa ním pre seba alebo iného značný prospech, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

(5) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb,
- b) a získa ním prospech veľkého rozsahu, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 356

Kto v úmysle získať pre seba, alebo iného priamo či nepriamo finančnú výhodu, alebo inú materiálnu výhodu osobe, ktorá nie je občanom Slovenskej republiky alebo občanom iného členského štátu Európskej únie alebo občanom zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore, alebo nemá trvalý pobyt na ich území, umožní, alebo pomáha zotrvať, alebo sa nedovolené zamestnať na území Slovenskej republiky, iného členského štátu Európskej únie alebo zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

§ 357**Nedovolené prekročenie štátnej hranice**

Kto poruší predpisy o medzinárodných letoch tým, že vznikne vzdušným dopravným prostriedkom na územie Slovenskej republiky, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 358**Vzbura väzňov**

(1) Kto sa zúčastní na odpore skupiny väzňov proti dozornému orgánu, jeho rozkazu alebo väzenskému poriadku, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak čin uvedený v odseku 1 zorganizuje.

DEVIATA HLAVA**TRESTNÉ ČINY PROTI INÝM PRÁVAM A SLOBODÁM****§ 359****Násilie proti skupine obyvateľov**

(1) Kto sa skupine obyvateľov vyhráza smrťou, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom, alebo spôsobením škody veľkého rozsahu, alebo kto použije násilie proti skupine obyvateľov, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) z osobitného motívu,
- b) závažnejším spôsobom konania, alebo
- c) verejne.

§ 360**Nebezpečné vyhrážanie**

(1) Kto sa inému vyhráza smrťou, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe,
- c) preto, aby inému zmaril alebo sťažil uplatnenie jeho základných práv a slobôd,
- d) z osobitného motívu, alebo
- e) verejne.

§ 360a**Nebezpečné prenasledovanie**

(1) Kto iného dlhodobo prenasleduje takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu o jeho život alebo zdravie, život alebo zdravie jemu blízkej osoby alebo podstatným spôsobom zhoršiť

kvalitu jeho života, tým, že

- a) sa vyhráža ublížením na zdraví alebo inou ujmovou jemu alebo jemu blízkej osobe,
- b) vyhľadáva jeho osobnú blízkosť alebo ho sleduje,
- c) ho kontaktuje prostredníctvom tretej osoby alebo elektronickej komunikačnej služby, písomne alebo inak proti jeho vôli,
- d) zneužije jeho osobné údaje na účel získania osobného alebo iného kontaktu, alebo
- e) ho inak obmedzuje v jeho obvyklom spôsobe života, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na chránenej osobe,
- b) závažnejším spôsobom konania,
- c) z osobitného motívu, alebo
- d) verejne.

Šírenie poplašnej správy

§ 361

(1) Kto úmyselne spôsobí nebezpečenstvo vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta tým, že rozširuje poplašnú správu, ktorá je nepravdivá, alebo sa dopustí iného obdobného konania spôsobilého vyvolať také nebezpečenstvo, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto správu alebo iné obdobné konanie uvedené v odseku 1, hoci vie, že sú nepravdivé a môžu vyvolať opatrenie vedúce k nebezpečenstvu vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta, oznámi právnickej osobe alebo Policajnému zboru alebo inému štátnemu orgánu alebo hromadnému informačnému prostriedku, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 2

- a) a už bol za taký čin odsúdený, alebo
- b) a spôsobí ním vážnu poruchu v hospodárskej prevádzke alebo hospodárskej činnosti právnickej osobe alebo v činnosti štátneho orgánu alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 362

Kto za krízovej situácie štátu spôsobí, čo aj z nedbanlivosti, nebezpečenstvo vážneho znepokojenia, malomyselnosti alebo porazeneckej nálady aspoň u časti obyvateľstva nejakého miesta tým, že rozširuje poplašnú správu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

§ 363

Opilstvo

(1) Kto sa požitím alebo aplikáciou návykovej látky, hoci aj z nedbanlivosti, privedie do stavu nepríčetnosti, v ktorom sa dopustí konania, ktoré má inak znaky trestného činu, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov; ak sa však dopustí konania, ktoré má inak znaky

trestného činu, na ktorý zákon ustanovuje miernejší trest, potrestá sa týmto miernejším trestom.

(2) Ustanovenie odseku 1, ako ani § 23 sa nepoužije, ak sa páchatel priviedol do stavu nepričetnosti v úmysle spáchať trestný čin.

§ 364 **Výtržníctvo**

(1) Kto sa dopustí slovne alebo fyzicky, verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti alebo výtržnosti najmä tým, že

- a) napadne iného,
- b) hanobí štátny symbol,
- c) hanobí historickú alebo kultúrnu pamiatku,
- d) hrubým spôsobom ruší priebeh verejného podujatia, najmä nedovoleným použitím pyrotechnického výrobku, násilným poškodením sedadla alebo časti športového zariadenia slúžiacej na oddelenie sektorov, vhođením nebezpečného predmetu na športovisko alebo na iné miesto konania podujatia alebo
- e) vyvoláva verejné pohoršenie vykonávaním pohlavného styku alebo vykonávaním sexuálneho exhibicionizmu alebo iných patologických sexuálnych praktík, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) z osobitného motívu,
- b) závažnejším spôsobom konania,
- c) v prítomnosti skupiny osôb mladších ako osemnásť rokov,
- d) na chránenej osobe, alebo
- e) hoci bol za taký alebo obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený alebo v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý.

§ 365 **Hanobenie miesta posledného odpočinku**

(1) Kto zničí, poškodí alebo zneuctí hrob, urnu s ľudskými ostatkami, pomník alebo náhrobnú dosku alebo zničí alebo poškodí zariadenie pohrebiska alebo iného miesta posledného odpočinku, alebo kto sa na pohrebisku alebo inom mieste posledného odpočinku dopustí inej hrubej neslušnosti alebo výtržnosti, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

§ 366 **Hanobenie mŕtveho**

(1) Kto zneužije alebo zneuctí mŕtveho, alebo neoprávnene vykoná exhumáciu ľudských

ostatkov, alebo svojvoľne odníme z pohrebiska ľudské ostatky, alebo nakladá s ľudskými ostatkami v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) z osobitného motívu.

§ 367 **Kupliarstvo**

(1) Kto iného zjedná, pohne, zvedie, využije, získa alebo ponúkne na vykonávanie prostitúcie, alebo kto koristí z prostitúcie vykonávanej iným, alebo umožní jej vykonávanie, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha taký čin závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na chránenej osobe.

(4) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa ním pre seba alebo pre iného značný prospech, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

(5) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 368 **Výroba detskej pornografie**

(1) Kto využije, získa, ponúkne alebo inak zneužije dieťa na výrobu detskej pornografie alebo detského pornografického predstavenia alebo umožní také jeho zneužitie, alebo sa inak podieľa na takejto výrobe, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na dieťati mladšom ako dvanásť rokov,
- b) závažnejším spôsobom konania, alebo
- c) verejne.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) a získa ním značný prospech.

(4) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb,

- b) a získa ním prospech veľkého rozsahu, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 369

Rozširovanie detskej pornografie

(1) Kto rozmnožuje, prepravuje, zadovážuje, sprístupňuje alebo inak rozširuje detskú pornografiu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) verejne.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a získa ním značný prospech.

(4) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a získa ním prospech veľkého rozsahu.

§ 370

Prechovávanie detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení

(1) Kto prechováva detskú pornografiu alebo kto koná v úmysle získať prístup k detskej pornografii prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto sa úmyselne zúčastní detského pornografického predstavenia.

Ohrozovanie mravnosti

§ 371

(1) Kto vyrába, kupuje, dováža alebo si inak zadovážuje a následne predáva, požičiava alebo inak uvádza do obehu, rozširuje, robí verejne prístupnými alebo zverejňuje pornografiu, nosiče zvuku alebo obrazu, zobrazenia alebo iné predmety ohrozujúce mravnosť, v ktorých sa prejavuje neúcta k človeku a násilie alebo ktoré zobrazujú sexuálny styk so zvieratom alebo iné sexuálne patologické praktiky, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) verejne.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a získa ním značný prospech.

§ 372

(1) Kto pornografiu

- a) ponúka, prenecháva alebo predáva dieťaťu, alebo

b) na mieste, ktoré je deťom prístupné, vystavuje alebo inak sprístupňuje, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) verejne.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a získa pre seba alebo pre iného značný prospech, alebo
- b) tým, že ponúka, sprístupňuje alebo vystavuje pornografiu, nosiče zvuku alebo obrazu alebo zobrazenia, v ktorých sa prejavuje neúcta k človeku a násilie alebo ktoré zobrazujú sexuálny styk so zvieratom alebo iné sexuálne patologické praktiky.

§ 373 Ohováranie

(1) Kto o inom oznámi nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním značnú škodu,
- b) z osobitného motívu,
- c) verejne, alebo
- d) v podnikaní závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu, alebo
- b) a spôsobí inému stratu zamestnania, úpadok podniku alebo rozvod manželstva.

§ 374 Neoprávnené nakladanie s osobnými údajmi

(1) Kto neoprávnene poskytne, sprístupní alebo zverejní

- a) osobné údaje o inom zhromaždené v súvislosti s výkonom verejnej moci alebo uplatňovaním ústavných práv osoby, alebo
- b) osobné údaje o inom získané v súvislosti s výkonom svojho povolania, zamestnania alebo funkcie
a tým poruší všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody až na dva roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním vážnu ujmu na právach dotknutej osoby,
- b) verejne, alebo

c) závažnejším spôsobom konania.

Poškodzovanie cudzích práv

§ 375

(1) Kto inému spôsobí vážnu ujmu na právach tým, že

- a) uvedie niekoho do omylu alebo
- b) využije niečí omyl,
potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) na chránenej osobe, alebo
- c) tak, že sa vydáva za verejného činiteľa.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a získa ním pre seba alebo pre iného značný prospech.

§ 376

Kto neoprávnene poruší tajomstvo listiny alebo inej písomnosti, zvukového záznamu, obrazového záznamu alebo iného záznamu, počítačových dát alebo iného dokumentu uchovávaného v súkromí iného tým, že ich zverejní alebo sprístupní tretej osobe alebo iným spôsobom použije a inému tým spôsobí vážnu ujmu na právach, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 377

Porušenie dôvernosti ústneho prejavu a iného prejavu osobnej povahy

(1) Kto poruší dôvernosť neverejne prednesených slov alebo iného prejavu osobnej povahy tým, že ho neoprávnene zachytí záznamovým zariadením a takto zhotovený záznam sprístupní tretej osobe alebo ho iným spôsobom použije a inému tým spôsobí vážnu ujmu na právach, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen organizovanej skupiny,
- b) a spôsobí takým činom značnú škodu, alebo
- c) s úmyslom získať pre seba alebo iného značný prospech.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak

- a) spácha čin uvedený v odseku 1 ako verejný činiteľ,
- b) spôsobí takým činom škodu veľkého rozsahu, alebo
- c) spácha taký čin s úmyslom získať pre seba alebo pre iného prospech veľkého rozsahu.

§ 378
Týranie zvierat

(1) Kto

- a) týra zviera, hoci bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý alebo za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený,
- b) týra zviera zvlášť krutým a surovým spôsobom, alebo
- c) utýra zviera,
potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) na viacerých zvieratách,
- b) verejne alebo na mieste prístupnom verejnosti,
- c) na zvierati osobitne chránenom zákonom, alebo
- d) závažnejším spôsobom konania.

§ 378a
Zanedbanie starostlivosti o zvieratá

Kto z nedbanlivosti spôsobí smrť alebo trvalé následky na zdraví viacerých zvierat, ktoré vlastní alebo o ktoré je povinný sa starať tým, že zanedbá potrebnú starostlivosť o tieto zvieratá, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

DESIATA HLAVA
TRESTNÉ ČINY PROTI BRANNOSTI, PROTI CIVILNEJ SLUŽBE, PROTI SLUŽBE
V OZBROJENÝCH SILÁCH A PROTI OBRANE VLASTI

Prvý diel
Trestné činy proti brannosti

§ 379
Marenie spôsobilosti na službu

(1) Kto seba alebo iného urobí trvalo alebo dočasne nespôsobilým alebo menej spôsobilým na plnenie brannej povinnosti alebo iných povinností na obranu vlasti, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 380
Nepĺnenie odvodnej povinnosti

(1) Kto sa neustanoví na odvod alebo sa nepodrobí lekárskeho vyšetreniu v úmysle nesplniť svoju odvodnú povinnosť, alebo jej splnenie oddialí, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 381**Obchádzanie brannej povinnosti**

(1) Kto sa dopustí machinácií v úmysle dosiahnuť úľavy v plnení brannej povinnosti, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto sa dopustí machinácií v úmysle

- a) sám sa celkom alebo sčasti vyhnúť plneniu brannej povinnosti, alebo
- b) inému celkom alebo sčasti umožniť vyhnúť sa plneniu brannej povinnosti, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za krízovej situácie.

Druhý diel**Trestné činy proti civilnej službe****Nenastúpenie civilnej služby****§ 382**

Kto v úmysle vyhnúť sa civilnej službe tú nenastúpi do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

§ 383

Kto nenastúpi, čo aj z nedbanlivosti, civilnú službu do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

Vyhýbanie sa výkonu civilnej služby**§ 384**

(1) Kto v úmysle vyhnúť sa výkonu civilnej služby alebo plneniu povinností z nej vyplývajúcich poškodí sa na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, alebo kto odopiera konať civilnú službu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Kto odmieta plniť pokyny pri výkone civilnej služby alebo také pokyny sústavne neplní, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 385

(1) Kto bez povolenia opustí miesto výkonu civilnej služby na dobu dlhšiu ako 48 hodín, alebo sa po túto dobu bez povolenia zdržiava mimo tohto miesta, potrestá sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.

(2) Kto bez povolenia opustí miesto výkonu civilnej služby na dobu dlhšiu ako 14 dní, alebo sa po túto dobu bez povolenia zdržiava mimo tohto miesta, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(3) Kto v úmysle vyhnúť sa výkonu civilnej služby opustí miesto výkonu tejto služby alebo sa s týmto úmyslom zdržiava mimo tohto miesta, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

Tretí diel**Trestné činy proti službe v ozbrojených silách****Nenastúpenie služby v ozbrojených silách****§ 386**

(1) Kto v úmysle vyhnúť sa vojenskej službe nenastúpi službu v ozbrojených silách do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 387

(1) Kto nenastúpi, čo aj z nedbanlivosti, službu v ozbrojených silách do 24 hodín po uplynutí lehoty určenej v povolávacom rozkaze, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 388

Kto sa po vyhlásení mobilizácie ozbrojených síl, čo aj z nedbanlivosti, bez odkladu nedostaví z cudziny nastúpiť vojenskú službu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

§ 389**Porušovanie osobných a vecných povinností**

(1) Kto po vyhlásení mobilizácie ozbrojených síl nesplní, čo aj z nedbanlivosti, osobnú alebo vecnú povinnosť, alebo povinnosť ubytovať na obranu vlasti, alebo sa úmyselne vyhýba plneniu takej povinnosti, alebo plnenie takejto povinnosti inou osobou, čo aj z nedbanlivosti, marí alebo sťažuje, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak ohrozí činom uvedeným v odseku 1 značnou mierou záujmy obrany vlasti.

Štvrtý diel**Trestné činy proti obrane vlasti****§ 390****Spolupráca s nepriateľom**

Kto počas vojnového stavu alebo vojny zadovážuje nepriateľovi prospech alebo ho akokoľvek podporuje, potrestá sa, ak nejde o čin prísnejšie trestný, odňatím slobody na jeden rok až desať rokov.

§ 391**Vojnová zrada**

Občan Slovenskej republiky, ktorý počas vojnového stavu alebo vojny koná službu v nepriateľskom vojsku alebo v nepriateľskom ozbrojenom zbore, potrestá sa odňatím slobody na desať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie.

§ 392**Služba v cudzom vojsku**

(1) Občan Slovenskej republiky, ktorý bez povolenia koná službu v cudzom vojsku, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 počas vojnového stavu alebo vojny.

JEDENÁSTA HLAVA**TRESTNÉ ČINY VOJENSKÉ****Prvý diel****Trestné činy proti vojenskej podriadenosti a vojenskej cti****Neuposlúchnutie rozkazu****§ 393**

(1) Kto odoprie vykonať alebo úmyselne nevykoná rozkaz, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) so skupinou vojakov,
- b) so zbraňou,
- c) za okolností, že by tým mohol zmaŕiť alebo podstatne sťažiť splnenie dôležitej služobnej úlohy, alebo
- d) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
- b) a spôsobí ním ohrozenie bojovej pohotovosti útvaru alebo iný obzvlášť závažný následok.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 394

(1) Kto z nedbanlivosti nevykoná rozkaz za okolností, že by tým mohol zmaŕiť alebo podstatne sťažiť splnenie dôležitej služobnej úlohy, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) a spôsobí ním ohrozenie bojovej pohotovosti útvaru alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- c) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 395**Sprotivenie alebo donútenie porušiť vojenskú povinnosť**

(1) Kto kladie odpor vojakovi, ktorý plní osobitne uložené vojenské povinnosti, alebo ho donúti takúto povinnosť porušiť, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až sedem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo iný obzvlášť závažný následok,
- b) so zbraňou,
- c) so skupinou vojakov, alebo
- d) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním smrť, alebo
- b) za krízovej situácie.

Urážka medzi vojakmi**§ 396**

(1) Kto iného vojaka hrubo urazí, ak nejde o prísnejší trestný čin, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 397

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia urazí vojaka

- a) nadriadeného alebo hodnosťou vyššieho, alebo
- b) podriadeného, alebo hodnosťou nižšieho,
potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ublíženie na zdraví,
- b) v čase, keď on sám alebo urazený vojak vykonáva službu,
- c) proti vojenskej strážii alebo vojenskej polícii,
- d) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky, alebo
- e) so zbraňou alebo najmenej s dvoma osobami.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním smrť, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 398

(1) Kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia urazí vojaka rovnakej hodnosti, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ublíženie na zdraví,
- b) v čase, keď on sám alebo urazený vojak vykonáva službu,
- c) proti vojenskej stráži alebo vojenskej polícii,
- d) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky, alebo
- e) so zbraňou, alebo najmenej s dvoma osobami.

(3) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním smrť, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 399**Násilie voči nadriadenému**

(1) Kto použije násilie, hrozbu bezprostredného násilia alebo hrozbu inej ťažkej ujmy voči nadriadenému,

- a) v úmysle pôsobiť na výkon jeho vojenských povinností, alebo
- b) pre výkon jeho vojenských povinností,
potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví,
- b) so zbraňou,
- c) najmenej s dvoma osobami, alebo
- d) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až dvadsať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním smrť, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 400**Porušovanie práv a chránených záujmov vojakov**

(1) Kto iného vojaka núti na neoprávnené osobné služby alebo ho obmedzuje na právach, alebo svojvoľne sťažuje výkon jeho služby, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody až na dva roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 voči podriadenému alebo hodnosťou nižšiemu.

(3) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) násilím, alebo hrozbou násilia, alebo hrozbou inej ťažkej ujmy,
- b) najmenej s dvoma osobami alebo
- c) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(4) Odňatím slobody na dva roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) závažnejším spôsobom konania, alebo
- c) za krízovej situácie.

Druhý diel

Trestné činy proti povinnosti konať vojenskú službu

Vyhýbanie sa služobnému úkonu alebo výkonu vojenskej služby

§ 401

(1) Kto v úmysle vyhnúť sa plneniu služobného úkonu sa poškodí na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody až na dva roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 402

(1) Kto v úmysle vyhnúť sa výkonu vojenskej služby alebo plneniu vojenských povinností sa poškodí na zdraví, predstiera chorobu, falšuje listinu, zneužije návykovú látku alebo použije iný úskok, alebo kto odopiera konať vojenskú službu, alebo plnenie vojenských povinností, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 403

Kto si v služobnej dobe pozitívom alkoholom alebo pozitívom iných návykových látok privodí stav, ktorý ho robí na plnenie služobných povinností úplne alebo čiastočne nespôsobilým, hoci už bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch najmenej dvakrát postihnutý, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

§ 404

Kto sa za krízovej situácie urobí, čo aj z nedbanlivosti, nespôsobilým vykonávať službu tým, že

požije alkohol alebo inú návykovú látku, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Dezercia

§ 405

(1) Kto sa svojvoľne vzdáva v úmysle dlhodobo sa vyhnúť vojenskej službe alebo kto sa svojvoľne vzdáva dlhšie ako 30 dní, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) so zbraňou, alebo

b) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 406

(1) Kto sa svojvoľne vzdáva po čas dlhší ako 48 hodín alebo sa vzdáva sústavne, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody až na dva roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Kto sa svojvoľne vzdáva na čas dlhší ako 6 dní, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(4) Odňatím slobody na dva roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak sa svojvoľne vzdáva po čas dlhší ako 24 hodín za krízovej situácie.

(5) Kto sa svojvoľne vzdáva k nepriateľovi, potrestá sa odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov.

Tretí diel

Trestné činy proti povinnostiam strážnej a dozornej služby

§ 407

Porušovanie povinností strážnej služby

(1) Kto v strážnej alebo inej obdobnej službe poruší, čo aj z nedbanlivosti, predpisy alebo pravidlá tejto služby, alebo osobitné nariadenia podľa nich vydané, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) počas výkonu strážnej služby alebo inej obdobnej služby, ktorá má obzvlášť dôležitý štátny alebo vojenský význam,

b) obzvlášť hrubým porušením svojej povinnosti,

c) za krízovej situácie, alebo

d) ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa potrestá, kto spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodlivý

následok, k odvráteniu ktorého výkon strážnej služby alebo inej obdobnej služby smeroval.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak úmyselne spácha čin uvedený v odseku 1 pri výkone strážnej služby alebo inej obdobnej služby, ktorá má obzvlášť dôležitý štátny alebo vojenský význam za krízovej situácie a spôsobil škodlivý následok, k odvráteniu ktorého výkon strážnej služby alebo inej obdobnej služby smeroval.

§ 408

Porušovanie povinností dozornej služby

(1) Kto v dozornej alebo inej obdobnej službe závažným spôsobom, čo aj z nedbanlivosti, poruší predpisy alebo pravidlá tejto služby, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto v dozornej alebo inej obdobnej službe nedostatočným plnením svojich povinností umožní vyžadovanie osobných úsluh, obmedzovanie na právach alebo svojvoľné sťažovanie výkonu služby jedného vojaka voči druhému v obvode pôsobnosti takej služby.

(3) Odňatím slobody až na dva roky sa páchatel potrestá, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 obzvlášť závažný následok, ktorému bol povinný zabrániť, alebo spácha čin uvedený v odseku 1 ako príslušník ozbrojených síl vyslaných mimo územia Slovenskej republiky.

(4) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za krízovej situácie.

§ 409

Porušovanie povinností pri obrane vzdušného priestoru

(1) Kto poruší, čo aj z nedbanlivosti, predpisy alebo pravidlá služby na rádiotechnických hláskach, v pohotovostných jednotkách alebo iných zariadeniach určených na zaistenie bezpečnosti vzdušného priestoru, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním obzvlášť závažný následok.

(3) Odňatím slobody na osem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

Štvrtý diel

Trestné činy ohrozujúce bojaschopnosť

§ 410

Ohrozovanie morálneho stavu jednotky

(1) Kto popudzuje vojakov proti vojenskej službe alebo proti nadriadenému, alebo kto inak sústavne rozvracia disciplínu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za krízovej situácie.

§ 411

Porušovanie služobných povinností

(1) Kto na škodu súčasti ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru neplnením uložených služobných povinností alebo ich porušením, čo aj z nedbanlivosti, podstatne zníži použiteľnosť

výzbroje, výstroja, iných vecí alebo finančných prostriedkov, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Kto bez oprávnenia použije vecný prostriedok malej hodnoty uvedený v odseku 1 alebo finančné prostriedky malej hodnoty na účel, na ktorý nie je určený, alebo na také použitie dá súhlas, alebo kto zneužije alebo umožní zneužitie podriadených na mimoslužobné úkony, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak

- a) zadováži činom uvedeným v odseku 2 sebe alebo inému značný prospech, alebo
- b) spôsobí úmyselne spáchaným činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 zníženie bojaschopnosti, značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

(4) Odňatím slobody na päť rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha úmyselne čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za krízovej situácie.

§ 412

Zbabelosť pred nepriateľom

Kto sa za bojovej situácie zo zbabelosti alebo rezignácie vzdá do zajatia, potrestá sa odňatím slobody na osem rokov až pätnásť rokov.

§ 413

Nesplnenie bojovej úlohy

(1) Kto sa za bojovej situácie bez dovolenia vzdiali, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až dvanásť rokov.

(2) Kto sa za bojovej situácie vyhýba povinnosti splniť bojovú úlohu alebo odoprie použiť zbraň, potrestá sa odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov.

§ 414

Opustenie bojových prostriedkov

(1) Kto za bojovej situácie odhodí, opustí alebo urobí neupotrebitelnou zbraň alebo iný vojnový materiál, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Odňatím slobody na päť rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním obzvlášť závažný následok.

§ 415

Vydanie bojových prostriedkov nepriateľovi

Veliteľ, ktorý bez toho, že by to bolo vyvolané bojovou situáciou, nepriateľovi vydá, čo aj z nedbanlivosti, vojenské sily alebo ponechá mu opevnenia, bojovú techniku alebo iné bojové prostriedky, potrestá sa, ak nekonal v úmysle podporovať nepriateľa, odňatím slobody na tri roky až dvanásť rokov.

DVANÁSTA HLAVA
TRESTNÉ ČINY PROTI MIERU, PROTI ĽUDSKOSTI, TRESTNÉ ČINY TERORIZMU,
EXTRÉMIZMU A TRESTNÉ ČINY VOJNOVÉ

Prvý diel

Trestné činy proti mieru a ľudskosti, trestné činy terorizmu a extrémizmu

§ 417

Ohrozenie mieru

(1) Kto v úmysle narušiť mier akýmkoľvek spôsobom podnecuje k vojne, vojnu propaguje alebo inak podporuje vojnovú propagandu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa potrestá páchatel', ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) v spojení s cudzou mocou alebo cudzím činiteľom,
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 418

Genocídium

(1) Kto v úmysle úplne alebo čiastočne zničiť niektorý národ alebo niektorú národnostnú, etnickú, rasovú alebo náboženskú skupinu

- a) spôsobí príslušníkovi takej skupiny ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) vykoná opatrenie smerujúce k tomu, aby sa v takej skupine bránilo rodeniu detí,
- c) násilne prevádza deti z jednej takej skupiny do druhej, alebo
- d) uvedie príslušníkov takej skupiny do životných podmienok, ktoré majú privodiť jej úplné alebo čiastočné fyzické zničenie,
potrestá sa odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov.

(2) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 počas vojny alebo ozbrojeného konfliktu.

(3) Trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí smrť viacerých osôb.

§ 419

Terorizmus a niektoré formy účasti na terorizme

(1) Kto

- a) v úmysle vážne zastrašiť obyvateľstvo, vážne destabilizovať alebo zničiť ústavné, politické, hospodárske alebo spoločenské zriadenie štátu alebo usporiadanie medzinárodnej organizácie, alebo donútiť vládu štátu alebo medzinárodnú organizáciu, aby niečo konala alebo sa zdržala konania, hrozí spáchaním alebo spácha zločin ohrozujúci život, zdravie ľudí, ich osobnú slobodu alebo majetok alebo neoprávnene vyrobí, získa, vlastní, drží, prepravuje, dodáva alebo inak používa výbušniny, jadrové, biologické alebo chemické zbrane, alebo uskutočňuje nedovolený výskum a vývoj takých zbraní alebo zbraní zakázaných zákonom alebo medzinárodnou zmluvou,

- b) v úmysle spôsobiť smrť alebo vážnu ujmu na zdraví alebo značnú škodu na majetku alebo na životnom prostredí drží rádioaktívny materiál alebo má alebo vyrobí jadrové výbušné zariadenie alebo zariadenie rozptyľujúce rádioaktívny materiál alebo vyžarujúce radiáciu, ktoré môže v dôsledku svojich rádiologických vlastností spôsobiť smrť, vážnu ujmu na zdraví alebo závažnú škodu na majetku alebo na životnom prostredí,
- c) v úmysle spôsobiť smrť alebo vážnu ujmu na zdraví alebo značnú škodu na majetku alebo na životnom prostredí alebo donútiť fyzickú osobu alebo právnickú osobu, medzinárodnú organizáciu alebo štát konať alebo zdržať sa konania používa rádioaktívny materiál alebo jadrové výbušné zariadenie alebo zariadenie rozptyľujúce rádioaktívny materiál alebo vyžarujúce radiáciu, ktoré môže v dôsledku svojich rádiologických vlastností spôsobiť smrť, vážnu ujmu na zdraví alebo závažnú škodu na majetku alebo na životnom prostredí, alebo používa alebo poškodzuje jadrový reaktor vrátane reaktorov nainštalovaných na plavidlách, vozidlách, lietadlách alebo kozmických objektoch využívaný ako zdroj energie na poháňanie takých plavidiel, vozidiel, lietadiel alebo kozmických objektov, alebo na iné účely, alebo prevádzku alebo dopravné zariadenie používané na výrobu, skladovanie, spracovanie alebo prepravu rádioaktívneho materiálu spôsobom, ktorý uvoľňuje alebo môže uvoľniť rádioaktívny materiál, alebo takým konaním hrozí za okolností, ktoré naznačujú vierohodnosť hrozby, alebo
- d) požaduje rádioaktívny materiál, jadrové výbušné zariadenie alebo zariadenie rozptyľujúce rádioaktívny materiál alebo vyžarujúce radiáciu, ktoré môže v dôsledku svojich rádiologických vlastností spôsobiť smrť, vážnu ujmu na zdraví alebo závažnú škodu na majetku alebo na životnom prostredí, alebo jadrový reaktor vrátane reaktorov nainštalovaných na plavidlách, vozidlách, lietadlách alebo kozmických objektoch využívaný ako zdroj energie na poháňanie takých plavidiel, vozidiel, lietadiel alebo kozmických objektov, alebo na iné účely, alebo prevádzku alebo dopravné zariadenie používané na výrobu, skladovanie, spracovanie alebo prepravu rádioaktívneho materiálu, s použitím hrozby za okolností, ktoré naznačujú vierohodnosť hrozby alebo použitia sily, potrestá sa odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto

- a) zhromažďuje alebo poskytuje finančné alebo iné prostriedky sám alebo prostredníctvom inej osoby, čo aj len čiastočne na účely ich použitia alebo umožnenia ich použitia na spáchanie činu uvedeného v odseku 1,
- b) zhromažďuje alebo poskytuje finančné alebo iné prostriedky páchatelovi trestného činu uvedeného v odseku 1 na iný účel, ako je uvedený v písmene a)
- c) poskytuje znalosti metód alebo techník na výrobu alebo použitie výbušnín, jadrových, biologických alebo chemických zbraní alebo iných podobne škodlivých alebo nebezpečných látok na účely spáchania činu uvedeného v odseku 1 alebo sa o také poskytnutie pokúsi alebo má na ňom účasť,
- d) verejne podnecuje na spáchanie trestného činu uvedeného v odseku 1 spôsobom obhajujúcim alebo ospravedlňujúcim spáchanie takého činu pre prípad jeho spáchania a spôsobí tak nebezpečenstvo jeho spáchania, alebo má na ňom účasť,
- e) požiada iného, aby spáchal alebo mal účasť na spáchaní činu uvedeného v odseku 1, alebo sa o také požiadanie pokúsi alebo má na ňom účasť, alebo
- f) plánuje spáchanie činu uvedeného v odseku 1 v úmysle spáchať alebo umožniť jeho spáchanie.

(3) Trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb,
- b) na chránenej osobe,

- c) voči ozbrojeným silám alebo ozbrojeným zborom,
- d) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo
- e) za krízovej situácie.

(4) Kto spácha čin uvedený v odseku 2 písm. a) a tým umožní použitie ním zhromaždených alebo poskytnutých finančných alebo iných prostriedkov na spáchanie alebo pokus činu uvedeného v odseku 1, alebo ich takým spôsobom sám použije alebo ak spácha čin uvedený v odseku 2 písm. e) a tým umožní spáchanie alebo pokus činu uvedeného v odseku 1, potrestá sa trestom odňatia slobody na doživotie.

§ 419a

Účasť na bojovej činnosti organizovanej ozbrojenej skupiny na území iného štátu

(1) Kto sa počas vojny na území iného štátu aktívne podieľa na bojovej činnosti organizovanej ozbrojenej skupiny, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až osem rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto

- a) verejne podnecuje na spáchanie trestného činu uvedeného v odseku 1,
- b) požiada iného, aby spáchal alebo mal účasť na spáchaní činu uvedeného v odseku 1,
- c) poskytuje alebo prijíma znalosti metód alebo techník na výrobu alebo použitie výbušnín, strelných zbraní alebo iných zbraní, škodlivých látok alebo iných nebezpečných látok alebo iných špeciálnych metód alebo techník určených k vedeniu boja na účely spáchania činu uvedeného v odseku 1, alebo
- d) poskytne finančné alebo iné prostriedky, služby, súčinnosť alebo vytvorí iné podmienky na účely spáchania trestného činu uvedeného v odseku 1.

§ 420

Mučenie a iné neľudské alebo kruté zaobchádzanie

(1) Kto v súvislosti s výkonom právomoci orgánu verejnej moci, z jeho podnetu alebo s jeho výslovným alebo tichým súhlasom inému týraním, mučením alebo iným neľudským alebo krutým zaobchádzaním spôsobí telesné alebo duševné utrpenie, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) najmenej s dvoma osobami,
- b) závažnejším spôsobom konania,
- c) na chránenej osobe,
- d) z osobitného motívu, alebo
- e) na osobe, ktorej bola obmedzená osobná sloboda v súlade so zákonom.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) aby inému zmaril alebo sťažil uplatnenie jeho základných práv a slobôd, alebo
- c) ako člen nebezpečného zoskupenia.

(4) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin

uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb, alebo
- b) za krízovej situácie.

§ 420a

Nedobrovoľné zmiznutie

(1) Kto ako zástupca štátu alebo osoba alebo člen skupiny konajúci na základe poverenia, podpory alebo tichého súhlasu štátu zadrží, uväzní, unesie alebo inak pozbaví slobody iného a následne odmietne potvrdiť pozbavenie slobody alebo zatají osud alebo miesto pobytu iného a tým inému znemožní výkon zákonnej ochrany, potrestá sa odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto ako nadriadený

- a) vedel alebo mal informácie, ktoré naznačovali, že podriadení podliehajúci jeho právomoci spáchali alebo mali v úmysle spáchať čin uvedený v odseku 1,
- b) mal faktickú zodpovednosť za činnosti a kontrolu nad činnosťami súvisiacimi s činom uvedeným v odseku 1, alebo
- c) neurobil potrebné a vhodné opatrenia v rámci svojej právomoci na zabránenie alebo potlačenie činu uvedeného v odseku 1, alebo neoznámil čin uvedený v odseku 1 príslušným orgánom na účely vyšetrovania alebo trestného stíhania.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa potrestá, kto

- a) neoprávnene premiestni dieťa, na ktorom bol spáchaný čin uvedený v odseku 1, alebo dieťa, ktoré sa narodilo počas zajatia matky, na ktorej bol spáchaný čin uvedený v odseku 1,
- b) neoprávnene premiestni dieťa, na ktorého otcovi, matke alebo zákonnom zástupcovi bol spáchaný čin uvedený v odseku 1, alebo
- c) sfaľšuje, zatají alebo zničí doklady potvrdzujúce pravú totožnosť dieťaťa uvedeného v písmene a) alebo b).

(4) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odsekoch 1 alebo 2

- a) na chránenej osobe, alebo
- b) spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť.

§ 421

Založenie, podpora a propagácia hnutia smerujúceho k potlačeniu základných práv a slobôd

(1) Kto založí, podporuje alebo propaguje skupinu, hnutie alebo ideológiu, ktorá smeruje k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, alebo ktoré hlása rasovú, etnickú, národnostnú alebo náboženskú nenávisť alebo nenávisť voči inej skupine osôb alebo kto propaguje skupinu, hnutie alebo ideológiu, ktorá v minulosti smerovala k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom,
- b) závažnejším spôsobom konania, alebo
- c) za krízovej situácie.

§ 422**Prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd**

(1) Kto verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom, najmä používaním zástav, odznakov, rovnošiat alebo hesiel, prejavuje sympatie k skupine, hnutiu alebo ideológii, ktorá smeruje alebo v minulosti smerovala k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, alebo ktorá hlása rasovú, etnickú, národnostnú, náboženskú nenávisť alebo nenávisť voči inej skupine osôb, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto pri čine uvedenom v odseku 1 používa pozmenené zástavy, odznaky, rovnošaty alebo heslá, ktoré vyvolávajú zdanie pravých.

§ 422a**Výroba extrémistických materiálov**

(1) Kto vyrába extrémistické materiály alebo sa podieľa na takejto výrobe, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až šesť rokov.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania, alebo
- b) ako člen extrémistickej skupiny.

§ 422b**Rozširovanie extrémistických materiálov**

(1) Kto rozmnožuje, prepravuje, zadovážuje, sprístupňuje, uvádza do obehu, dováža, vyváža, ponúka, predáva, zasiela alebo rozširuje extrémistické materiály, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) verejne, alebo
- c) ako člen extrémistickej skupiny.

§ 422c**Prechovávanie extrémistických materiálov**

Kto prechováva extrémistické materiály, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

§ 422d**Popieranie a schvaľovanie holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti**

(1) Kto verejne popiera, spochybňuje, schvaľuje alebo sa snaží ospravedlniť holokaust, zločiny režimu založeného na fašistickej ideológii, zločiny režimu založeného na komunistickej ideológii alebo zločiny iného podobného hnutia, ktoré násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy smeruje k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto verejne popiera, schvaľuje, spochybňuje, hrubo

zľahčuje alebo sa snaží ospravedlniť genocídium, zločiny proti mieru, zločiny proti ľudskosti alebo vojnové zločiny spôsobom, ktorý môže podnecovať násilie alebo nenávisť voči skupine osôb alebo jej členovi, ak bol páchatel' alebo účastník tohto činu odsúdený právoplatným rozsudkom medzinárodného súdu zriadeného na základe medzinárodného práva verejného, ktorého právomoc uznala Slovenská republika, alebo právoplatným rozsudkom súdu Slovenskej republiky.

§ 423

Hanobenie národa, rasy a presvedčenia

(1) Kto verejne hanobí

- a) niektorý národ, jeho jazyk, niektorú rasu alebo etnickú skupinu, alebo
- b) skupinu osôb alebo jednotlivca pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, politické presvedčenie, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen extrémistickej skupiny,
- b) ako verejný činiteľ, alebo
- c) z osobitného motívu.

§ 424

Podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti

(1) Kto verejne podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, sexuálnu orientáciu, politické presvedčenie, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, alebo verejne podnecuje k obmedzovaniu ich práv a slobôd, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto sa spolčí alebo zhromaždí na spáchanie činu uvedeného v odseku 1.

(3) Odňatím slobody na dva roky až šesť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2

- a) z osobitného motívu,
- b) ako verejný činiteľ,
- c) ako člen extrémistickej skupiny, alebo
- d) za krízovej situácie.

§ 424a

Apartheid a diskriminácia skupiny osôb

(1) Kto uplatňuje apartheid alebo rasovú, etnickú, národnostnú alebo náboženskú segregáciu, alebo inú rozsiahlu alebo systematickú diskrimináciu skupiny osôb, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na osem rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) ako člen extrémistickej skupiny,
- b) ako verejný činiteľ,
- c) z osobitného motívu,
- d) a vystaví ním takú skupinu osôb neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu,
- e) a vydá ním takú skupinu osôb do nebezpečenstva ťažkej ujmy na zdraví alebo smrti, alebo
- f) za krízovej situácie.

§ 425 **Neľudskosť**

Kto sa v rámci rozsiahleho alebo systematického útoku namiereného voči civilnému obyvateľstvu dopustí

- a) vraždy,
- b) vyhľadzovania ľudí,
- c) zotročovania,
- d) deportácie alebo násilného presunu obyvateľstva,
- e) mučenia,
- f) znásilnenia, sexuálneho otroctva, vynútenej prostitúcie, násilného tehotenstva, nezákonnej sterilizácie alebo inej formy sexuálneho násilia porovnateľnej závažnosti,
- g) perzekúcie skupiny obyvateľstva na politickom, rasovom, národnostnom, etnickom, kultúrnom alebo náboženskom základe, z dôvodu pohlavia alebo z iného podobného dôvodu,
- h) uväznenia alebo iného závažného pozbavenia osobnej slobody porušujúceho základné pravidlá medzinárodného práva alebo akéhokoľvek iného obmedzenia osobnej slobody s následným nedobrovoľným zmiznutím ľudí,
- i) apartheidu alebo inej podobnej segregácie alebo diskriminácie, alebo
- j) iného neľudského činu, potrestá sa odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie.

Druhý diel **Trestné činy vojnové**

§ 426

Používanie zakázaného bojového prostriedku a nedovolené vedenie boja

(1) Kto počas vojny nariadi

- a) použitie zakázaného bojového prostriedku alebo materiálu obdobnej povahy, alebo taký prostriedok alebo materiál použije, alebo
- b) vedenie boja zakázaným spôsobom, alebo sám takto boj vedie, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto ako veliteľ, ktorý v rozpore s ustanoveniami medzinárodného práva o prostriedkoch a spôsoboch vedenia vojny úmyselne

- a) poškodí vojenskou operáciou civilné osoby na živote, zdraví alebo majetku, alebo vedie útok proti nim z dôvodu represálií, vedie útok proti nebránenému miestu alebo demilitarizovanému pásmu,
- b) zničí alebo poškodí priehradu, jadrovú elektrárňu alebo obdobné zariadenie obsahujúce

nebezpečné sily, alebo

- c) zničí alebo poškodí objekt určený na humanitárne účely alebo medzinárodne uznávanú kultúrnu alebo prírodnú pamiatku.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním

- a) ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb,
b) škodu veľkého rozsahu, alebo
c) iný obzvlášť závažný následok.

§ 427

Plienenie v priestore vojnových operácií

(1) Kto v priestore vojnových operácií, na bojisku, v miestach postihnutých vojnovými operáciami alebo na obsadenom území

- a) zmocní sa cudzej veci, využívajúc niečiu tieseň,
b) svojvoľne cudzí majetok ničí alebo ho pod zámienkou vojnovnej potreby odníma, alebo
c) okráda padlých alebo ranených,
potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) za použitia násilia, hrozby násilia alebo inej ťažkej ujmy, alebo
b) na osobách alebo veciach požívajúcich podľa zákona alebo predpisov medzinárodného práva osobitnú ochranu.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním

- a) ťažkú ujmu na zdraví, alebo
b) značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až dvadsať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním

- a) smrť, alebo
b) škodu veľkého rozsahu.

§ 428

Zneužívanie medzinárodne uznávaných označení a štátnych znakov

(1) Kto počas vojny zneužije označenie Červeného kríža alebo iných rozlišovacích znakov alebo farieb uznávaných medzinárodným právom na označenie zdravotníckych inštitúcií, dopravných prostriedkov, osôb zdravotníckej pomoci alebo evakuácie, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto počas vojny zneužije znak Organizácie spojených národov, štátnu vlajku, štátny znak, vojenský znak, insígnie alebo rovnošatu neutrálneho štátu alebo iného štátu, ktorý nie je stranou vo vojne.

(3) Odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním ako

prostriedkom vojnovkej vierolomnosti

- a) smrť viacerých osôb,
- b) škodu veľkého rozsahu, alebo
- c) iný obzvlášť závažný následok.

§ 429

Útok proti parlamentárovi

(1) Kto urazí parlamentára alebo člena jeho sprievodu alebo kto takú osobu neoprávnene zadrží, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na štyri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním parlamentárovi alebo členovi jeho sprievodu ťažkú ujmu na zdraví.

(3) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním parlamentárovi alebo členovi jeho sprievodu smrť.

§ 430

Zneužitie rekviračného práva

(1) Kto počas vojny

- a) zneužije právomoc, ktorá mu bola zverená v oblasti vojenskej rekvirácie,
- b) vykonáva rekviráciu, hoci na to nebol oprávnený, alebo
- c) odmietne vydať potvrdenie o druhu a množstve vydaných vecí pri vojenskej rekvirácii, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním značnú škodu,
- b) za použitia násilia, hrozby použitia násilia alebo hrozby inej ťažkej ujmy, alebo
- c) na osobách alebo veciach požívajúcich podľa zákona alebo predpisov medzinárodného práva osobitnú ochranu.

(3) Odňatím slobody na päť rokov až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu.

§ 431

Vojnová krutosť

(1) Kto počas vojny poruší predpisy medzinárodného práva tým, že kruto zaobchádza s bezbranným civilným obyvateľstvom, utečencami, ranenými, príslušníkmi ozbrojených síl, ktorí už zbrane zložili, alebo s vojnovými zajatcami, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto počas vojny poruší predpisy medzinárodného práva tým, že

- a) nevykoná účinné opatrenia na ochranu osôb, ktoré takú pomoc potrebujú, najmä detí, žien, ranených alebo starých ľudí, alebo takým opatreniam bráni, alebo
- b) zamedzí alebo bráni organizáciám civilnej ochrany nepriateľa, neutrálneho alebo iného štátu v plnení ich humanitárnych úloh.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 432

Perzekúcia obyvateľstva

(1) Kto počas vojny pácha neľudské činy vyplývajúce z národnostnej, rasovej alebo etnickej diskriminácie alebo terorizuje bezbranné civilné obyvateľstvo násilím alebo hrozbou jeho použitia, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto v dobe uvedenej v odseku 1

- a) zničí alebo vážne naruší zdroj základných životných potrieb civilného obyvateľstva na obsadenom území alebo v dotykovej zóne, alebo svojvoľne neposkytne obyvateľstvu pomoc nevyhnutnú na prežitie,
- b) bezdôvodne odďaľuje návrat civilného obyvateľstva alebo vojnových zajatcov,
- c) bezdôvodne presídľuje civilné obyvateľstvo obsadeného územia,
- d) osídľuje obsadené územie obyvateľstvom vlastnej krajiny, alebo
- e) svojvoľne znemožní civilnému obyvateľstvu alebo vojnovým zajatcom, aby sa o ich trestných činoch rozhodovalo v spravodlivom konaní.

(3) Odňatím slobody na desať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť alebo iný obzvlášť závažný následok.

§ 433

Vojnové bezprávie

(1) Kto spácha čin považovaný článkom 8 Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu za vojnový zločin, potrestá sa odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie.

(2) Trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- b) za odplatu.

§ 434

Ohrozenie kultúrnych hodnôt

Kto počas vojny

- a) vo veľkom rozsahu zničí alebo si privlastní predmety kultúrnej hodnoty chránené medzinárodným dohovorom,
 - b) dopustí sa drancovania, vandalizmu alebo iného zneužitia voči takému predmetu,
 - c) z takého predmetu urobí v rozpore s medzinárodným dohovorom cieľ útoku, alebo
 - d) predmet kultúrnej hodnoty pod zvýšenou ochranou medzinárodného dohovoru alebo jeho bezprostredné okolie využije v rozpore s medzinárodným dohovorom na podporu vojenskej činnosti,
- potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

Tretí diel
Spoločné ustanovenia

§ 435

(1) Na účely použitia ustanovení tejto hlavy sa za vojnu považuje

- a) medzinárodný ozbrojený konflikt alebo
- b) zdĺhavý ozbrojený konflikt na území štátu medzi vládnymi orgánmi a organizovanými ozbrojenými skupinami alebo medzi takýmito skupinami navzájom s výnimkou vnútorných nepokojov a napätí, ako sú vzbury, izolované a ojedinelé akty násilia alebo iné akty podobnej povahy.

(2) Za vojenského veliteľa sa považuje aj osoba fakticky konajúca ako vojenský veliteľ.

(3) Vojenský veliteľ je trestne zodpovedný za trestné činy uvedené v tejto hlave aj vtedy, ak sa ich dopustili ozbrojené sily pod jeho faktickým velením a riadením v dôsledku jeho zlyhania riadiť také sily, ak

- a) vedel alebo na základe okolností v tom čase mal vedieť, že ozbrojené sily páchali, alebo sa chystali spáchať takéto trestné činy, a
- b) neuskutočnil všetky potrebné a primerané opatrenia v rámci svojej právomoci na zabránenie alebo potlačenie ich spáchania alebo nepredložil vec príslušným orgánom na vyšetrenie a trestné stíhanie.

(4) Nadriadený, s výnimkou nadriadeného uvedeného v odseku 3, je trestne zodpovedný za trestné činy uvedené v tejto hlave aj vtedy, ak ich spáchali jeho podriadení pod jeho faktickou autoritou a riadením ako výsledok jeho neschopnosti náležite riadiť takýchto podriadených, ak

- a) vedel alebo vedome prehliadal informácie, z ktorých vyplývalo, že podriadení páchali alebo sa chystali spáchať takéto trestné činy,
- b) trestné činy sa týkali aktivít, ktoré boli v rámci faktickej zodpovednosti a riadenia nadriadeného, a
- c) neuskutočnil všetky potrebné a primerané opatrenia v rámci svojej právomoci na zabránenie, alebo potlačenie ich spáchania, alebo nepredložil vec príslušným orgánom na vyšetrenie a trestné stíhanie.

TRETIA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 436

Spoločné ustanovenie

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.

Prechodné ustanovenia

§ 437

(1) Ak je potrebné určiť, či trestný čin podľa zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov vykazuje znaky prečinu, zločinu alebo obzvlášť závažného zločinu podľa tohto zákona, použijú sa ustanovenia § 10 a § 11 tohto zákona v závislosti od formy zavinenia a trestnej sadzby uvedenej v zákone č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

(2) Pri posudzovaní splnenia podmienok na rozhodovanie o podmieňanom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo rozhodovaní o podmieňanom upustení od výkonu zvyšku trestu pri trestoch uložených po nadobudnutí účinnosti tohto zákona za trestný čin podľa zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, postupuje sa podľa tohto zákona.

(3) Pri posudzovaní splnenia podmienok na rozhodovanie o podmieňanom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo rozhodovaní o podmieňanom upustení od výkonu zvyšku trestu u trestov uložených pred účinnosťou tohto zákona sa postupuje podľa doterajších predpisov. Osoba odsúdená na výnimočný trest odňatia slobody podľa § 43 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov môže byť podmieňane prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody; osoba odsúdená podľa tohto ustanovenia na výnimočný trest odňatia slobody na doživotie nesmie byť podmieňane prepustená.

(5) Ustanovenie § 47 ods. 2 sa vzťahuje aj na osobu, ktorá bola potrestaná za niektorý z trestných činov uvedených v § 43 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, ak osoba spáchala ďalší trestný čin uvedený v § 47 ods. 2 po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

(6) Súd môže rozhodnúť podľa § 34 ods. 8 písm. d) aj vtedy, ak bol páchatel' potrestaný za niektorý z trestných činov uvedených v § 43 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, ktorý bol spáchaný pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona.

§ 438

(1) Ak sa v tomto zákone uvádza ústav na výkon trestu minimálneho, stredného alebo maximálneho stupňa stráženia, rozumie sa tým prvá, druhá alebo tretia nápravno-výchovná skupina ustanovená podľa doterajších predpisov.

(2) Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch vyhlásených do účinnosti tohto zákona používa pojem obzvlášť závažný trestný čin, rozumie sa tým zločin podľa tohto zákona.

§ 438a

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 20. decembra 2008

Ustanovenie § 269a sa použije len vtedy, ak páchatel' alebo predávajúci bol predchádzajúcim rozhodnutím postihnutý po 19. decembri 2008.

§ 438b

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2009

Ak sa trestnosť činu posudzuje a trest ukladá podľa zákona účinného pred 1. januárom 2009, peňažný trest sa od 1. januára 2009 uloží tak, že jeho výška vyjadrená v slovenských korunách sa prepočíta na eurá podľa konverzného kurzu a zaokrúhli sa podľa pravidiel zaokrúhľovania a ďalších pravidiel prechodu na euro ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 438c

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. septembra 2010

Zhabanie peňažnej čiastky podľa § 83a a zhabanie majetku podľa § 83b možno uložiť právnickej osobe len vtedy, ak bol trestný čin uvedený v § 83a ods. 1 alebo § 83b ods. 1 spáchaný, hoci aj v štádiu pokusu, alebo ak došlo k účasti na trestnom čine po 31. auguste 2010.

§ 438d**Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. novembra 2011**

Ustanovenie § 61 ods. 3 a 5 sa vzťahuje aj na osobu, ktorá bola odsúdená za niektorý z trestných činov uvedených v § 61 ods. 3 alebo 5 pred 1. novembrom 2011, ak táto osoba spáchala ďalší trestný čin uvedený v § 61 ods. 3 alebo 5 po 1. novembri 2011. Súd však nemusí vziať do úvahy odsúdenie uložené pred 1. novembrom 2011, ak by vzhľadom na mimoriadne okolnosti predchádzajúcich prípadov bolo pre páchatela použitie trestnej sadzby trestu zákazu činnosti ustanovenej v § 61 ods. 3 alebo 5 neprimerane prísne.

§ 438e**Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2013**

Na odsúdenie súdom iného členského štátu Európskej únie podľa § 7b ods. 2 sa neprihliada, ak nadobudlo právoplatnosť pred 1. januárom 2013.

§ 438f**Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. augusta 2013**

(1) Trest vyhostenia uložený podľa zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov sa považuje za vykonaný po uplynutí pätnástich rokov od nariadenia jeho výkonu; ustanovenie § 93 ods. 2 nie je týmto dotknuté.

(2) Vykonanie trestu vyhostenia podľa odseku 1 oznámi registru trestov súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni, na žiadosť odsúdeného alebo aj bez takejto žiadosti.

§ 438g**Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2016**

Ustanovenia tohto zákona o kontrole technickými prostriedkami účinné od 1. januára 2016 sa na tresty, primerané obmedzenia a povinnosti a výchovné obmedzenia a povinnosti právoplatne uložené pred 1. januárom 2016 nepoužijú.

Záverčné ustanovenia**§ 439**

Zrušujú sa:

1. zákon č. 165/1950 Zb. na ochranu mieru,
2. zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení zákona č. 53/1963 Zb., zákona č. 184/1964 Zb., zákona č. 56/1965 Zb., zákona č. 81/1966 Zb., zákona č. 148/1969 Zb., zákona č. 45/1973 Zb., zákona č. 43/1980 Zb., zákonného opatrenia č. 10/1989 Zb., zákona č. 159/1989 Zb., zákona č. 47/1990 Zb., zákona č. 84/1990 Zb., zákona č. 175/1990 Zb., zákona č. 457/1990 Zb., zákona č. 545/1990 Zb., zákona č. 490/1991 Zb., zákona č. 557/1991 Zb., nálezu Ústavného súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky zo 4. septembra 1992 uverejneného v čiastke 93/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 177/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 248/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 102/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 100/1996 Z. z., zákona č. 13/1998 Z. z., zákona č. 129/1998 Z. z., zákona č. 10/1999 Z. z., zákona č. 183/1999 Z. z., zákona č. 399/2000 Z. z., zákona č. 253/2001 Z. z., zákona č. 485/2001 Z. z., zákona č. 237/2002 Z. z., zákona č. 421/2002 Z. z., zákona č. 448/2002 Z. z., zákona č. 553/2002 Z. z., zákona č. 457/2003 Z. z., zákona č. 403/2004 Z. z., zákona č. 576/2004 Z. z., zákona č. 613/2004 Z. z., zákona č. 757/2004 Z. z. a zákona č. 227/2005 Z. z.,

3. zákon č. 120/1962 Zb. o boji proti alkoholizmu,
4. zákon č. 448/2002 Z. z. o ochrannom dohľade a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 550/2003 Z. z.

§ 440

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2006.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

**Príloha
k zákonu č. 300/2005 Z. z.****ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE**

1. Smernica Rady 2002/90/ES z 28. novembra 2002, ktorá definuje napomáhanie neoprávneného vstupu, tranzitu a bydliska (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 19/zv. 6; Ú. v. ES L 328, 5. 12. 2002).
2. Rámcové rozhodnutie Rady 2000/383/SVV z 29. mája 2000 o zvýšenej ochrane pred falšovaním prostredníctvom pokút a ďalších trestných sankcií v súvislosti so zavádzaním eura (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 19/zv. 1; Ú. v. ES L 140, 14. 6. 2000) v znení rámcového rozhodnutia Rady 2001/888/SVV zo 6. decembra 2001 (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 19/zv. 4; Ú. v. ES L 329, 14. 12. 2001).
3. Rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV z 15. marca 2001 o postavení obetí v trestnom konaní (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 19/zv. 4; Ú. v. ES L 82, 22. 3. 2001).
4. Rámcové rozhodnutie Rady 2001/413/SVV z 28. mája 2001 o boji proti podvodom a falšovaniu bezhotovostných platobných prostriedkov (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 6; Ú. v. ES L 149, 2. 6. 2001).
5. Rámcové rozhodnutie Rady 2001/500/SVV z 26. júna 2001 o praní špinavých peňazí, identifikácii, vyhľadávaní, zmrazení, zaistení a konfiškácii prostriedkov a príjmov z trestnej činnosti (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 19/zv. 4; Ú. v. ES L 182, 5. 7. 2001).
6. Rámcové rozhodnutie Rady 2002/475/SVV z 13. júna 2002 o boji proti terorizmu (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 19/zv. 6; Ú. v. ES L 164, 22. 6. 2002).
7. Rámcové rozhodnutie Rady 2002/946/SVV z 28. novembra 2002 o posilnení trestného systému na zabránenie napomáhaniu neoprávneného vstupu, tranzitu a bydliska (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 19/zv. 6; Ú. v. ES L 328, 5. 12. 2002).
8. Rámcové rozhodnutie Rady 2003/568/SVV z 22. júla 2003 o boji proti korupcii v súkromnom sektore (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 19/zv. 6; Ú. v. EÚ L 192, 31. 7. 2003).
9. Rámcové rozhodnutie Rady 2004/757/SVV z 25. októbra 2004, ktorým sa stanovujú minimálne ustanovenia o znakoch skutkových podstát trestných činov a trestov v oblasti nezákonného obchodu s drogami (Ú. v. EÚ L 335, 11. 11. 2004).
10. Rámcové rozhodnutie Rady 2008/913/SVV z 28. novembra 2008 o boji proti niektorým formám a prejavom rasizmu a xenofóbie prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 328, 6. 12. 2008).
11. Rámcové rozhodnutie Rady 2005/222/SVV z 24. februára 2005 o útokoch na informačné systémy (Ú. v. EÚ L 69, 16. 3. 2005).
12. Rámcové rozhodnutie Rady 2008/919/SVV z 28. novembra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa rámcové rozhodnutie 2002/475/SVV o boji proti terorizmu (Ú. v. EÚ L 330, 9. 12. 2008).
13. Rámcové rozhodnutie Rady 2008/841/SVV z 24. októbra 2008 o boji proti organizovanému zločinu (Ú. v. EÚ L 300, 11. 11. 2008).
14. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/99/ES z 19. novembra 2008 o ochrane životného prostredia prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 328, 6. 12. 2008).
15. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/52/ES z 18. júna 2009, ktorou sa stanovujú minimálne normy pre sankcie a opatrenia voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov (Ú. v. EÚ L 168, 30. 6. 2009).
16. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/123/ES z 21. októbra 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2005/35/ES o znečisťovaní mora z lodí a o zavedení sankcií za porušenie (Ú. v. EÚ L 280, 27. 10. 2009).
17. Rámcové rozhodnutie Rady 2008/675/SVV z 24. júla 2008 o zohľadňovaní odsúdení v členských štátoch Európskej únie v novom trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 220, 15. 8. 2008).

18. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ z 5. apríla 2011 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/629/SVV (Ú. v. EÚ L 101, 15. 4. 2011).
19. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2004/68/SVV (Ú. v. EÚ L 335, 17. 12. 2011).
20. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv.5) v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 492/2011 z 5. apríla 2011 (Ú. v. EÚ L 141, 27. 5. 2011).
21. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/62/EÚ z 15. mája 2014 o trestnoprávnej ochrane eura a ostatných mien proti falšovaniu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2000/383/SVV (Ú. v. EÚ L 151, 21. 5. 2014).
22. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/99/EÚ z 13. decembra 2011 o európskom ochrannom príkaze (Ú. v. EÚ L 338, 21. 12. 2011).
23. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/40/EÚ z 12. augusta 2013 o útokoch na informačné systémy, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2005/222/SVV (Ú. v. EÚ L 218, 14. 8. 2013).
24. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/42/EÚ z 3. apríla 2014 o zaistení a konfiškácii prostriedkov a príjmov z trestnej činnosti v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 127, 29. 4. 2014).
25. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/57/EÚ zo 16. apríla 2014 o trestných sankciách za zneužívanie trhu (smernica o zneužívaní trhu) (Ú. v. EÚ L 173, 12. 6. 2014).

